ايڪليسٽڪ

سيراچ جي پٽ عيسیٰ جي حڪمت

باب1

1سيراچ جي پٽ عيسيٰ جي حڪمت جو بيان .جڏهن ته ڪيتريون ئي ۽ عظيم شيون اسان کي قانون ۽ نبين جي ذريعي پهچايو ويو آهي ،۽ ٻين طرفان جيڪي انهن جي قدمن تي عمل ڪيا آهن ،انهن شين جي لاء جيڪي اسرائيل کي سکڻ ۽ حڪمت جي ساراهه ڪرڻ گهرجي؛ ۽ جنهن لاءِ نه رڳو پڙهندڙن کي گهرجي ته هو پاڻ به ماهر ٿين ،پر اهي به جيڪي سکڻ چاهين ٿا ،انهن کي فائدو حاصل ڪرڻ جي قابل ٿي وڃن ،جيڪي ٻغير آهن ،ڳالهائڻ ۽ لکڻ جي ذريعي :منهنجو ڏاڏو عيسى ،جڏهن هن پاڻ کي قانون جي پڙهڻ لاءِ گهڻو ڪجهه ڏنو هو .۽ اسان جي ابن ڏاڏن جي نبين ۽ ٻين ڪتابن ،۽ ان ۾ سٺو فيصلو حاصل ڪيو هو ،پڻ پاڻ ڏانهن متوجه ٿيو ته ڪجهه سکڻ ۽ حڪمت سان لاڳاپيل؛ انهيءَ مقصد لاءِ ته جيڪي ماڻهو سکڻ جا خواهشمند آهن ،۽ انهن شين جا عادي آهن ،سي قانون جي مطابق زندگي گذارڻ ۾ گهڻو فائدو حاصل ڪن .ان ڪري مان توهان کي گذارش ٿو ڪريان ته ان کي مهربانيءَ ۽ توجه سان پڙهو ،۽ اسان کي معاف ڪرڻ لاءِ ،جنهن ۾ اسان کي ڪجهه لفظن جي گهٽتائي نظر اچي ٿي ،جن جي تشريح ڪرڻ ۾ اسان محنت ڪئي آهي .ڇاڪاڻ ته اهي ساڳيون شيون جيڪي عبراني ۾ بيان ڪيون ويون آهن ،۽ ٻئي زبان ۾ ترجمو ڪيون ويون آهن ،انهن ۾ هڪجهڙائي نه آهي :۽ نه رڳو اهي شيون ،پر خود قانون ،نبين ۽ ٻين ڪتابن ۾ ،ڪو به ننڍڙو فرق نه آهي ،جڏهن .اهي پنهنجي ٻولي ۾ ڳالهائي رهيا آهن .ڇو ته مصر ۾ اچڻ جي ٺئن ۽ ٽيهين سال ۾ ،جڏهن Euergetesبادشاهه هو ،۽ اتي ڪجهه وقت جاري رهيو ،مون کي ڪو به ننڍڙو ڪتاب نه مليو ،تنهنڪري مون کي ان جي تعبير ڪرڻ لاء ڪجهه محنت ۽ مشق ڏيڻ لاء ضروري سمجهيو .ان جاءِ ۾ وڏي هوشياري ۽ مهارت کي استعمال ڪندي ڪتاب کي پڄاڻيءَ تائين پهچايو ،۽ ان کي انهن لاءِ پڻ پيش ڪيو ، جيڪي هڪ عجيب ملڪ ۾ سکڻ لاءِ تيار آهن ،قانون جي پيروي ڪرڻ لاءِ اڳي ئي تيار آهن .سڀ حڪمت رب کان اچي ٿي ،۽ هميشه لاء ساڻس گڏ آهي.

2سمنڊ جي رڻ ۽ مينهن جا ڦڙا ۽ هميشه جا ڏينهن ڪير ڳڻائي سگهندو؟

3آسمان جي اوچائي ،زمين جي ويڪرائي ،اونهائي ۽ ڏاهپ کي ڪير ڳولي سگهي ٿو؟

4ڏاهپ سڀني شين کان اڳ پيدا ڪئي وئي آهي ،۽ هوشياري جي سمجهه ازل کان وٺي.

5خدا جو ڪلام تمام اعليٰ حڪمت جو چشمو آهي .۽ هن جا طريقا دائمي حڪم آهن.

6ڪنهن تي ڏاهپ جي پاڙ ظاهر ڪئي وئي آهي؟ يا ڪير هن جي حڪمت واري صلاحن کي ڄاڻيو آهي؟

7ڪنهن تي حڪمت جو علم ظاهر ڪيو ويو آهي؟ ۽ ڪير هن جي عظيم تجربي کي سمجهي چڪو آهي؟

8هڪڙو هوشيار ۽ تمام گهڻو ڊڄڻ وارو آهي ،خداوند پنهنجي تخت تي ويٺو آهي.

9هن ان کي پيدا ڪيو ،ان کي ڏٺو ،ان کي ڳڻيو ،۽ ان کي پنهنجي سڀني ڪمن تي هاريو.

10هوءَ پنهنجي بخشش موجب سڀني جسمن سان آهي ،۽ هن اهو انهن کي ڏنو آهي جيڪي ساڻس پيار ڪن ٿا.

11خداوند جو خوف عزت ،جلال ،خوشي ۽ خوشي جو تاج آهي.

12خداوند جو خوف دل کي خوش رکي ٿو ،۽ خوشي ،خوشي ۽ وڏي عمر ڏئي ٿو.

13جيڪو به خداوند کان ڊڄندو ،اهو انهيءَ لاءِ آخرت ۾ چڱائي ڪندو ،۽ اهو پنهنجي موت جي ڏينهن فضل حاصل ڪندو.

14خداوند کان ڊڄڻ حڪمت جي شروعات آهي :۽ اهو پيٽ ۾ وفادارن سان پيدا ڪيو ويو آهي.

15هن ماڻهن سان گڏ هڪڙو دائمي بنياد ٺاهيو آهي ،۽ هو انهن جي ٻج سان گڏ رهندي.

16خداوند کان ڊڄڻ حڪمت جي ڀرپور آهي ،۽ ماڻهن کي پنهنجي ميوي سان ڀريندو آهي.

17اهو انهن سڀني گهرن کي وڻندڙ شين سان ڀريندو آهي ،۽ انهن کي پنهنجي واڌ سان گڏ.

18خداوند جو خوف حڪمت جو تاج آهي ،جيڪو امن ۽ مڪمل صحت پيدا ڪري ٿو .ٻئي جيڪي خدا جا تحفا آهن :۽ اهو انهن جي خوشين کي وڌائي ٿو جيڪي هن سان پيار ڪندا آهن.

19ڏاهپ مهارت ۽ علم جي برڪت سان قائم رهي ٿي ،۽ انهن کي عزت ڏيڻ لاءِ بلند ڪري ٿي جيڪي هن جي مضبوطيءَ تي قائم آهن.

20ڏاهپ جي پاڙ رب کان ڊڄڻ آهي ،۽ ان جون شاخون ڊگهيون آهن.

21خداوند جو خوف گناهن کي دور ڪري ٿو ،۽ جتي اهو موجود آهي ،اهو غضب کي دور ڪري ٿو.

22ڪاوڙيل ماڻهوءَ کي انصاف نٿو ڏئي سگهجي .ڇاڪاڻ ته هن جي غضب جو اثر هن جي تباهي هوندو.

23هڪڙو صبر ڪندڙ ماڻهو هڪڙي وقت لاءِ ڳوڙها ڳاڙيندو ،۽ ان کان پوءِ هن لاءِ خوشيون پيدا ٿينديون.

24هو پنهنجون ڳالهيون هڪڙي وقت تائين لڪائي ڇڏيندو ،۽ گهڻن جا چپ سندس ڏاهپ جو اعلان ڪندا.

25علم جون مثالون حڪمت جي خزانن ۾ آهن ،پر ديندارِيءَ گنهگار لاءِ نفرت آهي.

26جيڪڏهن تون دانائيءَ جي خواهش آهين ،حڪمن تي عمل ڪر ،۽ خداوند اهو توکي ڏيندو.

27ڇالاءِ جو خداوند جو خوف حڪمت ۽ نصيحت آهي :۽ ايمان ۽ نرمي سندس لذت آهن.

28جڏهن تون غريب آهين تڏهن خداوند جي خوف تي بي اعتمادي نہ ڪر ،۽ ٻيءِ دل سان هن وٽ نہ اچ.

29ماڻهن جي نظر ۾ رياڪار نہ ٿيو ،۽ جيڪي ڳالهايان ٿو تنهن تي ڌيان ڏي.

30پنهنجو پاڻ کي مٿاهين نہ ڪر ،متان تون ڪرين ۽ تنهنجي روح تي بي عزتي آڻي ،۽ اهڙيءِ طرح خدا توهان جا راز معلوم ڪري ،۽ توهان کي جماعت جي وچ ۾ اڇلائي ،ڇالاء جو تون سچائي سان خداوند جي خوف سان نه آيو آهين ،پر تنهنجي دل .فريب سان ڀريل آهي.

باب2

1منهنجا پٽ ،جيڪڏهن تون خداوند جي خدمت ڪرڻ آيو آهين ،پنهنجي روح کي آزمائش لاء تيار ڪر.

2پنهنجي دل کي ٺيڪ ڪر ،۽ مسلسل صبر ڪر ،۽ مصيبت جي وقت ۾ جلدي نه ڪر.

3هن سان لڪي رهو ۽ پري نه وڃو ،انهيءَ لاءِ ته تون پنهنجي آخري پڄاڻيءَ تي وڌي وڃي.

4جيڪا بہ تو تي اچي ساهہ خوشيءَ سان ڪڻ ،۽ صبر ڪر جڏهن توتي بدلجي گهٽ ملڪيت آهي.

5ڇالاءِ جو سون کي باهہ ۾ آزمايو ويندو آهي ،۽ قابل قبول ماڻهو مصيبت جي ڀٽي ۾.

6مٿس ايمان آڻيو ،۽ هو تنهنجي مدد ڪندو .پنهنجي واٽ کي صحيح ترتيب ڏيو ،۽ مٿس ڀروسو ڪريو.

7اي خداوند کان ڊڄو ،سندس رحم جو انتظار ڪريو .۽ پري نه وڃو ،متان ڪري پوي.

8اي خداوند کان ڊڄو ،مٿس ايمان آڻيو .۽ توهان جو اجر ناڪام نه ٿيندو.

9او هين جيڪي خداوند کان ڊڄو ،چڱائيءَ جي اميد رکو ،۽ دائمي خوشي ۽ رحم لاءِ.

10پراڻن نسلن کي ڏسو ،۽ ڏسو .ڇا ڪڏهن رب تي ڀروسو ڪيو ،۽ شرمسار ٿيو؟ يا ڪو سندس ڊپ ۾ رهيو ،۽ ڇڏي ويو؟ يا جنهن کي هن ڪڏهن نفرت ڪئي ،جنهن ڪيس سڏيو؟

11ڇالاءِ جو خداوند رحم ۽ ٻاجه سان ڀرپور آهي ،صبر ڪرڻ وارو ۽ ڏاڍو رحم ڪندڙ آهي ،۽ گناهن کي بخشي ٿو ۽ مصيبت جي وقت بچائي ٿو.

12افسوس آهي ڊڄندڙ دلين لاءِ ،۽ بيزار هٿن لاءِ ،۽ گنهگار لاءِ ،جيڪو ٻنهي طرفن کان هلي ٿو!

13افسوس آهي انهيءَ لاءِ جيڪو بي دل آهي !ڇاڪاڻ ته هو نه مڃيندو آهي .تنهن ڪري هن جو دفاع نه ڪيو وڃي.

14افسوس آهي اوهان لاءِ جن صبر ڪيو آهي !۽ تون ڇا ڪندين جڏهن خداوند توهان جي زيارت ڪندو؟

15جيڪي خداوند کان ڊڄندا آهن سي سندس ڪلام جي نافرماني نه ڪندا ۽ جيڪي هن سان پيار ڪندا آهن سي سندس واٽون سنڀاليندا.
16جيڪي خداوند کان ڊڄندا آهن سي اهو ڳوليندا آهن جيڪي چڱيءَ طرح آهي ،ڪيس راضي ڪرڻ لاءِ ۽ جيڪي ساڻس پيار ڪندا سي شريعت سان پرجي ويندا.
17اهي جيڪي خداوند کان ڊڄن ٿا ،اهي پنهنجن دلين کي تيار ڪندا ،۽ پنهنجن روحن کي سندس نظر ۾ عاجز ڪندا،
18چون ٿا ته” اسين خداوند جي هٿن ۾ ٿي وينداسين ،نه ماڻهن جي هٿن ،ڇالاءِ جو جيئن سندس شان آهي ،تيئن سندس ٻاجھ آهي.

باب3

1اي اولاد ،مون کي پنهنجا پيءُ ٻڌو ۽ ان کان پوءِ ڪريو ،ته جيئن اوهين محفوظ رهو.
2ڇالاءِ جو خداوند پيءُ کي اولاد تي عزت ڏني آهي ۽ ماءُ جي اختيار کي پٽن تي ثابت ڪيو آهي.
3جيڪو پنهنجي پيءُ جي عزت ڪري ٿو سو پنهنجي گناهن جو ڪفارو ٿو ڏئي.
4۽ جيڪو پنهنجي ماءُ جي عزت ڪري ٿو سو اهو آهي جيڪو خزانو گڏ ڪري ٿو.
5جيڪو پنهنجي پيءُ جي عزت ڪندو تنهن کي پنهنجن ٻارن جون خوشيون ملنديون ۽ جڏهن هو پنهنجي دعا ڪندو ،اهو ٻڌبو.
6جيڪو پنهنجي پيءُ جي عزت ڪندو تنهن کي وڏي ڄمار ملي ۽ اهو جيڪو خداوند جو فرمانبردار آهي اهو پنهنجي ماءُ لاءِ آرام ٿيندو.
7اهو جيڪو خداوند کان ڊڄندو آهي پنهنجي پيء جي عزت ڪندو ،۽ پنهنجي ماء پيء جي خدمت ڪندو ،جيئن پنهنجي مالڪن جي.
8پنهنجي پيءُ ۽ ماءُ جي ڪلام ۽ ڪم ۾ عزت ڪر ،ته جيئن انهن مان توتي برڪت نازل ٿئي.
9ڇالاءِ جو پيءُ جي نعمت ٻارن جا گهر قائم ڪري ٿي .پر ماء جي لعنت بنيادن کي ختم ڪري ٿو.
10پنهنجي پيءُ جي بي عزتي نه ڪر .ڇالاءِ جو تنهنجي پيءُ جي بي عزتي تنهنجي لاءِ ڪا شان ناهي.
11ڇالاءِ جو ماڻهوءَ جو شان سندس پيءُ جي عزت مان آهي ۽ بي عزتي ۾ ماءُ ٻارن لاءِ ملامت آهي.
12منهنجا پٽ ،پنهنجي پيءُ کي سندس عمر ۾ مدد ڪر ،۽ جيستائين هو جيئرو آهي تيستائين کيس ڏک نه ڪر.
13۽ جيڪڏهن هن جي سمجھ ۾ ناڪام ٿي ،ان سان صبر ڪر ۽ ان کي حقير نه سمجهو جڏهن توهان پنهنجي پوري طاقت ۾ آهيو.
14ڇالاءِ جو تنهنجي پيءُ جي راحت کي وساريو نه ويندو :۽ گناهن جي بدران اهو اوهان کي وڌائڻ لاءِ شامل ڪيو ويندو.
15تنهنجي مصيبت جي ڏينهن ۾ اهو ياد ڪيو ويندو .تنهنجا گناهه به پگهرجي ويندا ،جيئن گرم موسم ۾ برف.
16جيڪو پنهنجي پيءُ کي ڇڏي ٿو سو ڪفر ڪندڙ آهي ۽ جيڪو پنهنجي ماءُ کي ناراض ڪري ٿو ان تي لعنت آهي :خدا جو.
17منهنجا پٽ !تنهنڪري تون ان جو پيارو ٿيندؤ جيڪو منظور ٿيل آهي.
18تون جيترو وڏو آهين ،اوترو وڌيڪ عاجزي وارو آهين ،۽ توهان کي خداوند جي آڏو فضل ملندو.
19ڪيترائي اعليٰ مقام ۽ نامور آهن ،پر حليم ماڻهن تي راز ظاهر ٿيندا آهن.
20ڇالاءِ جو خداوند جي قدرت وڏي آهي ،۽ هو گهٽين مان عزت وارو آهي.
21انهن شين جي ڳولا نه ڪريو جيڪي توهان لاءِ تمام ڏکي آهن ،نڪي انهن شين جي ڳولا ڪريو جيڪي توهان جي طاقت کان وڌيڪ آهن.
22پر تو کي جيڪو حڪم ڏنو ويو آهي ،تنهن تي عقيدت سان غور ڪر ،ڇالاءِ جو اهو ضروري نه آهي جو تو کي پنهنجين اکين سان جيڪي ڳجھا آهن سي ڏسن.
23غير ضروري معاملن ۾ تجسس نه ڪر ،ڇالاء جو توهان کي وڌيڪ شيون ڏيکاريا ويا آهن جيڪي ماڻهو سمجهندا آهن.
24ڇالاءِ جو گهڻا ئي پنهنجي اجائي راءِ جي ڪري ٺڳيو ٿا وڃن ۽ هڪ بڇڙي شڪ سندن فيصلي کي ختم ڪري ڇڏيو آهي.
25اکين کان سواءِ تون روشني گهرندين ،تنهنڪري انهيءَ علم جو اقرار نه ڪر جو تو وٽ نه آهي.
26ضدي دل آخر ۾ بڇڙائيءَ کي برداشت ڪندي ۽ جيڪو خطري سان پيار ڪري ٿو ان ۾ تباهه ٿي ويندو.
27هڪ ضدي دل ڏکن سان پريل هوندي ۽ بڇڙو ماڻهو گناهن تي گناهه جو ڍير لڳندو.
28مغرور جي سزا ۾ ڪوبه علاج ڪونهي .ڇالاءِ جو بڇڙائيءَ جي ٻوٽي هن ۾ پاڙون پٽي ڇڏيون آهن.
29سمجهدار جي دل هڪڙو مثال سمجهندي ۽ ڌيان وارو ڪن عقلمند انسان جي خواهش آهي.
30پاڻي ٻرندڙ باھ کي وسائي ڇڏيندو ۽ خيرات گناهن جو ڪفارو بنائي ٿو.
31۽ اهو جيڪو بدلو ڏئي ٿو چڱا موڙ جيڪي هتي اچڻ وارا آهن ۽ جڏهن هو ڪرندو ،اهو رهندو.

باب4

1اي منهنجا پٽ ،غريبن کي پنهنجي حياتيءَ مان ٺڳي نه ،۽ محتاجن کي اکيون پوري انتظار ڪرڻ نه ڏي.
2بکايل روح کي غمگين نه ڪر .نه ئي انسان کي پنهنجي مصيبت ۾ اپاريو.
3اُنهيءَ دل ۾ وڌيڪ تڪليف نه وڌو ،جيڪا ڪاوڙيل آهي ۽ ان کي ڏيڻ ۾ دير نه ڪريو جيڪو محتاج آهي.
4مصيبتن جي دعا کي رد نه ڪريو؛ نڪي پنهنجو منهن ڪنهن غريب ماڻهوءَ کان ڦيرايو.
5تنهنجي نظر محتاجيءَ کان نه موڙيو ،۽ کيس ڪوبه موقعو نه ڏيو ته تو کي لعنت ڪري.
6ڇالاءِ جو جيڪڏهن هو پنهنجي روح جي تلخيءَ ۾ تو کي لعنت ڪري ،ته سندس دعا انهيءَ لاءِ ٻڌي ويندي جنهن کيس بڻايو.
7پاڻ کي جماعت جي محبت حاصل ڪريو ،۽ پنهنجو سر هڪڙي عظيم ماڻهوء کي جهڪايو.
8اهو توکي غمگين نه ٿئي جو پنهنجو ڪن غريبن ڏانهن جهڪي ۽ کيس نرميءَ سان جواب ڏي.
9جيڪو ظلم برداشت ڪري ٿو ان کي ظالم جي هٿ مان ڇڏايو ۽ بيوقوف نه ٿيو جڏهن توهان فيصلي ۾ ويٺا آهيو.
10يتيم لاءِ پيءُ وانگر ٿيءُ ،۽ مڙس جي بدران سندن ماءُ لاءِ :اهڙيءَ طرح تون تمام مٿاهينءَ جو پٽ آهين ،۽ اهو تو کي تنهنجي ماءُ کان وڌيڪ پيار ڪندو.
11ڏاهپ پنهنجي ٻارن کي بلند ڪري ٿي ،۽ انهن کي پڪڙي ٿي جيڪي کيس ڳولي رهيا آهن.
12جيڪو هن سان پيار ڪري ٿو ،اهو زندگي سان پيار ڪري ٿو ۽ جيڪي کيس صبح جو ڳوليندا آهن سي خوشي سان پرجي ويندا.
13جيڪو هن کي مضبوطيءَ سان پڪڙيندو سو عزت جو وارث ٿيندو ۽ جتي به هوءَ داخل ٿيندي ،رب برڪت ڏيندو.
14اهي جيڪي هن جي خدمت ڪندا آهن سي خدا جي خدمت ڪندا آهن ،۽ جيڪي هن سان پيار ڪندا آهن سي خداوند کي پيار ڪندا آهن.
15جيڪو هن ڏانهن ٻڌي ٿو سو قومن جو فيصلو ڪندو ،۽ جيڪو هن ڏانهن حاضر ٿيندو سو محفوظ رهندو.
16جيڪڏهن ڪو ماڻهو پاڻ کي هن جي حوالي ڪري ٿو ،اهو کيس وارث ڪندو ۽ سندس نسل کيس قبضي ۾ رکندو.
17ڇالاءِ جو پهريائين هوءَ ساڻس گڏ ويڙهيل واٽن تي هلندي ،مٿس خوف ۽ ڊپ آڻيندي ،۽ پنهنجي نظم و ضبط سان کيس عذاب ڏيندي ،تيستائين هوءَ سندس روح تي ڀروسو ڪندي ،کيس پنهنجي قانونن سان آزمائيندي.
18پوءِ هوءَ کيس سڌو رستو ڏيکاريندي ،کيس تسلي ڏيندي ۽ کيس پنهنجا راز ٻڌائيندي.
19پر جيڪڏهن هو غلط ٿيندو ته هوءَ کيس ڇڏي ڏيندي ۽ کيس پنهنجي ئي تباهيءَ جي حوالي ڪري ڇڏيندي.

20موقعي کي ڏسو ۽ بچڙائيءَ کان بچو .۽ شرمسار نه ٿيو جڏهن اهو توهان جي روح بابت آهي.
21ڇالاءِ جو هڪڙو شرم آهي جيڪو گناهه آڻيندو آهي .۽ اتي هڪڙو شرم آهي جيڪو جلال ۽ فضل آهي.
22ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي جان جي خلاف قبول نہ ڪجو ۽ نہ ڪنهن ماڻهوءَ جي عزت تنهنجي زوال جو سبب ٿئي.
23۽ جڏهن چڱائي ڪرڻ جو موقعو ملي تڏهن ڳالهائڻ کان پاسو ڪر ،۽ پنهنجي ڏاهپ کي هن جي خوبصورتيءَ ۾ لڪايو.
24ڇالاءِ جو ڏاهپ ڳالهائڻ سان معلوم ٿيندي ،۽ زبان جي ڪلام سان سيکاري ويندي.
25ڪڏهن بہ سچ جي خلاف نہ ڳالهايو .پر پنهنجي اڻ ڄاڻائيءَ جي غلطي کان بيزار ٿيو.
26پنهنجن گناهن جو اقرار ڪندي شرم نہ ڪر .۽ درياءَ جي وهڪري کي زور نه ڏيو.
27پنهنجو پاڻ کي بيوقوف ماڻهوءَ جي هيٺان نہ بڻاءِ .نه ئي غالب جي شخص کي قبول ڪريو.
28سچ لاءِ ڪوشش ڪريو موت تائين ،۽ خداوند اوهان لاءِ وڙهندو.
29پنهنجي زبان ۾ تکڙ نہ ڪر ،۽ پنهنجي ڪم ۾ سستي ۽ غفلت ڪر.
30تنهنجي گهر ۾ شينهن وانگر نہ رهه ،۽ نڪي پنهنجن ٻانهن ۾ بيزار ٿيو.
31وٺڻ لاءِ پنهنجو هٿ ڊگهو نه ڪر ،۽ جڏهن تو کي قرض ڏيڻو پوي ته بند ڪر.

باب5

1پنهنجي دل کي پنهنجي مال تي نه رکو .۽ نه چئو ،مون وٽ منهنجي زندگي لاءِ ڪافي آهي.
2پنهنجي دماغ ۽ پنهنجي طاقت جي تابعداري نه ڪر ،پنهنجي دل جي طريقن تي هلڻ لاءِ.
3وَلاَ تَقُولُواْ مَنْ يَقُولُ الْمُؤْمِنِينَ؟ ڇالاءِ جو رب ضرور تنهنجي غرور جو بدلو وٺندو.
4ائين نہ چئو تہ مون گناهہ ڪيو آهي ۽ مون کي ڪهڙو نقصان ٿيو آهي؟ ڇالاءِ جو خداوند صبر ڪندڙ آهي ،هو ڪنهن بہ صورت ۾ توهان کي وڃڻ نہ ڏيندو.
5توفيق جي باري ۾ ،بي خوف نه ٿيو گناهن ۾ گناهه شامل ڪرڻ:
6وَلاَ تَقُولُوا لَهُ رَحْمَةً مِّنَ الْعَظِيمِ .هن کي منهنجي گناهن جي ڪثرت لاءِ پاڪ ڪيو ويندو :ڇاڪاڻ ته هن کان رحم ۽ غضب اچي ٿو ، ۽ هن جو غضب گنهگارن تي آهي.
7خداوند ڏانهن موٽڻ ۾ ڪا دير نه ڪر ،۽ ڏينهن کان ڏينهن نه روڪيو ،ڇالاءِ جو اوچتو ئي خداوند جو غضب نازل ٿيندو ،۽ تنهنجي سلامتيءَ ۾ تون تباهہ ٿي ويندءَ ۽ انتقام جي ڏينهن ۾ ناس ٿيندين.
8پنهنجي دل کي ناحق حاصل ڪيل مال تي نه لڳايو ،ڇاڪاڻ تہ اهي اوهان کي آفت جي ڏينهن ۾ فائدو نه ڏيندا.
9هر واءَ سان واءُ نہ وجهو ۽ هر رستي ۾ نہ وڃ ،ڇالاءِ جو ائين ئي گنهگار آهي جنهن جي ٻہ زبان آهي.
10پنهنجي سمجهہ ۾ ثابت قدم رهہ .۽ توهان جو لفظ ساڳيو هجي.
11ٻڌڻ ۾ جلدي ڪر؛ ۽ توهان جي زندگي مخلص هجي .۽ صبر سان جواب ڏيو.
12جيڪڏهن توهان کي سمجهہ آهي ،پنهنجي پاڙيسري کي جواب ڏي .جيڪڏهن نہ ،پنهنجو هٿ پنهنجي وات تي رک.
13عزت ۽ شرم ڳالهہ ۾ آهي ،۽ ماڻهوءَ جي زبان سندس زوال آهي.
14وَسُوْفُوْرَ ،وَلاَ تَجْعَلَ لاَ يَجْعَلَ لَهُ ،لَا يَجْعَلَ لَهُ فِي الْحَمْتِ الْقَوْمِ وَالْعَذَابَ بِهِ.
15ڪنهن بہ ڳالهہ کان بي خبر نہ رهجو ڪنهن وڏي يا ننڍي ۾.

باب6

1دوست جي بدران دشمن نه ٿيو .ڇالاءِ جو انهيءَ جي ڪري توهان ورثي ۾ ورثي ۾ ملندؤ خراب نالو ،شرم ۽ ملامت :ائين ئي هڪڙو گنهگار آهي جنهن کي ٻٽي زبان آهي.
2پنهنجي دل جي مشوري ۾ پنهنجو پاڻ کي سارا هيو نه .ته جيئن توهان جو روح ٽڪرا ٽڪرا نه ٿئي جيئن اڪيلو ٻلجي وڃي.
3تون پنهنجا پن کائيندين ،۽ پنهنجو ميوو وڃائيندين ۽ پاڻ کي سڪل وڻ وانگر ڇڏي ڏيندين.
4هڪڙو بڇڙو ماڻهو انهيءَ کي ناس ڪري ڇڏيندو جنهن وٽ اهو آهي ،۽ مٿس ٺٺوليون ڪندو ،انهيءَ لاءِ تہ سندس دشمنن کي طعنا ڏين.
5مٺي ٻولي دوستن کي وڌائيندي :۽ سٺي ڳالهائيندڙ ٻولي مهرباني ڪري سلام وڌائيندي.
6گھڻن سان صلح ۾ رهو ،پر هزارين جو هڪڙو ئي صلاحڪار آهي.
7جيڪڏهن تو کي ڪو دوست ملندو ،تہ پهريائين ڪيس ثابت ڪر ۽ ڪيس مڃڻ ۾ جلدي نہ ڪر.
8ڇالاءِ جو ڪو ماڻهو پنهنجي موقعي لاءِ دوست آهي ۽ تنهنجي مصيبت جي ڏينهن ۾ نہ رهندو.
9۽ هڪڙو دوست آهي ،جيڪو دشمني ڏانهن ڦري ٿو ،۽ جهيڙو تنهنجي ملامت کي ڳوليندو.
10وري ،هڪڙو دوست هڪڙو ساٿي آهي ميز تي ،۽ توهان جي مصيبت جي ڏينهن ۾ جاري نه رهندو.
11پر تنهنجي خوشحاليءَ ۾ هو تو جهڙو هوندو ،۽ تنهنجي ٻانهن تي دلير هوندو.
12جيڪڏهن تو کي گهٽ ڪيو ويندو ،ته هو تنهنجي خلاف ٿيندو ۽ پنهنجو پاڻ کي تنهنجي منهن کان لڪائي ڇڏيندو.
13پاڻ کي پنهنجن دشمنن کان ڌار ڪر ۽ پنهنجن دوستن جو خيال رکجو.
14هڪڙو وفادار دوست هڪڙو مضبوط بچاءُ آهي ،۽ جنهن کي اهو مليو آهي تنهن کي هڪڙو خزانو مليو آهي.
15ايماندار دوست کي ڪجهہ بہ نقصان نہ ٿو ڏئي ،۽ سندس عظمت انمول آهي.
16هڪ وفادار دوست زندگي جي دوا آهي .۽ جيڪي خداوند کان ڊڄندا آهن سي کيس ڳوليندا.
17جيڪو خداوند کان ڊڄندو آهي تنهن کي پنهنجي دوستي کي سڌو رستو ڏيکاريندو ،ڇالاءِ جو اهو آهي ،تنهنجو پاڙيسري پڻ هوندو.
18منهنجا پٽ ،پنهنجي جوانيءَ کان هدايت گڏ ڪر ،تنهنڪري تو کي پنهنجي پوڙهائپ تائين دانائي ملندي.
19هن وٽ اچو جيئن هلندڙ ۽ پوکيندڙ ڪندو آهي، ۽ هن جي سٺي ميوي جو انتظار ڪر ،ڇالاءِ جو تون هن لاءِ گهڻي محنت نه ڪندين ،پر جلد ئي هن جا ميوا کائين.
20هوءَ اڻ پڙهيل لاءِ ڏاڍي ناپسنديده آهي :جيڪو اڻ پڙهيل آهي سو ساڻس گڏ نه رهندو.
21هوءَ مٿس آزمائش جي زبردست پٿر وانگر ڪوڙي ٿي .۽ اهو ان کي ان کان اڇلائي ڇڏيندو ان کان اڳ اهو ڊگهو ٿيندو.
22ڇالاءِ جو ڏاهپ سندس نالي جي مطابق آهي ،۽ اهو گهڻن تي ظاهر نہ ٿيو آهي.
23اي منهنجا پٽ ،منهنجي نصيحت قبول ڪر ۽ منهنجي نصيحت کي رد نہ ڪر،
24۽ پنهنجو پير هن جي زنجيرن ۾ وجهي ،۽ پنهنجي ڳچيءِ کي هن جي زنجير ۾.
25پنهنجي ڪلهي جهڪي ،ان کي کڻ ،۽ هن جي بندن سان غمگين نه ٿيو.
26پنهنجي پوري دل سان هن وٽ اچ ،۽ پنهنجي سڄي طاقت سان هن جي واٽن کي سنڀاليو.

27ڳولهيو ،ڳولهيو ،پوءِ هوءَ تو کي ظاهر ٿئي ويندي ،۽ جڏهن تو هن کي پڪڙيو ،ته هن کي وڃڻ نه ڏيو.
28ڇالاءِ   جو آخر ۾ تون هن کي آرام ملندين ،۽ اهو تنهنجي خوشي ڏانهن موٽندو.
29پوءِ هن جا بيڙا تنهنجي لاءِ مضبوط بچاءُ ٿيندا ،۽ سندس زنجير جلال جي چادر هوندي.
30ڇالاءِ   جو هن جي مٿس سونهري زيور آهي ۽ سندس بندن تي واڱڻائي ڦاٽل آهن.
31تون هن کي عزت جي پوشاڪ وانگر پهريان ،۽ هن کي پنهنجي چوڏاري خوشي جي تاج وانگر پهريان.
32منهنجا پٽ ،جيڪڏهن تون چاهين ،تو کي سيکاريو ويندو :۽ جيڪڏهن تون پنهنجي دماغ کي لاڳو ڪندين ،تون هوشيار ٿي.
33جيڪڏهن تون ٻڌڻ جو شوقين آهين ،تڏهن تو کي سمجهه ملندي ،۽ جيڪڏهن تون ڪنن کي جهليندين ،ته تون عقلمند ٿيندين.
34بزرگن جي ميڙ ۾ بيٺو .۽ ان سان جڙيو جيڪو عقلمند آهي.
35هر خدائي ڳالهه ٻولهه ٻڌڻ لاءِ تيار رهو؛ ۽ عقل جي مثالن کي توهان کان بچڻ نه ڏيو.
36۽ جيڪڏهن تون ڪنهن سمجهدار ماڻهوءَ کي ڏسندين ،تنهن کان اڳي ئي وٺي اچ ،۽ تنهنجي پيرن کي سندس دروازي جي سير ڪر.
37توهان جي دماغ کي خداوند جي حڪمن تي هلڻ گهرجي ۽ مسلسل سندس حڪمن تي غور ڪريو :اهو توهان جي دل کي قائم ڪندو ،۽ توهان کي توهان جي پنهنجي مرضي تي دانائي ڏيندو.

باب7

1بڇڙو نه ڪر ،تنهنڪري توکي ڪوبه نقصان نه پهچندو.
2بي انصافيءَ کان پاسو ڪر ،۽ بڇڙائي توکان ڦري ويندي.
3منهنجا پٽ ،بي   انصافيءَ جي پاڙن تي نه پوکي ،۽ نڪي انهن کي ست ڀيرا لڻندءِ.
4نه رب جي عزت جي ڳولا ڪريو ،نڪي بادشاهه جي عزت جو تخت.
5پنهنجو پاڻ کي خداوند جي اڳيان ثابت نه ڪر .۽ بادشاهه جي اڳيان پنهنجي حڪمت تي فخر نه ڪر.
6جج ٿيڻ جي ڪوشش نه ڪريو ،بي انصافي کي ختم ڪرڻ جي قابل نه آهي .متان تون ڪنهن به وقت طاقتور جي ماڻهوءَ کان ڊڄن ،جيڪو تنهنجي سچائيءَ جي راهه ۾ ٺڳيءَ جو سبب بڻجي.
7شهر جي ميڙ جي خلاف ناراض نه ڪر ،۽ پوء پاڻ کي ماڻهن جي وچ ۾ نه اڇلائي.
8هڪڙي گناهه کي ٻئي تي نه جڪڙو .ڇالاءِ   جو هڪڙي ۾ توهان کي سزا نه ملندي.
9ائين نه چئو ،خدا منهنجي نذرن جي ڪثرت کي ڏسندو ،۽ جڏهن آءٌ سڀ کان مٿاهين خدا کي پيش ڪندس ،اهو قبول ڪندو.
10جڏهن تون پنهنجي دعا گهرين تڏهن بي دل نه ٿيو ،۽ خيرات ڏيڻ ۾ غفلت نه ڪر.
11ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي روح جي تلخيءَ ۾ ٺٺولي ڪرڻ لاءِ نه هلايو ،ڇالاءِ   جو هڪڙو آهي جيڪو ذليل ۽ بلند ڪري ٿو.
12پنهنجي ڀاءُ تي ڪوڙ نه ٺاهه ،نه ئي پنهنجي دوست کي پسند ڪريو.
13ڪنهن به قسم جو ڪوڙ نه ٺاهيو ،ڇالاءِ   جو انهيءَ جو رواج چڱو نه آهي.
14بزرگن جي ميڙ ۾ گهڻا لفظ استعمال نه ڪجو ۽ جڏهن اوهين دعا گهرو ته گهڻيون بڙ بڙ نه ڪريو.
15نه محنتي ڪم کان نفرت ڪريو ،نڪي پالڻ ،جنهن کي خدا تعاليٰ مقرر ڪيو آهي.
16پاڻ کي گنهگارن جي ميڙ ۾ شمار نه ڪريو ،پر ياد رکو ته غضب گهڻو دير نه ڪندو.
17پنهنجو پاڻ کي تمام گهڻو عاجز ڪر ،ڇالاءِ   جو بدڪارن جو انتقام باهه ۽ ڪيڙا آهن.
18ڪنهن به طرح سان ڪنهن به پلائيءَ لاءِ دوست نه مٽايو .نه ئي اوفير جي سون لاء هڪ وفادار ڀاء.
19عقلمند ۽ سٺي عورت کي نه وساريو ،ڇالاءِ   جو سندس فضل سون کان مٿي آهي.
20جڏهن توهان جو نوڪر سچ پچ ڪم ڪري ٿو ،تڏهن ڪانئس بڇڙائي نه ڪج ،نڪي انهيءَ مزدوريءَ جو جيڪو پنهنجو پاڻ کي پورو ڪري تنهنجي لاءِ.
21تنهنجي روح کي نيڪ ٻانهي سان پيار ڪرڻ گهرجي ،۽ ان کي آزاديء کان محروم نه ڪريو.
22ڇا تو وٽ ڍور آهن؟ انهن تي نظر رکو :۽ جيڪڏهن اهي توهان جي فائدي لاء آهن ،انهن کي توهان وٽ رکو.
23ڇا توهان کي اولاد آهي؟ انهن کي هدايت ڏيو ،۽ انهن جي ٻچپڻ کي پنهنجي جوانيء کان جهليو.
24ڇا توکي ڌيئرون آهن؟ انهن جي جسم جو خيال رکجو ،۽ انهن ڏانهن پنهنجو پاڻ کي خوش نه ڏيکاري.
25پنهنجي ڌيءَ سان شادي ڪر ،ته پوءِ تو ڪا وڏي ڳالهه ڪئي آهي ،پر انهيءَ کي ڪنهن سمجهدار ماڻهوءَ جي حوالي ڪر.
26ڇا توهان کي پنهنجي دماغ جي زال آهي؟ هن کي نه ڇڏي ڏيو :پر پنهنجو پاڻ کي هلڪي عورت جي حوالي نه ڪريو.
27پنهنجي پيءُ جي پوري دل سان عزت ڪر ۽ پنهنجي ماءُ جا ڏک نه وساري.
28ياد رکو ته تون انهن مان پيدا ٿيو آهين .۽ تون انهن کي ڪيئن بدلو ڏئي سگهين ٿو انهن ڪمن جو جيڪي انهن تو لاءِ ڪيو آهي؟
29پنهنجي سڄي جان سان خداوند کان ڊڄو ،۽ سندس پادرين جي عزت ڪريو.
30انهيءَ سان پيار ڪر جنهن تو کي پنهنجي پوري طاقت سان بڻايو ۽ سندس خدمتگارن کي نه ڇڏي.
31خداوند کان ڊڄو ،۽ پادريء جي عزت ڪريو .۽ کيس سندس حصو ڏي ،جيئن تو کي حڪم ڏنو ويو آهي .پهريون ميوو ،۽ گناهه جي قرباني ،۽ ڪلهن جو تحفو ،۽ پاڪائي جي قرباني ،۽ مقدس شين جو پهريون ميوو.
32۽ پنهنجو هٿ غريبن ڏانهن ڊگهو ڪر ،ته جيئن تنهنجي برڪت پوري ٿئي.
33هر هڪ جيئري انسان جي نظر ۾ هڪڙو تحفو فضل آهي .۽ مئل لاءِ ان کي نه روڪيو.
34انهن سان نه رهو جيڪي روئن ٿا ۽ ماتم ڪن ٿا انهن سان.
35بيمارن جي عيادت ڪرڻ ۾ دير نه ڪر ،ڇالاءِ   جو اهو توکي پيارو بڻائيندو.
36جيڪو ڪجهه به توهان هٿ ۾ ڪٽندؤ ،ان جي پڇاڙي کي ياد رکو ،۽ توهان ڪڏهن به گمراهه نه ڪجو.

باب8

1ڪنهن طاقتور ماڻهوءَ سان جنگ نه ڪج ،متان سندس هٿن ۾ پئجي ويندؤ.
2ڪنهن امير ماڻهوءَ سان تڪرار نه ڪر ،متان اهو تو تي غالب اچي ،ڇالاءِ   جو سون گهڻن کي ناس ڪري ڇڏيو آهي ،۽ بادشاهن جي دلين کي بگاڙيو آهي.
3اهڙي ماڻهوءَ سان جهيڙو نه ڪجو جنهن جي زبان ڀريل آهي ۽ نڪي سندس باهه تي ڪاٺ جا ڍير.
4بدتميز ماڻهوءَ سان مذاق نه ڪر ،متان تنهنجي ابن ڏاڏن جي بي عزتي ٿئي.
5انهيءَ ماڻهوءَ کي ملامت نه ڪريو جيڪو گناهه کان ڦري ،پر ياد رکو ته اسين سڀ سزا جي لائق آهيون.
6ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس پوڙهيءَ ۾ بي عزتي نه ڪريو ،ڇالاءِ   جو اسان مان ڪي پوڙهيءَ جا ٿي ويا آهن.

7پنهنجي سڀ کان وڏي دشمن جي مرڻ تي خوش نہ ٿيو ،پر ياد رکو تہ اسين سڀ مري ويندا سين.
8عقلمندن جي ڳالهين کان بيزار نہ ٿيو ،پر انهن جي چوٽين کان پاڻ کي واقف ڪر ،چالاءِ جو تون انهن مان نصيحت حاصل ڪندين ۽ وڏن ماڻهن جي آسانيءَ سان خدمت ڪرڻ سگهي ويندين.
9بزرگن جي گفتگو نہ وڃايو ،چالاءِ جو انهن پڻ پنهنجن ابن ڏاڏن کان سکيو آهي ،۽ انهن کان تون سمجهندين ،۽ ضرورت موجب جواب ڏيڻ سکي وٺندين.
10گنهگار جي ڪوئلي کي نہ ٻاريو ،نہ تہ تون سندس باهہ جي شعلن سان سڙي ويندي.
11ڪنهن زخمي ماڻهوءَ جي موجودگيءَ ۾ ڪاوڙ ۾ نہ اٿيو ،متان اهو تو کي تنهنجي ڳالهين ۾ ڦاسائڻ جي تاڪيد ڪري.
12ان کي قرض نہ ڏيو جيڪو پاڻ کان وڌيڪ طاقتور آهي .چو تہ جيڪڏهن توهان ڪيس قرض ڏيو ،ان کي ڳڻيو پر گم ٿي ويو.
13پنهنجي طاقت کان وڌيڪ ضامن نہ ٿيو ،چالاء جو جيڪڏهن توهان ضامن آهيو ،ان کي ادا ڪرڻ جو خيال رکجو.
14جج وٽ قانون ڏانهن نہ وڃو .چاڪاڻ تہ اهي هن لاءِ هن جي عزت مطابق فيصلو ڪندا.
15ڪنهن بهادر ماڻهوءَ سان رستي ۾ نہ وڃ ،متان اهو تو لاءِ ڏکارو ٿئي ،چالاءِ جو هو پنهنجي مرضيءَ موجب ڪم ڪندو ،۽ تون هن سان گڏ سندس بي وقوفيءَ جي ڪري برباد ٿيندين.
16ڪاوڙيل ماڻهوءَ سان جهيڙو نہ ڪر ،۽ انهيءَ سان گڏ ڪنهن اڪيلائيءَ ۾ نہ وڃ ،چالاءِ جو رت هن جي نظر ۾ ڪجهہ بہ نہ آهي ،۽ جتي ڪوبہ مددگار نہ هوندو ،اتي هو تو کي ڦاسائي ڇڏيندو.
17بيوقوف سان صلاح نہ ڪريو .چاڪاڻ تہ هو صلاح نہ ٿو رکي سگهي.
18پرديسي جي اڳيان ڪا ڳجهي ڳالهہ نہ ڪجو .چالاءِ جو توهان کي خبر نہ آهي تہ هو ڇا آڻيندو.
19هر ڪنهن ماڻهوءَ لاءِ پنهنجو دل نہ کول ،متان هو تو کي چالاڪيءَ سان بدلو ڏئي.

باب9

1پنهنجي سيني جي زال تي حسد نہ ڪر ،۽ هن کي پنهنجي خلاف بڇڙو سبق نہ سيکار.
2پنهنجو روح ڪنهن عورت کي نہ ڏيو تہ پنهنجو پير پنهنجي مال تي رکي.
3ڪنهن فاني سان نہ مل ،متان سندس ڦندن ۾ ڦاسي پوي.
4ڪنهن ڳائڻي عورت جي سنگت جو گهڻو استعمال نہ ڪج ،متان هن جي ڪوشش سان تو کي گرفتار ڪيو وڃي.
5ڪنهن نوڪريءَ ڏانهن نهار ،متان انهن شين تي نہ ڪر ،جيڪي هن ۾ قيمتي آهن.
6پنهنجو روح ڪسبياڻين جي حوالي نہ ڪر ،متان پنهنجي ميراث نہ وڃايو.
7تنهنجي چوڌاري شهر جي گهٽين ۾ نہ ڏس ،نڪي اُن جي اڪيلائيءَ ۾ گهمي.
8خوبصورت عورت کان پنهنجي نظر ڦيرايو ،۽ ڪنهن ٻئي جي خوبصورتي ڏانهن نہ ڏس .چو تہ ڪيترن ئي عورت جي خوبصورتي سان ٺڳيو ويو آهي . چو تہ ان سان محبت هڪ باهہ وانگر ٻرندي آهي.
9ڪنهن ٻئي جي زال سان ڪڏهن بہ نہ ويهي ،نڪي هن سان گڏ پنهنجي ٻانهن ۾ ويهي ،۽ پنهنجا پئسا هن سان گڏ شراب تي خرچ نہ ڪر .ائين نہ ٿئي تہ تنهنجي دل هن ڏانهن مائل ٿئي ،۽ اهڙيءَ طرح تنهنجي خواهشن جي ڪري تون تباهي ۾ وڃين.
10پراڻا دوست نہ ڇڏجو .چاڪاڻ تہ نئون هن جي مقابلي ۾ نہ آهي :هڪ نئون دوست نئين شراب وانگر آهي .جڏهن اهو پراڻو آهي ،توهان ان کي خوشي سان پيئندا.
11گنهگار جي شان ۾ حسد نہ ڪر ،چالاءِ جو تو کي خبر نہ آهي تہ سندس پڇاڙي ڇا ٿيندي.
12انهيءَ شيءِ ۾ خوش نہ ٿيو جنهن ۾ بي دين کي خوشي آهي .پر ياد رکو تہ اهي پنهنجي قبر ڏانهن بغير سزا نہ ويندا.
13توکي انهيءَ ماڻهوءَ کان پري رکي جنهن کي مارڻ جي طاقت آهي .پوءِ تون موت جي خوف ۾ شڪ نہ ڪر :۽ جيڪڏهن تون وٽس اچين تہ ڪو بہ قصور نہ ڪر ،نہ تہ هو تنهنجي جان هن وقت وٺي ڇڏي ،ياد ڪر تہ تون ڦندن جي وچ ۾ وڃين ٿو ،۽ اهو تہ تون شهر جي جنگين تي هلندين.
14جيترو تون ويجهو ٿي سگهين ،پنهنجي پاڙيسريءَ جو اندازو ڪر ۽ عقلمندن سان صلاح ڪر.
15تنهنجي ڳالهہ ٻولهہ عقلمندن سان هجي ،۽ توهان جو سمورو رابطو خدا جي قانون ۾ هجي.
16۽ رڳو ماڻهن کي تو سان کائو ۽ پيئو .۽ تنهنجي شان ۾ هجي رب جي خوف ۾.
17ڪاريگر جي هٿ جي ڪم کي ساراهيو ويندو :۽ ماڻهن جو عقلمند حاڪم پنهنجي ڳالهائڻ لاءِ.
18بيمار زبان وارو ماڻهو پنهنجي شهر ۾ خطرناڪ آهي .۽ جيڪو پنهنجي ڳالهائڻ ۾ تڪڙو آهي ،اهو نفرت ڪيو ويندو.

باب10

1عقلمند جج پنهنجي قوم کي سيکاريندو .۽ هوشيار ماڻهوءَ جي حڪومت چڱيءَ طرح ترتيب ڏنل آهي.
2جيئن ماڻهن جو جج پاڻ آهي ،تيئن سندس آفيسر آهن .۽ شهر جو حڪمران ڪهڙو ماڻهو آهي ،اهي سڀئي ماڻهو آهن جيڪي اتي رهن ٿا.
3هڪڙو بيوقوف بادشاهہ پنهنجي قوم کي برباد ڪري ٿو .پر انهن جي عقلمنديءَ سان جيڪي اختيار ۾ آهن ،اهو شهر آباد ٿيندو.
4زمين جي طاقت خداوند جي هٿ ۾ آهي ،۽ هو مناسب وقت تي مٿس هڪڙو نفعي وارو مقرر ڪندو.
5خدا جي هٿ ۾ ماڻهوءَ جي خوشحالي آهي ،۽ هو پنهنجي عزت لکندڙ جي مٿان رکي.
6پنهنجي پاڙيسريءَ سان هر غلطيءَ جي ڪري نفرت نہ ڪر .۽ نقصانڪار عملن سان ڪجهہ بہ نہ ڪريو.
7غرور خدا ۽ انسان جي اڳيان نفرت ڪندڙ آهي ،۽ انهن ٻنهي جي ڪري هڪڙو ڏوهاري ڪري ٿو.
8بدڪاريءَ جي ڪمن ،نقصانن ۽ ٺڳيءَ سان مليل دولت جي ڪري ،بادشاهت هڪڙي قوم کان ٻيءَ ماڻهن ۾ بدلجي ويئي.
9زمين ۽ خاڪ ڇو مغرور آهن؟ لالچي ماڻهوءَ کان وڌيڪ بڇڙي شيءِ ٻي ڪا بہ نہ آهي :اهڙي ماڻهوءَ لاءِ جيڪو پنهنجي جان کي وڪڻڻ لاءِ تيار ڪري ٿو .چاڪاڻ تہ جڏهن هو جيئرو آهي تہ هو پنهنجي پيٽ کي اڇلائي ڇڏيندو آهي.
10طبيب هڪ ڊگهي بيماري ختم ڪري ڇڏي .۽ اهو جيڪو اڄ آهي هڪڙو بادشاهہ سڀاڻي مري ويندو.
11چالاءِ جو جڏهن ماڻهو مري ويندو ،تڏهن ڪيس چرندڙ شين ،جانور ۽ ڪيڙا ورثي ۾ ملندا.
12فخر جي شروعات اهو آهي جڏهن ڪو ماڻهو خدا کان پري ٿي وڃي ٿو ۽ سندس دل پنهنجي خالق کان ڦري وڃي ٿي.
13چالاءِ جو فخر گناهہ جي شروعات آهي ،۽ جنهن وٽ اهو آهي اهو گهبرائجي ٿو ،۽ تنهنڪري خداوند مٿن عجيب آفتون نازل ڪيون ،۽ انهن کي بلڪل ختم ڪري ڇڏيو.
14خداوند مغرور شهزادن جا تخت ڪيرائي ڇڏيا آهن ۽ انهن جي جاءِ تي حليم کي مقرر ڪيو آهي.
15خداوند مغرور قومن جون پاڙون پٽي ڇڏيون آهن ۽ انهن جي جاءِ تي غريبن کي پوکيو آهي.
16خداوند غير قومن جي ملڪن کي ختم ڪري ڇڏيو ،۽ انهن کي زمين جي بنيادن تائين ناس ڪري ڇڏيو.
17هن انهن مان ڪي ڪٽي ويا ،انهن کي ناس ڪري ڇڏيو ،۽ انهن جي يادگار کي زمين تان ختم ڪري ڇڏيو.

18اهڙن ماڻهن لاءِ فخر نه ڪيو ويو ،نڪي انهن لاءِ سخت ڪاوڙ آهي جيڪي عورت مان پيدا ٿين ٿا.
19جيڪي خداوند کان ڊڄن ٿا ،اُهي هڪڙو پڪو ٻج آهن ،۽ جيڪي ساڻس پيار ڪن ٿا ،اُهي هڪڙو عزت وارو ٻج آهن ،جيڪي قانون کي نٿا مڃين ،سي بي عزتي وارا ٻج آهن .اهي جيڪي حڪمن جي ڀڃڪڙي ڪن ٿا هڪ ٺڳيءَ وارو ٻج آهي.
20ڀائرن ۾ جيڪو سردار آهي سو عزت وارو آهي .سو اهي آهن جيڪي خداوند کان ڊڄن ٿا سندس اکين ۾.
21خداوند جو خوف اختيار حاصل ڪرڻ کان اڳ ۾ وڃي ٿو ،پر بي رحمي ۽ غرور ان جو نقصان آهي.
22ڇا هو امير ،امير يا غريب ،انهن جي شان ۾ خداوند جو خوف آهي.
23عقلمند غريب کي حقير سمجهڻ مناسب نه آهي .۽ نه ئي اهو آسان آهي ته هڪ گنهگار انسان کي وڏو ڪرڻ.
24وڏن ماڻهن ،ججن ۽ طاقتورن کي عزت ڏني ويندي .تنهن هوندي به انهن مان ڪو به ان کان وڏو ناهي جيڪو رب کان ڊڄي.
25انهيءَ نوڪر جي لاءِ جيڪي سياڻا آهن سي خدمت ڪندا ،جيڪي آزاد آهن ،۽ جنهن کي علم آهي ،تنهن کي جڏهن سڌريو ويندو ،تڏهن بغض نه رکندو.
26پنهنجي ڏنڌي ڪرڻ ۾ بي پرواه نه ٿيو .۽ پنهنجي مصيبت جي وقت تي فخر نه ڪر.
27اهو بهتر آهي جيڪو محنت ڪري ۽ هر شيءِ ۾ گهڻو ٿئي ،انهيءَ کان بهتر آهي جيڪو پاڻ تي فخر ڪري ۽ ماني گهري.
28منهنجا پٽ ،پنهنجي روح کي نرميءَ ۾ ساراهيو ،۽ ان کي عزت ڏي.
29جيڪو پنهنجي جان جو ڏوهه ڪري تنهن کي ڪير سچار ڪندو؟ ۽ ڪير ان جي عزت ڪندو جيڪو پنهنجي جان جي بي عزتي ڪندو؟
30غريب ماڻهوءَ کي پنهنجي مهارت جي ڪري عزت ملي ٿي ،۽ امير ماڻهوءَ کي پنهنجي دولت جي ڪري عزت ملي ٿي.
31جيڪو غريبيءَ ۾ عزت ماڻي ٿو ،سو دولت ۾ ڪيترو وڌيڪ؟ ۽ جيڪو دولت ۾ بي عزتي ڪري ٿو ،سو وڌيڪ غربت ۾ ڪيترو؟

باب11

1ڏاهپ انهيءَ جو مٿو مٿي ڪري ٿو ،جيڪو گهٽ درجي وارو آهي ،۽ کيس وڏن ماڻهن جي وچ ۾ ويهاري ٿو.
2ماڻهوءَ کي سندس خوبصورتيءَ جي ساراهه نه ڏيو .نڪي ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس ظاهر ڪرڻ لاءِ نفرت.
3ماکيءَ جي وچ ۾ ماکيءَ وانگر ننڍي هوندي آهي .پر هن جو ميوو مٺي شين جو سردار آهي.
4پنهنجن ڪپڙن ۽ پوشاڪ تي فخر نه ڪر ،۽ عزت جي ڏينهن ۾ پنهنجو پاڻ کي وڏائي نه ڪر ،ڇالاءِ جو خداوند جا ڪم عجيب آهن ،۽ سندس ڪم ماڻهن ۾ لڪايل آهن.
5ڪيترائي بادشاهه زمين تي ويٺا آهن .۽ جنهن جي باري ۾ ڪڏهن به نه سوچيو ويو هو اهو تاج پائڻ آهي.
6ڪيترن ئي طاقتور ماڻهن کي ڏاڍي بي عزتي ڪئي وئي آهي .۽ معزز ٻين ماڻهن جي هٿن ۾ پهچايو.
7ان کان اڳ جو تون سچ کي پرکين ان کان اڳ ملامت نه ڪر :پهريائين سمجهو ۽ پوءِ ملامت ڪريو.
8جواب نه ڏيو ان کان اڳ جو توهان دليل ٻڌو آهي :نڪي ماڻهن کي انهن جي ڳالهين جي وچ ۾ مداخلت ڪريو.
9انهيءَ معاملي ۾ جهاد نه ڪر جنهن سان توهان جو واسطو نه آهي .۽ گنهگارن سان انصاف ۾ نه ويهه.
10منهنجا پٽ ،گهڻن معاملن ۾ مداخلت نه ڪر ،ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن تون گهڻو مداخلت ڪندين ،تون بي گناهه نه ٿيندين .۽ جيڪڏهن توهان پٺيان هلندؤ ، توهان کي حاصل نه ٿيندو ،۽ نه ئي توهان ڀڄڻ سان ڀڄي سگهندا.
11هڪڙو هڪڙو آهي جيڪو محنت ڪري ٿو ،درد ڪٽيندو آهي ۽ تڪڙ ڪري ٿو ،۽ تمام گهڻو پوئتي آهي.
12وري ،هڪڙو ٻيو آهي جيڪو سست آهي ،۽ مدد جي ضرورت آهي ،قابليت جي ضرورت آهي ۽ غربت سان ڀريل آهي .تنهن هوندي به رب جي نظر هن تي چڱائي لاء نظر آئي ،۽ هن کي پنهنجي ننڍڙي ملڪيت مان مقرر ڪيو،
13۽ پنهنجو مٿو مصيبت کان مٿي ڪيو؛ جنهنڪري ڪيترن ئي هن کي ڏسي حيران ٿي ويا.
14خوشحالي ۽ مصيبت ،زندگي ۽ موت ،غربت ۽ دولت ،خداوند جي طرفان اچي ٿو.
15دانائي ،علم ۽ شريعت جي سمجهه خداوند جي طرفان آهي :پيار ۽ چڱن ڪمن جو رستو ،انهيءَ وٽان آهي.
16غلطي ۽ اونداهين جي شروعات گنهگارن سان گڏ هئي ،۽ بڇڙائي انهن سان گڏ پراڻي ٿي ويندي جيڪي ان ۾ جلال ڪندا آهن.
17خداوند جو تحفو دينداري سان گڏ رهندو آهي ،۽ سندس فضل هميشه لاء خوشحالي آڻيندو آهي.
18اهو اهو آهي جيڪو پنهنجي هوشياريءَ ۽ چمڪ سان مالامال ٿئي ٿو ،۽ اهو اهو آهي سندس انعام جو حصو:
19جڏهن هو چوي ٿو ،مون کي آرام مليو آهي ،۽ هاڻي هميشه پنهنجو مال کائيندس .۽ اڃان تائين هن کي خبر ناهي ته هن تي ڪهڙو وقت ايندو ،۽ هن کي اهي شيون ٻين ڏانهن ڇڏڻ گهرجن ،۽ مرڻ گهرجي.
20پنهنجي عهد ۾ ثابت قدم رهه ،۽ ان ۾ ڄاڻو ،۽ پنهنجي ڪم ۾ پراڻي موم.
21عجب نه ڪر گنهگارن جي ڪمن تي .پر خداوند تي ڀروسو ڪر ،۽ پنهنجي محنت ۾ رهو ،ڇالاءِ جو اهو خداوند جي نظر ۾ اوچتو غريب ماڻهوءَ کي امير بنائڻ آسان آهي.
22خدا جي برڪت دينداري جي بدلي ۾ آهي ،۽ اوچتو ئي اهو پنهنجي نعمت کي وڌائي ٿو.
23ائين نه چئو ته منهنجي خدمت مان ڪهڙو فائدو؟ ۽ مون کي آخرت ۾ ڪهڙيون سٺيون شيون ملنديون؟
24وري ائين نه چئو ،مون وٽ ڪافي آهي ۽ گهڻيون شيون آهن ،پوءِ مون کي آخرت ۾ ڪهڙو نقصان ٿيندو؟
25خوشحاليءَ جي ڏينهن ۾ مصيبت کي وساريو ويندو آهي :۽ مصيبت جي ڏينهن ۾ خوشحاليءَ جي ڪا وڌيڪ ياد نه رهندي آهي.
26ڇالاءِ جو اهو هڪڙو سولو ڪم آهي جيڪو خداوند لاءِ موت جي ڏينهن ماڻهوءَ کي بدلو ڏيڻ سندس طريقي موجب.
27هڪ ڪلاڪ جو ڏک ماڻهوءَ کي خوشين کي وساري ڇڏيندو آهي ،۽ آخر ۾ سندس ڪم پڌرا ٿيندا.
28پنهنجي موت کان اڳ ڪنهن به برڪت وارو فيصلو نه ڪيو ،ڇالاءِ جو ماڻهو پنهنجي اولاد ۾ سڃاتو ويندو آهي.
29هر ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي گهر ۾ نه آڻيو ،ڇالاءِ جو فريب ماڻهوءَ وٽ گهڻا رستا آهن.
30جهڙيءَ طرح تتر ڪٽي پنجري ۾ رکيل آهي ،تيئن مغرور جي دل آهي .۽ هڪ جاسوس وانگر ،هو توهان جي زوال لاء ڏسي ٿو:
31ڇالاءِ جو هو انتظار ۾ ڪوڙ ٿو چوي ۽ چڱائيءَ کي برائيءَ ۾ بدلائي ٿو ،۽ تعريف جي لائق شين ۾ توتي الزام مڙهيو ويندو.
32باهه جي چمڪ مان ڪوئلن جو ڍير ٻاريو ويندو آهي ،۽ هڪڙو گنهگار ماڻهو رت جي انتظار ۾ رهندو آهي.
33بدڪار ماڻهوءَ کان خبردار رهجو ،ڇالاءِ جو اهو بڇڙائيءَ جو ڪم ڪري ٿو .ائين نه ٿئي ته هو تو تي دائمي داغ آڻي.
34هڪڙي اجنبي کي پنهنجي گهر ۾ قبول ڪريو ،اهو تو کي پريشان ڪندو ۽ توهان کي پنهنجي گهر مان ڪڍي ڇڏيندو.

باب12

1جڏهن تون چڱائي ڪندينءَ ڄاڻندينءَ جنهن سان ڪندينءَ .تنهنڪري توهان کي توهان جي فائدي لاء شڪرانو ڪيو ويندو.
2دينداري ماڻهوءَ سان چڱائي ڪر ،۽ توکي بدلو ملندو .۽ جيڪڏهن هن کان نه ،اڃا تائين تمام اعلي کان.
3جيڪو هميشه بڇڙائيءَ ۾ مشغول رهي تنهن کي ڪا چڱائي اچي نه ٿي سگهي ۽ نڪي انهيءَ کي جيڪو خيرات نه ٿو ڏئي.

4دينادار کي ڏيو ۽ گنهگار جي مدد نہ ڪريو.
5جيڪو غريب آهي تنهن سان چڱو ڪر، پر بي دين کي نہ ڏيو: پنهنجي ماني رکو ۽ ان کي نہ ڏيو، متان اهو اوهان تي غالب ٿي وڃي، ڇالاءِ جو ٻي صورت ۾ تو کي ٻيڻو برائي ملندي، جيڪا تو وٽ آهي. هن سان ڪيو.
6ڇالاءِ جو سڀ کان مٿاهين گنهگارن کان نفرت ڪري ٿو، ۽ بدڪارن کي انتقام جو بدلو ڏيندو، ۽ انهن کي انهن جي سزا جي زبردست ڏينهن کان بچائيندو.
7نيڪ کي ڏيو، ۽ گنهگار جي مدد نہ ڪريو.
8دوست کي خوشحاليءَ ۾ سڃاڻي نٿو سگهجي، ۽ دشمن کي مصيبت ۾ لڪائي نٿو سگهجي.
9ماڻهوءَ جي خوشحاليءَ ۾ دشمن غمگين ٿي ويندا، پر سندس ڏک ۾ هڪڙو دوست بہ هليو ويندو.
10پنهنجي دشمن تي ڪڏهن بہ ڀروسو نہ ڪر، ڇاڪاڻ تہ جيئن لوهہ کي زنگ لڳندو آهي، تيئن سندس بڇڙائي آهي.
11جيتوڻيڪ هو پاڻ کي عاجز ڪري ٿو، ۽ ڪنڌ جهڪائي ٿو، پر چڱيءَ طرح ڌيان ڪر ۽ ڪانئس هوشيار ٿج، ۽ تون هن لاءِ ائين ٿيندين ڄڻڪ تو ڌوئيندڙ چشمي کي ڌوئي ڇڏيو آهي، ۽ توکي خبر پوندي تہ هن جو زنگ بلڪل ڌوئي نہ ويو آهي.
12هن کي پنهنجي طرفان نہ مقرر ڪريو، متان جڏهن هو تو کي ختم ڪري، تڏهن هو تنهنجي جاءِ تي اٿي بيٺو. نہ تہ هن کي توهان جي ساڄي هٿ تي ويهڻ، نہ تہ هو توهان جي سيٽ وٺڻ جي ڪوشش ڪري، ۽ آخر ۾ توهان کي منهنجي لفظن کي ياد ڪيو وڃي، ۽ ان سان ڇڪايو وڃي.
13انهيءَ دلير تي ڪير رحم ڪندو، جنهن کي نانگ ڏنگيو آهي، يا ڪنهن جهنگلي جانور جي ويجهو اچي ٿو؟
14تنهنڪري جيڪو ڪنهن گنهگار وٽ وڃي ۽ سندس گناهن ۾ ان سان گڏ پليت ٿئي، تنهن تي ڪير رحم ڪندو؟
15هو ڪجهہ وقت تائين توسان گڏ رهندو، پر جيڪڏهن تون ڪرڻ لڳندين تہ هوءَ دير نہ ڪندو.
16دشمن پنهنجن چپن سان مٺيون ڳالهائي ٿو، پر دل ۾ اهو سوچي ٿو تہ توکي کڏيءَ ۾ اڇلائجي: هو پنهنجين اکين سان روئندو، پر جيڪڏهن کيس موقعو ملندو، تڏهن رت پيئندو ئي ڪونہ.
17جيڪڏهن توتي ڪا مصيبت اچي، تڏهن کيس پهريائين اُتي لهندين. ۽ جيتوڻيڪ هو توهان جي مدد ڪرڻ جو مظاهرو ڪري ٿو، پر هو توهان کي گهٽائيندو.
18هو پنهنجو مٿو هلائيندو، تاڙيون وڄائيندو، گهڻو ڳائيندو، پنهنجو منهن بدلائيندو.

باب13

1جنهن کي ڇُهوندو سو اُن سان ناپاڪ ٿيندو. ۽ اهو جنهن کي هڪڙي مغرور ماڻهوءَ سان رفاقت آهي اهو ان جهڙو هوندو.
2جيستائين تون جيئرو آهين، تيستائين پنهنجي طاقت کان مٿاهون نہ ٿيو. ۽ پاڻ کان وڌيڪ طاقتور ۽ دولتمند سان ڪا بہ رفاقت نہ رکجو، ڇالاءِ تہ ڪيٽلي ۽ مٽيءَ جو ٿانو پاڻ ۾ ڪيئن گڏ ٿين؟ ڇالاءِ جو جيڪڏهن هڪڙو ٻئي تي ڌڪ لڳندو تہ اهو ٽٽي پوندو.
3امير ماڻهوءَ غلط ڪم ڪيو آهي، پر پوءِ بہ هو ڌمڪيون ڏئي ٿو: غريب تي ظلم ٿيو آهي، ۽ کيس بہ دعا گهرڻ گهرجي.
4جيڪڏهن توهان هن جي فائدي لاء آهيو، اهو توهان کي استعمال ڪندو، پر جيڪڏهن توهان ڪجهہ نہ آهي، اهو توهان کي ڇڏي ڏيندو.
5جيڪڏهن تو وٽ ڪا شيءِ آهي، اهو توسان گڏ رهندو: هائو، هو تو کي ننگا ڪندو، ۽ ان تي افسوس نہ ڪندو.
6جيڪڏهن هن کي توهان جي ضرورت آهي، اهو تو کي ٺڳيندو، ۽ توتي مسڪرائيندو، ۽ تو کي اميد رکندو. هو توسان انصاف ڪندو ۽ چوندو” تون ڇا ٿو چاهين؟
7۽ اهو توهان کي پنهنجي ماني سان شرمسار ڪندو، جيستائين هو تو کي ٻہ يا ٽي ڀيرا سڪي نہ سگهندو، ۽ آخر ۾ هو تو کي کلڻ لاءِ کلندو، پوءِ جڏهن هو توکي ڏسندو، تو کي ڇڏي ڏيندو، ۽ پنهنجو مٿو تو لاءِ هلائيندو.
8خبردار ٿجو، متان ٺڳيو ۽ پنهنجي جوش ۾ هيٺ لهي وڃو.
9جيڪڏهن تو کي ڪنهن زبردست ماڻهوءَ جي دعوت ڏني ويئي آهي، تڏهن پوئتي هليو وڃ، ۽ ايترو ئي وڌيڪ هو تو کي دعوت ڏيندو.
10مٿس نہ دٻائجو، متان تو کي پوئتي ڌڪيو وڃي. پري نہ بيٺو، متان توکي وساريو ويندو.
11ڳالهائڻ ۾ هن جي برابر ٿيڻ تي اثر نہ ڪريو، ۽ سندس گهڻن ڳالهين تي اعتبار نہ ڪريو، ڇالاء جو هو توهان کي تمام گهٽي ڳالهائڻ سان آزمائيندو، ۽ توهان تي مسڪرائيندي توهان جا راز پڌرا ٿيندا.
12پر هو بي رحميءَ سان تنهنجي ڳالهين کي لٽيندو ۽ توکي ايذاءُ رسائڻ ۽ جيل ۾ وجهڻ کان ڪوبہ ڪفارو نہ ڏيندو.
13ڏس، ۽ چڱيءَ طرح ڌيان ڪر، ڇالاءِ جو تون پنهنجي تباهيءَ جي خطري ۾ آهين، جڏهن تون اهي ڳالهيون ٻڌين، تڏهن ننڊ ۾ جاڳي.
14پنهنجي سڄي زندگي خداوند سان پيار ڪريو، ۽ پنهنجي ڇوٽڪاري لاءِ کيس سڏيو.
15هر جانور پنهنجي جهڙي پيار ڪري ٿو ۽ هر ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ سان پيار ٿو ڪري.
16سڀيئي گوشت قسم جي مطابق گڏ ٿين ٿا، ۽ هڪڙو ماڻهو پنهنجي جهڙي سان ٺهيل رهندو.
17بگهڙ جي گهيٽي سان ڪهڙي رفاقت آهي؟ تنهن ڪري گنهگار خدائي سان گڏ.
18هينا ۽ ڪتي جي وچ ۾ ڪهڙو معاهدو آهي؟ ۽ امير ۽ غريب جي وچ ۾ ڪهڙو امن؟
19جيئن ريگستان ۾ شينهن جو شڪار جهنگلي گدا آهي، تيئن امير غريبن کي کائي ٿو.
20جيئن مغرور کي عاجزي کان نفرت آهي، تيئن امير غريبن کان نفرت ڪري ٿو.
21هڪڙي دولتمند ماڻهوءَ جو ڳرڻ شروع ٿئي ٿو، تنهن کي سندس ساٿين هٿان ڪنپيو ٿو وڃي، پر غريب ماڻهوءَ کي هيٺ لهي ٿو وڃي، تنهن کي سندس دوست جهلي ٿو.
22جڏهن ڪو امير ماڻهو ڪرندو آهي، تڏهن هن جا گهڻا مددگار هوندا آهن: هو اهڙيون ڳالهيون ڪندو آهي، جو چوڻ لاءِ نہ هوندو آهي، پر ماڻهو کيس سچا ثابت ڪندا آهن: غريب ماڻهو ڦاسندو هو، پر انهن کيس ڌوهاريو هوندو هو. هن عقلمندي سان ڳالهايو، ۽ ڪا بہ جاء نہ ٿي سگهي.
23جڏهن ڪو امير ماڻهو ڳالهائي ٿو، تڏهن هر ماڻهو پنهنجي زبان کي پڪڙي ٿو، ۽ ڏسو، اهو ڇا ٿو چوي، اهي ڪڪرن کي ساراهين ٿا، پر جيڪڏهن غريب ماڻهو ڳالهائي ٿو، اهي چون ٿا تہ اهو ڪهڙو ماڻهو آهي؟ ۽ جيڪڏهن هو ٿڪجي پوي، اهي کيس ختم ڪرڻ ۾ مدد ڪندا.
24دولت انهيءَ لاءِ چڱائي آهي جنهن وٽ ڪوبہ گناهہ نہ آهي، ۽ غريبيءَ جي وات ۾ بدڪاري آهي.
25ماڻهوءَ جي دل پنهنجو منهن ڦيرائي ٿي، پوءِ اهو چڱائيءَ لاءِ هجي يا بديءَ لاءِ، ۽ دل خوشيءَ سان منهن موڙيندي آهي.
26هڪ خوشگوار منهن هڪ دل جي نشاني آهي جيڪا خوشحالي ۾ آهي. ۽ مثالن مان ڳولهڻ دماغ جي محنت آهي.

باب14

1سڀاڳو آهي اهو ماڻهو، جنهن پنهنجي وات سان نہ ڦاسايو آهي ۽ نہ ئي گناهن جي گهڻائيءَ سان چنبڙيو آهي.
2سڀاڳو آهي اهو جنهن جو ضمير مٿس ملامت نہ ڪيو آهي ۽ جيڪو خداوند ۾ اميد ڪرڻ کان انڪاري نہ آهي.
3دولتمند ماڻهوءَ لاءِ سوجهو نہ آهي، ۽ حاسد ماڻهوءَ کي پئسن سان ڇا ڪرڻ گهرجي؟

4جيڪو پنهنجي جان کي نڳيء سان گڏ ڪري ٿو ،سو ٻين لاء گڏ ڪري ٿو ،جيڪو پنهنجي مال کي فسادي طور تي خرچ ڪندو.
5جيڪو پاڻ لاءِ ٻڇڙو آهي ،سو ڪنهن لاءِ چڱو ٿيندو؟ هو پنهنجي سامان ۾ خوش نه ٿيندو.
6انهيءَ کان وڌيڪ ڪوبہ ٻڇڙو ڪونهي ،جيڪو پاڻ تي حسد ڪري .۽ اهو سندس ٻڇڙائيءَ جو بدلو آهي.
7۽ جيڪڏهن اهو چڱائي ڪري ٿو ،اهو اهو ناپسنديده ڪري ٿو .۽ آخر ۾ هو پنهنجي برائي جو اعلان ڪندو.
8حسد ڪندڙ ماڻهوءَ جي اک ٻڇڙي آهي .هو پنهنجو منهن ڦيرائي ٿو ،۽ ماڻهن کي بي عزتي ٿو ڪري.
9لالچي ماڻهوءَ جي اک پنهنجي حصي تي راضي ناهي .۽ ٻڇڙن جي بدڪاري سندس روح کي سڪي ٿو.
10ٻڇڙي اک پنهنجي مانيءَ تي حسد ڪري ٿي ،۽ هو پنهنجي دسترخوان تي بيزار آهي.
11منهنجا پٽ ،پنهنجي قابليت جي مطابق پنهنجو پاڻ سان چڱائي ڪر ،۽ خداوند کي سندس مناسب نذرانو ڏيو.
12ياد رکو تہ موت اچڻ ۾ گهڻو وقت نہ هوندو ،۽ قبر جو عهد تو کي ظاهر نہ ڪيو ويو آهي.
13مرڻ کان اڳ پنهنجي دوست سان چڱائي ڪر ،۽ پنهنجي قابليت موجب پنهنجو هٿ ڊگهو ڪري کيس ڏي.
14پاڻ کي چڱيءَ طرح نڳيءَ جو ڏينهن نہ ٺهراءِ ،۽ نڪي ڪنهن چڱيءَ خواهش جو حصو تو تي غالب اچي.
15ڇا تون پنهنجون تڪليفون ڪنهن ٻئي ڏانهن نہ ڇڏيندين؟ ۽ توهان جي محنت کي لوٽ سان ورهايو وڃي؟
16ڏيو ،وٺو ،۽ پنهنجي روح کي پاڪ ڪريو .ڇالاءِ   جو قبر ۾ عيش عشرت جي طلب ڪونهي.
17سڀيئي گوشت ڪپڙا وانگر پراڻا ٿي ويندا آهن ،ڇالاءِ   جو پهرين کان اهو واعدو آهي تہ” تون موت مرندين.
18جهڙيءَ طرح گهاٽي وڻ تي سائي پنن مان ڪي ڪِرندا آهن ۽ ڪي اپرندا آهن .اهڙيءَ طرح گوشت ۽ رت جو نسل آهي ،هڪڙو ختم ٿئي ٿو ۽ ٻيو پيدا ٿئي ٿو.
19هر ڪم سڙي ويندو ۽ فنا ٿي ويندو ،۽ ان جو ڪم ڪندڙ هلندو.
20سڀاڳو آهي اهو ماڻهو ،جيڪو چڱين ڳالهين تي ڌاهپ سان غور ڪري ۽ پنهنجي سمجهہ سان پاڪ شين تي غور ڪري.
21جيڪو پنهنجي دل ۾ هن جي طريقن تي غور ڪندو ،تنهن کي هن جي رازن ۾ بہ سمجهہ ملندي.
22انهيءَ جي پٺيان هل ،جيئن ڪنهن کي ڳولي لهي ،۽ سندس واٽن ۾ انتظار ۾ ويهي رهہ.
23جيڪو هن جي دريارن ۾ گهڙي ٿو سو سندس دروازن تي بہ ٻڌندو.
24جيڪو هن جي گهر جي ويجهو رهندو ،سو هن جي ديوارن ۾ هڪڙو پن به لڳائيندو.
25هو پنهنجو خيمو هن جي ويجهو وجهندو ،۽ اتي رهندو جتي سٺيون شيون هونديون.
26هو پنهنجن ٻارن کي هن جي پناهه ۾ رکندو ،۽ سندس شاخن هيٺان رهندو.
27هن جي ڪري هو گرميءَ کان ڍڪجي ويندو ،۽ سندس شان ۾ رهندو.

باب15

1جيڪو خداوند کان ڊڄندو سو چڱائي ڪندو ،۽ جنهن کي شريعت جي ڄاڻ آهي ،سو کيس حاصل ڪندو.
2۽ هڪڙي ماءُ وانگر هو ساڻس ملندو ،۽ کيس هڪڙي ڪنواري جي شادي واري زال وانگر قبول ڪندي.
3عقل جي مانيءَ سان هوءَ کيس کارائيندي ۽ کيس عقل جو پاڻي پيئڻ لاءِ ڏيندي.
4هو مٿس ويهي رهندو ،۽ لڏي نہ ويندو .۽ ان تي ڀروسو ڪندو ،۽ شرمسار نه ٿيندو.
5هوءَ کيس پنهنجي پاڙيسرين کان مٿاهين ڪندي ،۽ جماعت جي وچ ۾ سندس وات کوليندي.
6هن کي خوشي ۽ خوشي جو تاج ملندو ،۽ اهو کيس هڪڙي ابدي نالي جو وارث بڻائيندو.
7پر بيوقوف ماڻهو هن تائين پهچي نه سگهندا ،۽ گنهگار کيس نه ڏسندا.
8ڇالاءِ   جو هوءَ فخر کان پري آهي ۽ ڪوڙا ماڻهو کيس ياد ڪري نہ ٿا سگهن.
9گنهگار جي وات ۾ ساراهہ ظاهر نه ٿيندي آهي ،ڇالاءِ   جو اهو کيس خداوند جي طرفان نہ موڪليو ويو هو.
10ڇالاءِ   جو ساراهہ ڏاهپ سان چُٽي ويندي ،۽ خداوند ان کي خوش ڪندو.
11ائين نه چئو تہ آءٌ خداوند جي ڪري ئي ڪري پيو آهيان ،ڇالاءِ   جو توکي اهي ڪم ڪرڻ نہ گهرجي جن کان هو نفرت ڪري ٿو.
12ائين نہ چئو تہ هن مون کي گمراهہ ڪيو آهي ،ڇالاءِ   جو هن کي گنهگار ماڻهوءَ جي ڪا ضرورت نہ آهي.
13رب سڀني نفرتن کان نفرت ڪري ٿو .۽ جيڪي خدا کان ڊڄندا آهن سي ان کي پسند نه ڪندا آهن.
14هن پاڻ ئي انسان کي شروع کان ٺاهيو ،۽ کيس پنهنجي صلاح جي هٿ ۾ ڇڏيو.
15جيڪڏهن توهان چاهيو تہ حڪمن تي عمل ڪريو ۽ قابل قبول وفاداريءَ سان عمل ڪريو.
16هن توهان جي اڳيان باهہ ۽ پاڻي رکي ڇڏيو آهي :پنهنجو هٿ ڊگهو ڪر ،ڇا توهان چاهيو ٿا.
17انسان جي اڳيان زندگي ۽ موت آهي .۽ ڇا اهو پسند ڪندو کيس ڏنو ويندو.
18ڇالاءِ   جو خداوند جي ڏاهپ وڏي آهي ،۽ هو قدرت ۾ زبردست آهي ،۽ هر شيءِ کي ڏسي ٿو.
19۽ هن جون اکيون انهن تي آهن جيڪي کانئس ڊڄندا آهن ،۽ هو ماڻهوءَ جي هر ڪم کي ڄاڻي ٿو.
20هن ڪنهن ماڻهوءَ کي ٻڇڙائيءَ جو حڪم نہ ڏنو آهي ،نڪي هن ڪنهن ماڻهوءَ کي گناهہ ڪرڻ جو جواز ڏنو آهي.

باب16

1بيڪار ٻارن جي ميڙ جي تمنا نہ ڪر ،نڪي بي   دين پٽن ۾ خوش رهو.
2جيتوڻيڪ اُهي وڌن ٿا ،تڏهن انهن ۾ خوشي نہ ڪجو ،سواءِ انهيءَ جي جو خداوند جو خوف ساڻن هجي.
3تون انهن جي زندگيءَ تي ڀروسو نه ڪر ،نڪي انهن جي ميڙ جو احترام ڪر ،ڇاڪاڻ   تہ هڪڙو هزارن کان بهتر آهي .۽ اهو بهتر آهي ته بي اولاد مرڻ ،انهيءَ کان ته جيڪي بيڪار آهن.
4ڇالاءِ   جو هڪڙو سمجهڻ وارو شهر ڀريو ويندو ،پر بدڪارن جو خاندان جلدي ويران ٿي ويندو.
5اهڙيون ڪيتريون ئي ڳالهيون مون پنهنجين اکين سان ڏٺيون آهن ۽ منهنجي ڪن انهن کان وڏيون ڳالهيون ٻڌيون آهن.
6بدڪارن جي جماعت ۾ باهہ ٻرندي .۽ هڪ باغي قوم ۾ غضب کي باهه ڏني وئي آهي.
7هو انهن پراڻن ديوين ڏانهن نہ هاريو ،جيڪي پنهنجي بي   وقوفيءَ جي زور تي ڀڄي ويا.
8۽ نڪي هن انهيءَ جاءِ کي ڇڏيو ،جتي لوط رهيو هو ،بلڪ انهن کي سندن غرور جي ڪري نفرت ڪيائين.
9هن تباهيءَ وارن ماڻهن تي رحم نہ ڪيو ،جيڪي پنهنجن گناهن ۾ ڪسي ويا.
10۽ نڪي ڇهه لک پيادا ،جيڪي پنهنجي دلين جي سختيءَ ۾ گڏ ٿيا هئا.

11۽ جيڪڏهن ماڻهن ۾ هڪڙو سخت آهي ،اهو عجب آهي جيڪڏهن اهو بغير سزا کان بچي وڃي ،ڇاڪاڻ ته رحم ۽ غضب ساڻس گڏ آهن .هو معاف ڪرڻ ،۽ ناراضگي وجهڻ تي قادر آهي.
12جهڙيءَ طرح سندس ٻاجهه وڏي آهي ،تيئن سندس اصلاح به آهي :هو ماڻهوءَ کي سندس ڪمن موجب انصاف ٿو ڏئي
13گنهگار پنهنجي ڦرلٽ سان ڀڄي نه سگهندو ،۽ خدا جي صبر کي مايوس نه ٿيندو.
14رحم جي هر ڪم لاءِ رستو ٺاهيو ،ڇالاءِ جو هر ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي ڪم جي مطابق ملندو.
15خداوند فرعون تي سختي ڪئي ،انهيءَ لاءِ ته هو کيس نه سڃاڻي ،انهيءَ لاءِ ته دنيا کي سندس قدرت جا ڪم معلوم ٿين.
16سندس رحمت هر مخلوق تي ظاهر آهي .۽ هن پنهنجي روشني کي اونداهين کان ڌار ڪري ڇڏيو آهي.
17ائين نه چئو ،مان پاڻ کي خداوند کان لڪائي ڇڏيندس ،ڇا ڪو مون کي مٿي کان ياد ڪندو؟ مون کي ڪيترن ئي ماڻهن ۾ ياد نه ڪيو ويندو :منهنجي روح جي اهڙي لامحدود تعداد ۾ مخلوقات ۾ ڇا آهي؟
18ڏس ،آسمان ۽ آسمانن جو آسمان ،اونهه ۽ زمين ۽ جيڪي ڪجهه اُن ۾ آهي ،سي لڏي ويندا جڏهن هو دورو ڪندو.
19جڏهن جبل ۽ زمين جا بنياد لرزجي وڃن ٿا ،جڏهن خداوند مٿن نهاري ٿو.
20ڪوبه دل انهن ڳالهين تي چڱيءَ طرح سوچي نه ٿو سگهي ،۽ ڪير آهي جو سندس طريقن کي سمجهي سگهي؟
21اهو هڪڙو طوفان آهي جنهن کي ڪو ماڻهو ڏسي نٿو سگهي ،ڇالاء جو سندس ڪم جو گهڻو حصو لڪايو ويو آهي.
22ڪير سندس انصاف جا ڪم بيان ڪري سگهي ٿو؟ يا ڪير انهن کي برداشت ڪري سگهي ٿو؟ ڇاڪاڻ ته هن جو عهد پري آهي ،۽ سڀني شين جي آزمائش آخر ۾ آهي.
23جيڪو سمجهڻ گهري ٿو سو اجائي ڳالهين تي سوچيندو ،۽ بيوقوف ماڻهوءَ جو گمراهيءَ جو خيال آهي.
24منهنجا پٽ ،منهنجي ڳالهه ٻڌ ،علم سکو ،۽ منهنجي ڳالهين کي پنهنجي دل سان نشان لڳايو.
25آءٌ انهيءَ عقيدي کي وزن ۾ بيان ڪندس ،۽ سندس علم کي سچائيءَ سان بيان ڪندس.
26خداوند جا ڪم شروع کان عدالت ۾ ڪيا ويا آهن ،۽ جنهن وقت کان هن انهن کي ٺاهيو آهي ،اهو انهن جا حصا ٺاهيو.
27هن پنهنجن ڪمن کي هميشه لاءِ سينگاريو آهي ،۽ سندس هٿ ۾ انهن جو سردار آهي سڀني نسلن لاءِ :اهي نه محنت ڪن ٿا ،نڪي ٿڪل آهن ،۽ نڪي پنهنجن ڪمن کان باز رهن ٿا.
28انهن مان ڪوبه ٻئي کي روڪيندو ،۽ اهي ڪڏهن به سندس ڪلام جي نافرماني نه ڪندا.
29هن کان پوءِ خداوند زمين ڏانهن نهاريو ۽ ان کي پنهنجين برڪتن سان ڀريو پيو.
30هر قسم جي جاندار شين سان هن ان جو منهن ڍڪيو آهي .۽ اهي وري ان ۾ موٽندا.

باب17

1خداوند زمين مان انسان کي پيدا ڪيو ،۽ کيس وري ان ۾ ڦيرايو.
2هن انهن کي ٿورا ڏينهن ۽ ٿورو وقت ڏنو ۽ انهن شين تي قدرت پڻ ڏني.
3هن انهن کي پنهنجي طاقت سان برداشت ڪيو ،۽ انهن کي پنهنجي شڪل جي مطابق ڪيو،
4۽ انسان جو خوف سڀني جسمن تي وجهي ،۽ کيس جانورن ۽ پکين تي حڪومت ڏني.
5انهن کي خداوند جي پنجن عملن جو استعمال مليو ،۽ ڇهين جاء تي هن انهن کي سمجهايو ،۽ ستين تقرير ۾ ،انهن جي سمجهاڻي جو ترجمان.
6صلاح ،زبان ،اکيون ،ڪن ۽ دل ،انهن کي سمجهڻ لاءِ ڏنائين.
7انهيءَ سان گڏ هن انهن کي سمجهه جي علم سان ڀريو ،۽ انهن کي چڱائي ۽ برائي ڏيکاريائين.
8هن انهن جي دلين تي نظر رکي ،انهيءَ لاءِ ته هو کين پنهنجن ڪمن جي عظمت ڏيکاري.
9هن انهن کي پنهنجي شاندار ڪمن جي ڪري هميشه لاءِ عزت بخشي ،انهيءَ لاءِ ته اهي سمجهه سان سندس ڪم بيان ڪن.
10۽ چونڊيل سندس پاڪ نالي جي واکاڻ ڪندا.
11ان کان سواءِ هن انهن کي علم ڏنو ،۽ زندگيءَ جو شريعت ورثي لاءِ.
12هن انهن سان هڪڙو هميشه وارو واعدو ڪيو ۽ انهن کي پنهنجا فيصلا ڏيکاريا.
13انهن جي اکين سندس جلال جو جلوو ڏٺو ۽ سندن ڪنن سندس جلال وارو آواز ٻڌو.
14فَقَالَ لَهُ” :سڀني بي انصافيءَ کان بچو .۽ هن هر ماڻهو کي پنهنجي پاڙيسري بابت حڪم ڏنو.
15انهن جا رستا هميشه هن جي اڳيان آهن ،۽ سندس اکين کان لڪل نه رهندا.
16هر ماڻهوءَ کي پنهنجي جوانيءَ کان ئي برائيءَ جي حوالي ڪيو ويو آهي .نه ته اهي پاڻ لاءِ پٿريلو دليون ٺاهي سگهيا.
17ڇالاءِ جو هن سڄي زمين جي قومن جي ورهاڱي ۾ هر قوم تي هڪڙو حاڪم مقرر ڪيو .پر اسرائيل رب جو حصو آهي:
18جنهن کي پنهنجي پهريتي پٽيءَ سان پالي ٿو،۽ کيس پنهنجي پيار جي روشني ڏئي،کيس نه ٿو ڇڏي.
19تنهنڪري هنن جا سڀ ڪم سج جهڙا آهن سندس اڳيان ،۽ سندس نظر هميشه انهن جي رستن تي آهي.
20انهن جا بڇڙا ڪم هن کان لڪل نه آهن ،پر انهن جا سڀ گناهه خداوند جي آڏو آهن.
21پر خداوند مهربان هو ۽ پنهنجي ڪم ڪار کي ڄاڻندي ،انهن کي نڪي ڇڏيو ۽ نڪي ڇڏيو ،پر انهن کي بچايو.
22ماڻهوءَ جي خيرات هن وٽ هڪ نشاني آهي ،۽ هو ماڻهوءَ جي چڱن ڪمن کي اکين جي تاري وانگر رکندو ۽ پنهنجن پٽن ۽ ڌيئرن کي توبهه ڏيندو.
23ان کان پوءِ هو اٿي کڙو ٿيندو ۽ کين اجر ڏيندو ۽ انهن جو بدلو سندن سرن تي ڏيندو.
24پر جن توبهه ڪئي ،انهن کي موٽائي ڏني ،۽ جيڪي صبر ۾ ناڪام ٿيا تن کي تسلي ڏني.
25رب ڏانهن موٽيو ،۽ پنهنجن گناهن کي ڇڏي ڏيو ،پنهنجي دعا هن جي اڳيان ڪر ،۽ گهٽ گهٽايو.
26سڀ کان مٿاهينءَ ڏانهن موٽي وڃ ۽ بڇڙائيءَ کان منهن موڙ ،ڇالاءِ جو هو تو کي اونداهيءَ مان ڪڍي صحت جي روشنيءَ ۾ آڻيندو ،۽ تو کي نفرت کان سخت نفرت آهي.
27جيڪي جيئرا آهن ۽ شڪر ڪن ٿا ،تن جي بدران قبر ۾ سڀ کان مٿاهينءَ جي واکاڻ ڪير ڪندو؟
28شڪرگذاري مئلن مان ختم ٿي ويندي آهي ،جيئن هڪڙو ئي نه آهي :جيئرو ۽ سچو دل ۾ خداوند جي واکاڻ ڪندو.
29خداوند اسان جي خدا جي شفقت ۽ رحم انهن لاءِ ڪيترو نه وڏو آهي جيڪي پاڪائيءَ ۾ مٽس ڦرن ٿا.
30ڇالاءِ جو سڀ شيون ماڻهن ۾ ٿي نه ٿيون سگهن ،ڇالاءِ جو ابن آدم ابدي نه آهي.
31سج کان وڌيڪ روشن ڇا آهي؟ اڃان تائين ان جي روشني ختم ٿي وئي آهي .۽ گوشت ۽ رت برائي جو تصور ڪندو.
32هو آسمان جي بلنديءَ جي طاقت کي ڏسي ٿو .۽ سڀ ماڻهو آهن رڳو زمين ۽ خاڪ.

باب18

1جيڪو هميشہ جيئرو رهندو ،تنهن سڀني شين کي عام طرح خلقيو آهي.
2رڳو خداوند ئي سچو آهي ،ان کان سواءِ ٻيو ڪوبہ نہ آهي،
3جيڪو پنهنجي هٿ جي هٿ سان دنيا تي حڪومت ڪري ٿو ،۽ سڀ شيون سندس مرضي مطابق آهن ،ڇالاءِ جو هو سڀني جو بادشاهہ آهي ،پنهنجي طاقت سان انهن ۾ پاڪ شيون ورهائي ٿو.
4هن ڪنهن کي اختيار ڏنو آهي تہ پنهنجا ڪم بيان ڪري؟ ۽ ڪير سندس عظيم ڪمن کي ڳوليندو؟
5سندس عظمت جي طاقت کي ڪير ڳڻيندو؟ ۽ ڪير بہ ٻڌائيندو سندس رحم؟
6جيتري قدر خداوند جي عجيب ڪمن جي باري ۾ ،انهن کان ڪجهہ بہ نہ ورتو وڃي ،نڪي انهن کي ڪا شيءِ ڏني وڃي ،نڪي انهن جي زمين کي ڳولي سگهجي.
7جڏهن ڪو ماڻهو ڪم ڪري ٿو ،تڏهن اهو شروع ڪري ٿو .۽ جڏهن نڪرندو تڏهن شڪ ۾ ٿيندو.
8ماڻهو ڇا آهي ۽ هو ڪٿي ٿو خدمت ڪري؟ هن جي چڱائي ڇا آهي ،۽ هن جي برائي ڇا آهي؟
9ماڻهوءَ جي ڏينهن جو تعداد وڌ ۾ وڌ سؤ سال آهي.
10جيئن سمنڊ ڏانهن پاڻيءَ جو ڦڙو ،۽ رڻ جي مقابلي ۾ هڪڙو پٿر .اهڙيءَ طرح هڪ هزار سالن کان ابديت جا ڏينهن آهن.
11تنهنڪري خدا انهن سان صبر ڪيو ۽ پنهنجي ٻاجهہ مٿن نازل ڪئي.
12هن ڏٺو ۽ سمجهيو تہ انهن جو انجام بڇڙو آهي .تنهن ڪري هن پنهنجي شفقت کي وڌايو.
13ماڻهوءَ جو رحم پنهنجي پاڙيسري ڏانهن آهي .پر خداوند جي رحمت سڀني انسانن تي آهي :هو ملامت ڪري ٿو ،پالي ٿو ،۽ سيکاري ٿو ۽ وري آڻي ٿو ، پنهنجي رڍن کي ريڍار وانگر.
14اهو انهن تي رحم ڪري ٿو جيڪي نظم و ضبط حاصل ڪن ٿا ،۽ جيڪي دلگيريءَ سان سندس فيصلن جي ڳولا ڪن ٿا.
15اي منهنجا پٽ ،پنهنجي چڱن ڪمن کي خراب نہ ڪر ،۽ جڏهن تون ڪا شيءِ ڏيئين ،تڏهن اڻ وڻندڙ لفظ استعمال ڪر.
16ڇا شبنم گرميءَ کي ختم نہ ڪندو؟ تنهنڪري هڪ لفظ تحفا کان بهتر آهي.
17ڏس ،ڇا هڪڙو لفظ تحفي کان بهتر نہ آهي؟ پر ٻئي هڪ مهربان انسان سان گڏ آهن.
18بيوقوف مغروريءَ سان ٺٺوليون ڪندو ،۽ حاسد جو نذرانو اکين کي کائي ٿو.
19ڳالهائڻ کان اڳ سکيو ،۽ جسماني استعمال ڪريو يا ڪڏهن بہ بيمار ٿي وڃو.
20فيصلي کان اڳ پنهنجو پاڻ کي جانچ ،۽ سزا جي ڏينهن تي تو کي رحم ملندو.
21بيمار ٿيڻ کان اڳ پاڻ کي عاجزي ڪر ،۽ گناهن جي وقت ۾ توبهہ ڏيکاري.
22توهان کي پنهنجي واعدي کي مقرر وقت تي پورو ڪرڻ ۾ ڪا بہ رڪاوٽ نہ ڏيو ،۽ موت کي سچائي ثابت ٿيڻ تائين دير نہ ڪريو.
23تون دعا ڪرڻ کان اڳ ،پاڻ کي تيار ڪر .۽ ائين نہ ٿيو جيڪو رب کي آزمائي ٿو.
24انهيءَ غضب جي باري ۾ سوچيو جيڪو آخر ۾ ٿيندو ،۽ انتقام جي وقت تي ،جڏهن هو پنهنجو منهن ڦيرائي ڇڏيندو.
25جڏهن توهان وٽ ڪافي آهي ،بک جي وقت کي ياد ڪريو :۽ جڏهن توهان مالدار آهيو ،غربت ۽ ضرورت تي سوچيو.
26صبح کان شام تائين وقت بدلجي ٿو ،۽ سڀ شيون جلد ئي خداوند جي اڳيان ٿي وينديون آهن.
27هڪڙو عقلمند ماڻهو هر شيءِ ۾ ڊڄندو ،۽ گناهہ جي ڏينهن ۾ هو ڏوهہ کان هوشيار رهندو ،پر بيوقوف وقت جي نگراني نہ ڪندو.
28هر هڪ عقل وارو ماڻهو ڏاهپ ڄاڻي ٿو ،۽ انهيءَ کي ساراهہ ڏيندو جنهن کيس مليو.
29جيڪي ڳالهيون سمجهڻ وارا هئا سي پاڻ بہ سياڻا ٿي ويا ۽ عجيب مثال بيان ڪيائون.
30پنهنجن سَڌن جي پٺيان نہ وڃ ،پر پنهنجين خواهشن کان پاسو ڪر.
31جيڪڏهن تون پنهنجي روح کي اهڙيون خواهشون ڏيئين ،جيڪي هن کي خوش ڪن ،تہ هوءَ تو کي تنهنجي دشمنن لاءِ ٺٺوليون بڻائيندي ،جيڪي تو کي بدنام ڪن ٿا.
32گهڻي خوشيءَ ۾ خوشي نہ ڪجو ،نڪي اُن جي خرچيءَ سان ڳنڍيو.
33قرض وٺڻ تي ضيافت ڪري فقير نہ بڻجو ،جڏهن تو وٽ ڪجهہ بہ ناهي ،ڇو تہ تون پنهنجي جان جي انتظار ۾ ويهي رهندين ،۽ ڳالهائي ويندي آهي.

باب19

1هڪڙو محنت ڪندڙ ماڻهو جنهن کي شراب ڏنو ويندو آهي ،اهو امير نہ ٿيندو ،۽ جيڪو ننڍين ڳالهين جي حقارت ڪندو آهي سو ٿورڙو گهٽ ٿيندو.
2شراب ۽ عورتون عقلمند ماڻهن کي گمراهہ ڪري ڇڏيندا ،۽ جيڪو ڪسبياڻين سان وابستہ رهندو سو بي وقوف ٿيندو.
3ڪيڙا ۽ ڪيڙا کيس ورثي ۾ ملندا ،۽ هڪڙو دلير ماڻهو کسي ويندو.
4جيڪو قرض ڏيڻ ۾ تڪڙ ڪري ٿو سو هلڪو آهي .۽ اهو جيڪو گناهہ ڪندو اهو پنهنجي جان جي خلاف ڏوهہ ڪندو.
5جيڪو بڇڙائيءَ ۾ خوش ٿئي ٿو ،تنهن کي سزا ڏني ويندي ،پر جيڪو لذت جي مخالفت ڪري ٿو ،سو پنهنجي جان جو تاج رکي ٿو.
6جيڪو پنهنجي زبان تي حڪمراني ڪري سگهي ٿو سو بغير جهيڙي جي رهندو .۽ جيڪو بڇڙائيءَ کان نفرت ڪري ٿو ان ۾ گهٽ بڇڙائي آهي.
7جيڪو تو کي ٻڌايو ويو آهي تنهن کي ٻيءَ لاءِ نہ ٻڌاءِ ،۽ تون ڪڏهن بہ خراب نہ ٿيندين.
8چاهي دوستي هجي يا دشمن ،ٻين جي زندگين جي ڳالهہ نہ ڪجو .۽ جيڪڏهن توهان بغير بغير ڪري سگهو ٿا ،انهن کي ظاهر نہ ڪريو.
9ڇالاءِ جو هن تو کي ٻڌو ۽ ڏٺو ،۽ جڏهن وقت ايندو تہ توکان نفرت ڪندو.
10جيڪڏهن توهان هڪڙو لفظ ٻڌو آهي ،اهو توهان سان گڏ مرڻ ڏيو .۽ جرئت ڪر ،اهو توکي نہ ڦٽندو.
11بيوقوف ڳالهائڻ ۾ ائين لڳندو آهي ،جهڙيءَ طرح عورت ٻار جي پيٽ ۾.
12جهڙو تير ماڻهوءَ جي ران ۾ لڪي ٿو ،تيئن بيوقوف جي پيٽ ۾ لفظ آهي.
13هڪڙي دوست کي نصيحت ڪر ،ٿي سگهي ٿو اهو اهو نہ ڪيو آهي :۽ جيڪڏهن اهو ڪيو آهي ،تہ اهو وڌيڪ نہ ڪندو.
14پنهنجي دوست کي نصيحت ڪر ،ٿي سگهي ٿو اهو اهو نہ چيو هو ،۽ جيڪڏهن اهو آهي ،تہ هو وري نہ ڳالهائي.
15هڪڙي دوست کي نصيحت ڪريو :گهڻا ڀيرا اهو هڪڙو ٺڳي آهي ،۽ هر هڪڙي ڳالهہ تي يقين نہ ڪريو.
16هڪڙو آهي جيڪو پنهنجي ڳالهائڻ ۾ ڦهڪي ٿو ،پر پنهنجي دل مان نہ .۽ اهو ڪير آهي جنهن پنهنجي زبان سان ناراض نہ ڪيو آهي؟
17پنهنجي پاڙيسري کي نصيحت ڪر ان کان اڳ جو تون کيس ڌمڪيون ڏي .۽ ناراض نہ ٿي ،سڀ کان اعلي جي قانون کي جاءِ ڏيو.
18خداوند جو خوف اهو پهريون قدم آهي جنهن کي قبول ڪيو وڃي ،۽ حڪمت سندس پيار حاصل ڪري ٿي.
19خداوند جي حڪمن جي ڄاڻ زندگي جي تعليم آهي :۽ جيڪي اهي ڪم ڪن ٿا جيڪي کيس راضي ڪن ٿا ،اهي ابدي وڻ جو ميوو حاصل ڪندا.
20خداوند جو خوف سڀ حڪمت آهي .۽ سڀني حڪمت ۾ قانون جي ڪارڪردگي ،۽ سندس omnipotency جو علم آهي.

21جيڪڏهن ڪو نوڪر پنهنجي مالڪ کي چوندو ته آءٌ ائين نه ڪندس جيئن توکي وڻندو .جيتوڻيڪ بعد ۾ هو اهو ڪري ٿو ،هو ان کي ناراض ڪري ٿو جيڪو هن کي پالي ٿو.
22بڇڙائيءَ جي جاڻ ،ڏاهپ آهي ،نڪي ڪنهن به وقت گنهگارن جي صلاح.
23هڪڙي بڇڙائي آهي ،۽ ساڳيءِ طرح هڪڙو نفرت آهي .۽ عقل ۾ بيوقوف آهي.
24اهو جنهن وٽ ٿوري سمجھ آهي ۽ خدا کان ڊڄي ٿو ،اهو انهيءَ کان بهتر آهي جنهن وٽ گھڻي دانائي آهي ۽ خدا جي قانون جي ڀڃڪڙي ڪري ٿو.
25هڪڙو شاندار ذلت آهي ،۽ اهو ئي ناانصافي آهي .۽ هڪڙو آهي جيڪو فيصلو ڪرڻ لاءِ منهن موڙيندو آهي .۽ هڪڙو عقلمند ماڻهو آهي جيڪو فيصلي ۾ انصاف ڪري ٿو.
26هڪڙو بڇڙو ماڻهو آهي جيڪو افسوس سان پنهنجو مٿو لڪائي ٿو .پر اندر ۾ هو فريب سان ڀريل آهي،
27پنهنجي منهن کي هيٺ ڪري ،۽ ائين ڪرڻ ڄڻ ته هن ٻڌو ئي نه آهي :جتي هو سڃاتل نه آهي ،اهو تنهنجي خبر کان اڳ اوهان کي خراب ڪندو.
28۽ جيڪڏهن طاقت جي گهربل آهي ته هن کي گناهه ڪرڻ کان روڪيو وڃي ،پر جڏهن اهو موقعو ملندو ته اهو برائي ڪندو.
29ماڻهوءَ کي سندس صورت مان سڃاڻي سگهجي ٿو ،۽ جنهن کي سمجھ آهي ،تنهن کي سندس صورت مان سڃاڻي سگهجي ٿو ،جڏهن تون ساڻس ملن.
30ماڻهوءَ جو لباس ،گهڻو کلڻ ۽ هلڻ ،ڏيکارين ٿا ته اهو ڇا آهي.

باب20

1هيءَ ڏوھ آهي ،جيڪا ٺهيل نه آهي :وري ڪو ماڻهو پنهنجي زبان کي پڪڙي ٿو ،۽ هو عقلمند آهي.
2اهو بهتر آهي ته ملامت ڪرڻ ،ڳجهي ناراض ٿيڻ کان ،۽ جيڪو پنهنجي ڏوھ جو اقرار ڪري ٿو تنهن کي ڏک کان بچايو ويندو.
3اهو ڪيترو سٺو آهي ،جڏهن توهان کي ملامت ڪيو وڃي ،توبھ ڏيکاريو !ڇو ته تون ڄاڻي واڻي گناهه کان بچي ويندين.
4جهڙيءَ طرح ڪنواريءَ کي ٻوڙي ڇڏڻ جي خواهش آهي .اهو اهو آهي جيڪو تشدد سان فيصلو ڪري ٿو.
5اهڙو آهي جيڪو خاموش رهي ٿو ،۽ ٻيو عقلمند آهي ،۽ ٻيو آهي گهڻا بڪ بڪ ڪري نفرت ڪندڙ.
6ڪي ماڻهو پنهنجي زبان هٽ رکندا آهن ،ڇالاءِ جو هن کي جواب ڏيڻو ئي ڪونهي ،۽ ڪي پنهنجي وقت کي سڃاڻي خاموش رهي.
7عقلمند ماڻهوءَ جي زبان تيستائين جهليندو ،جيستائين موقعو نه ڏسندو ،پر بڪواس ڪندڙ ۽ بيوقوف وقت جي پرواهه نه ڪندو.
8جيڪو گهڻا لفظ استعمال ڪندو ،تنهن کي نفرت ٿيندي .۽ جيڪو پاڻ وٽ اختيار وٺي ٿو ان ۾ نفرت ڪئي ويندي.
9هڪڙو گنهگار آهي جيڪو بڇڙن ڪمن ۾ سٺي ڪاميابي حاصل ڪري ٿو .۽ هڪڙو فائدو آهي جيڪو نقصان ڏانهن موٽندو آهي.
10هڪڙو تحفو آهي جيڪو توهان کي فائدو نه ڏيندو .۽ هڪڙو تحفو آهي جنهن جو بدلو ٻيڻو آهي.
11جلال جي ڪري ذلت آهي .۽ اهو آهي جيڪو پنهنجي سر کي گهٽ زمين مان مٿي ڪري ٿو.
12اهو آهي جيڪو ٿورڙي ۾ گهڻو خريد ڪري ٿو ۽ ان کي ست ڀيرا موٽائي ٿو.
13عقلمند ماڻهو پنهنجي لفظن سان ڪيس پيارو بڻائيندو آهي ،پر بيوقوفن جون نعمتون وجهي وينديون آهن.
14بيوقوف جو تحفو توهان کي ڪو فائدو نه ڏيندو جڏهن توهان وٽ آهي .اجا تائين هن جي ضرورت لاءِ حسد نه آهي :ڇاڪاڻ ته هو هڪ لاءِ گهڻيون شيون حاصل ڪرڻ چاهي ٿو.
15اهو ٿورڙو ڏئي ٿو ۽ گهڻو ڪري ٿو .هُن پنهنجو وات کوليندڙ وانگر کولي ٿو .اڄ هو قرض ڏئي ٿو ،۽ سڀاڻي هو ٻيهر پڇندو :اهڙي شخص کان خدا ۽ انسان کان نفرت ڪرڻ گهرجي.
16بيوقوف چوي ٿو ،منهنجو ڪو دوست ڪونهي ،منهنجي سيني چڱن ڪمن جو ڪو شڪرانو ڪونهي ،۽ جيڪي منهنجي ماني کائيندا آهن سي مون کي بڇڙايون ٿا چون.
17ڪهڙيءَ طرح مٿس ٺٺوليون ڪيون وينديون ۽ ڪهڙيءَ طرح ٺٺوليون ٿينديون !ڇالاءِ جو هو چڱيءَ طرح نٿو ڄاڻي ته اهو ڇا آهي .۽ اهو سڀ ڪجهه هن لاءِ هڪ آهي ڄڻ ته هن وٽ ناهي.
18فَفَطَرَ تي لِپڻ ،زبان سان ڇُيڻ کان بهتر آهي ،تنهنڪري بدڪارن جو زوال جلد ايندو.
19هڪڙي اڻ وڻندڙ ڳالهه هميشه بي عقل جي وات ۾ رهندي.
20هڪڙو عقلمند جملو رد ڪيو ويندو جڏهن اهو هڪڙو بيوقوف جي وات مان نڪرندو آهي .ڇاڪاڻ ته هو ان کي مقرر موسم ۾ نه ڳالهائيندو.
21اهو آهي جيڪو گهڻتائي جي ڪري گناهه ڪرڻ کان روڪيو ويو آهي ،۽ جڏهن هو آرام ڪندو ،اهو پريشان نه ٿيندو.
22اهو آهي جيڪو پنهنجي جان کي شرمناڪيءَ سان برباد ڪري ٿو ،۽ ماڻهن کي قبول ڪرڻ سان پاڻ کي ختم ڪري ٿو.
23اهو آهي جيڪو شرمساريءَ لاءِ پنهنجي دوست سان واعدو ڪري ٿو ۽ کيس پنهنجو دشمن بڻائي ٿو.
24ڪُوڙ ماڻهوءَ جي دل ۾ بڇڙو داغ هوندو آهي ،پر اُهو هميشه اڻ پڙهيل جي وات ۾ رهندو آهي.
25چور انهيءَ ماڻهوءَ کان بهتر آهي ،جيڪو ڪوڙ ڳالهائڻ جو عادي آهي ،پر انهن ٻنهي جي ورثي ۾ تباهي ٿيندي.
26ڪوڙو ماڻهو بي عزتي وارو آهي ،۽ سندس لڄ هميشه ساڻس گڏ آهي.
27هڪڙو عقلمند ماڻهو پنهنجي لفظن سان پاڻ کي عزت ڏيندو ،۽ اهو جنهن کي سمجھ آهي اهو وڏن ماڻهن کي خوش ڪندو.
28اهو جيڪو پنهنجي زمين کي پوکيندو اهو پنهنجي ڍير کي وڌائيندو ،۽ اهو جيڪو وڏن ماڻهن کي خوش ڪري ٿو تنهن کي گناهه جي معافي ملندي.
29تحفا ۽ تحفا عقلمند جي اکين کي انڌو ڪري ڇڏيندا آهن ،۽ سندس وات کي بند ڪري ڇڏيندا آهن جنهن کي هو ملامتي نٿو ڪري.
30دانائي جيڪا لڪايل آهي ۽ خزانو جيڪو گڏ ٿيل آهي ،انهن ٻنهي مان ڪهڙو فائدو؟
31اهو بهتر آهي جيڪو پنهنجي بيوقوفيءَ کي لڪائيندو انهيءَ ماڻهوءَ کان جيڪو پنهنجي ڏاهپ کي لڪائي.
32خداوند جي ڳولا ۾ صبر ڪرڻ ضروري آهي ،انهيءَ کان بهتر آهي جيڪو پنهنجي زندگي هدايت کان سواءِ گذاري.

باب21

1منهنجا پٽ ،ڇا تو گناهه ڪيو آهي؟ وڌيڪ نه ڪريو ،پر پنهنجي اڳوڻي گناهن جي معافي گهرو.
2گناهه کان ائين ڀڄو جيئن نانگ جي منهن کان ،ڇالاءِ جو جيڪڏهن تون انهيءَ جي ويجهو ايندين ته اهو تو کي چٻاڙيندو ،انهيءَ جا ڏند شينهن جا ڏند جهڙا آهن ،جيڪي ماڻهن جي جانن کي ماريندا آهن.
3سڀ بڇڙائي ٻن ڌاري تلوار وانگر آهي ،جنهن جا زخم ڀرجي نه سگهندا.
4ڊڄڻ ۽ غلط ڪم ڪرڻ لاءِ دولت برباد ٿيندي ،اهڙيءَ طرح مغرور ماڻهن جو گهر ويران ٿي ويندو.
5غريب ماڻهوءَ جي وات مان نڪرندڙ دعا خدا جي ڪنن تائين پهچي ٿي ۽ سندس فيصلو تڪڙو پهچندو.
6جيڪو نفرت ڪرڻ کان نفرت ڪري ٿو ،اهو گنهگارن جي واٽ ۾ آهي ،پر جيڪو خداوند کان ڊڄي ٿو سو پنهنجي دل کان توبھ ڪندو.
7هڪ فصيح ماڻهو پري ۽ ويجهو سڃاتو وڃي ٿو .پر سمجهه وارو ماڻهو ڄاڻي ٿو جڏهن هو ڦاسي ٿو.
8جيڪو پنهنجو گهر ٻين ماڻهن جي پئسن سان ٺاهي ٿو سو انهيءَ ماڻهوءَ جهڙو آهي ،جيڪو پنهنجي قبر لاءِ پٿر گڏ ڪري.

9بدڪارن جي جماعت هڪڙي ويڙهيل تار وانگر آهي ،۽ انهن جي پڇاڙيءَ ۾ انهن کي برباد ڪرڻ لاءِ باهہ جو شعلہ آهي.
10گنهگارن جو رستو پٿرن سان صاف ڪيو ويندو آهي ،پر ان جي آخر ۾ دوزخ جو کڏو آهي.
11جيڪو خداوند جي قانون تي عمل ڪري ٿو ،اهو سمجهي ٿو ،۽ خداوند جي خوف جي ڪمال حڪمت آهي.
12جيڪو عقلمند نہ آهي تنهن کي سيکاريو نٿو ،پر اها حڪمت آهي ،جيڪا ڪڪڙ کي وڌائي ٿي.
13عقلمند ماڻهوءَ جو علم سيلاب وانگر وڌندو ،۽ سندس صلاح زندگيءَ جي پاڪ چشمي وانگر آهي.
14بيوقوف جا اندريون ٽڪرا ٽٽل ٿانءَ وانگر آهن ،۽ جيستائين هو جيئرو رهندو ،تيستائين کيس ڪابہ خبر نہ پوندي.
15جيڪڏهن ڪو هوشيار ماڻهو ڪا حڪمت وارو لفظ ٻڌندو ،ته اهو ان جي تعريف ڪندو ۽ ان ۾ اضافو ڪندو ،پر جيئن ئي ڪو سمجهدار اهو ٻڌي ،اهو کيس ناراض ڪري ٿو ،۽ اهو پنهنجي پٺيءَ پٺيان اڇلائي ٿو.
16بيوقوف جي ڳالهائڻ رستي ۾ بار وانگر آهي ،پر سمجهدار جي چپن تي فضل ملندو.
17اهي جماعت ۾ داناءُ واري ماڻهوءَ جي وات کان پڇندا ۽ سندس ڳالهيون دل ۾ سوچيندا.
18جهڙيءَ طرح ناس ٿيل گهر آهي ،تيئن بيوقوف جي لاءِ ڏاهپ آهي ،۽ بي عقل جي ڄاڻ ،بي سمجهيءَ جي ڳالهہ وانگر آهي.
19بيوقوفن لاءِ تعليم پيرن ۾ بيڙي ۽ ساڄي هٿ ۾ چٽرن وانگر آهي.
20هڪڙو بيوقوف کلڻ سان پنهنجو آواز بلند ڪري ٿو .پر عقلمند ماڻهو ٿورڙي مسڪراهٽ ڪندو آهي.
21سيکارڻ عقلمند ماڻهوءَ لاءِ سون جي زيور ۽ ساڄي ٻانهن تي ڪنگڻ وانگر آهي.
22بيوقوف ماڻهوءَ جو پير جلد ئي پنهنجي پاڙيسريءَ جي گهر پهچندو آهي ،پر تجربيڪار ماڻهوءَ کان شرمندو آهي.
23هڪڙو بيوقوف گهر جي دروازي تي اندر جهانڪندو ،پر اهو جيڪو چڱي طرح پاليل آهي سو بغير بيهي رهندو.
24دروازي تي ٻڌڻ ماڻهوءَ جي بي رحمي آهي ،پر عقلمند ماڻهوءَ جي بي عزتي ٿئي ٿي.
25ڳالهائيندڙن جا چپ اهڙيون ڳالهيون ڪندا ،جن جو انهن سان واسطو نہ هوندو ،پر سمجهہ وارن جون ڳالهيون ترازو ۾ وزني آهن.
26بيوقوف جي دل سندن وات ۾ آهي ،پر عقلمندن جو وات سندن دل ۾ آهي.
27جڏهن بي دين شيطان کي لعنت ڪندو آهي ،تڏهن هو پنهنجي جان تي لعنت ڪندو آهي.
28وَسْوَسُوْا بِاللّٰهِ وَلاَ تَجْعَلَ مِنَ الْجِتَابِ.

باب22

1ڪاهيل ماڻهوءَ کي گندي پٿر سان تشبيهہ ڏني وڃي ٿي ،۽ هر ڪو ماڻهو سندس بي عزتي ڪندو.
2سست ماڻهوءَ کي ڍڳي جي گندگي سان تشبيهہ ڏني وڃي ٿي :هر ڪو ماڻهو جيڪو اُن کي کڻندو سو پنهنجو هٿ هلائيندو.
3هڪڙو ٻڍڙو ماڻهو پنهنجي پيءُ جي بي عزتي آهي جنهن کيس جنم ڏنو آهي ،۽ هڪڙو بيوقوف ڌيءُ سندس نقصان جي ڪري پيدا ٿئي ٿي.
4عقلمند ڌيءَ پنهنجي مڙس کي وراثت ۾ آڻيندي ،پر جيڪا بي ايمان زندگي گذاريندي آهي ،سا پنهنجي پيءُ جي ڳچيءَ ۾ پوندي آهي.
5جيڪا دلير آهي ،سا پنهنجي پيءُ ۽ مڙس جي بي عزتي ڪري ٿي ،پر اهي ٻئي هن کي حقير سمجهندا.
6موسم جو قصو ماتم جي موسيقي وانگر آهي ،پر دانائي ۽ دانائي جي اصلاح ڪڏهن بہ وقت کان ٻاهر نہ آهي.
7جيڪو بيوقوف کي سيکاري ٿو ،سو انهيءَ جهڙو آهي جيڪو ٿانءَ کي پاڻ ۾ ڳنڍي ٿو ۽ جهڙو آهي جيڪو ڪنهن کي ننڊ مان جاڳائي.
8جيڪو بيوقوف کي قصو ٻڌائي ٿو سو اوندهہ ۾ ئي ڳالهائي ٿو ،جڏهن هو پنهنجو قصو ٻڌائيندو تہ چوندو تہ” ڇا ٿيو؟
9جيڪڏهن ٻار ايمانداري سان رهن ٿا ۽ وڻن ڪجهہ آهي تہ اهي پنهنجي ماءُ پيءُ جي بي عزتيءَ کي ڍڪيندا.
10پر ٻار وڌائيءَ ڪري ،بي حرمتيءَ ۽ پرورش جي چاهت سان پنهنجن مائٽن جي عزت کي داغدار ٿا ڪن.
11مئلن لاءِ روءُ ،ڇالاءِ جو هن روشنيءَ کي وڃائي ڇڏيو آهي ،۽ بي وقوف لاءِ روءُ ،ڇالاءِ جو هو سمجهڻ گهري ٿو :مئلن لاءِ ٿورو روءِ ، ڇالاءِ جو هو آرام ۾ آهي ،پر بيوقوف جي زندگي موت کان بهتر آهي.
12جيڪي مري ويا آهن تنهن لاءِ ماڻهو ست ڏينهن ماتم ڪندا آهن .پر هڪ بيوقوف ۽ بي دين ماڻهوءَ لاءِ سڄي زندگي.
13بيوقوف سان گهڻو ڳالهاءِ ،۽ انهيءَ وٽ نہ وڃ ،جنهن کي سمجهہ نہ آهي ،انهيءَ کان خبردار رهجو ،متان تو کي تڪليف ٿئي ،۽ تون هن جي بيوقوفن سان ڪڏهن بہ پليت نہ ٿئين :هن کان هليو وڃ ،پوءِ آرام ملندءِ ،۽ ڪڏهن بہ نہ .جنون سان پريشان.
14ليڊ کان وڌيڪ ڳرو ڇا آهي؟ ۽ ان جو نالو ڇا آهي ،پر هڪ بيوقوف؟
15ريل ،لوڻ ۽ لوهہ جو هڪڙو مادو ،بي سمجهہ ماڻهوءَ کان ،کڻڻ آسان آهي.
16جهڙيءَ طرح ڪاٺيءَ جي لٺ ۽ هڪڙي عمارت ۾ جڪڙيل لهرن کي ٽڙڪڻ سان خالي نہ ٿو ڪري سگهجي ،تيئن دل جيڪا مشوري سان ٺهيل آهي ، تنهن کي ڪڏهن بہ خوف نہ ٿو ٿئي.
17جنهن جي دل سمجهہ تي قائم آهي ،سا ائين آهي جيئن گئلري جي ديوار تي ٺهيل صاف سٽري.
18مٿاهين جاءِ تي ويهي رهيل پيلس ڪڏهن بہ واءَ جي سامهون نہ بيهي سگهندا ،تنهنڪري بيوقوف جي تصور ۾ خوفزده دل ڪنهن بہ خوف جي مقابلي ۾ بيهي نہ ٿي سگهي.
19جيڪو اک چنبي ٿو سو ڳوڙها ڳاڙيندو ،۽ جيڪو دل کي چڪي ٿو سو پنهنجي علم کي ظاهر ڪري ٿو.
20جيڪو پکين تي پٿر اڇلائي ٿو ،اهو انهن کي پچائي ٿو ،۽ جيڪو پنهنجي دوست کي ٺڳي ٿو ،دوستي کي ٽوڙي ٿو.
21جيتوڻيڪ تو هان پنهنجي دوست تي تلوار هلائي ،پر نااميد نہ ٿيو ،ڇالاءِ جو اتي احسان جي موٽ ٿي سگهي ٿي.
22جيڪڏهن تو پنهنجي دوست جي خلاف پنهنجو وات کولي ڇڏيو آهي ،خوف نہ ڪر .ڇاڪاڻ تہ اتي هڪ مصالحت ٿي سگهي ٿي :سواءِ فخر ڪرڻ ،يا فخر ،يا راز جي افشا ڪرڻ ،يا غدار زخم :انهن شين لاءِ هر دوست روانو ٿيندو.
23پنهنجي پاڙيسريءَ سان سندس غريبيءَ ۾ وفادار رهہ ،انهيءَ لاءِ تہ تون سندس خوشحاليءَ ۾ خوش ٿئين :سندس ڏک جي وقت ۾ هن سان ثابت قدم رهہ ، انهيءَ لاءِ تہ تون هن سان گڏ سندس ورثي ۾ وارث ٿي سگهين ،ڇاڪاڻ تہ هڪڙي غريب ملڪيت کي هميشه حقير نہ آهي : .۽ نہ ئي امير جيڪو بيوقوف آهي ان جي سارا هه ڪئي وڃي.
24جهڙيءَ طرح باهہ جي ٻاهر ۽ دونهون باهہ جي اڳيان وڃي ٿو .تنهن ڪري خون کان اڳ بدنام.
25مون کي شرم نہ ٿيندو هڪ دوست جو دفاع ڪرڻ .نہ ئي مان پاڻ کي هن کان لڪائيندس.
26۽ جيڪڏهن هن جي ڪري مون سان ڪا بڇڙائي ٿئي ٿي ،تہ هر ڪو جيڪو ٻڌندو سو کانئس خبردار رهندو.
27ڪير منهنجي وات جي اڳيان پهريائين ۽ منهنجي چپن تي ڏاهپ جي مُهر رکي ،جو آءٌ اوچتو انهن جي ڪري نہ ڪريان ۽ منهنجي زبان مون کي برباد نہ ڪري؟

باب23

1اي پالڻهار ،پيءُ ۽ منهنجي سڄيءَ حياتيءَ جو حاڪم ،مون کي انهن جي صلاحن تي نہ ڇڏي ،۽ مون کي انهن جي هٿ ۾ نہ پوڻ.

2ڪير منهنجي سوچن تي چنبو هڻندو ، ۽ دانائيءَ جو حڪم منهنجي دل تي ڪير لڳائيندو؟ ته اهي مون کي منهنجي اڻڄاڻن لاءِ نه ڇڏيندا آهن ، ۽ اهو منهنجي گناهن کان گذري نه ٿو:

3متان منهنجون نادانيون وڌن ، ۽ منهنجا گناهہ منهنجي تباهيءَ ڏانهن وڌن ، ۽ آءٌ پنهنجن مخالفن جي اڳيان ڪريان ، ۽ منهنجو دشمن مون تي خوش ٿئي ، جنهن جي اميد تنهنجي پاڄهہ کان پري آهي.

4اي پالڻهار ، پيءُ ۽ منهنجي زندگي جا خدا ، مون کي مغرور نظر نه ڏي ، پر پنهنجي ٻانهن کان هميشه مغرور دماغ ڦري.

5مون کان اجائي اميدون ۽ خيال ڦيرايو ، ۽ تون ان کي سنڀاليندين جيڪو هميشه توهان جي خدمت ڪرڻ گهري ٿو.

6مون کي پيٽ جي لالچ ۽ جسم جي خواهشن نه ڏيو . ۽ مون کي پنهنجي ٻانهي کي بيوقوف ذهن ۾ نه ڏيو.

7ٻڌو ، اي ٻارڙا ، وات جو نظم ، جيڪو ان کي سنڀاليندو ، سو ڪڏهن به پنهنجي چپن ۾ نه ورتو ويندو.

8گنهگار کي پنهنجي بيوقوفيءَ ۾ ڇڏي ڏنو ويندو :بڇڙو ڳالهائيندڙ ۽ مغرور ٻئي انهيءَ ڪري ڳر ٿيندا.

9پنهنجي وات کي قسم کڻڻ جي عادت نه ڪر .نه ئي پنهنجو پاڻ کي پاڪ ذات جي نالي ۾ استعمال ڪريو.

10ڇالاءِ   جو جنهن نوڪر کي هميشه ماريو ويندو آهي ، تنهن تي نيري نشان نہ هوندي ، تنهنڪري جيڪو قسم کڻندو ۽ مسلسل خدا جو نالو وٺندو ، سو بي   عيب نہ ٿيندو.

11هڪڙو ماڻهو جيڪو گهڻا قسم کڻندو آهي بدڪاري سان ڀرجي ويندو ، ۽ طاعون هن جي گهر مان ڪڏهن به نه ٿيندي ، جيڪڏهن اهو ڏوهاري ڪندو ، ان جو گناهہ مٿس هوندو ، ۽ جيڪڏهن هو پنهنجي گناهہ کي تسليم نه ڪندو ، اهو ٻيڻو گناهہ ڪندو .جيڪڏهن هو بيڪار قسم کڻندو ته هو بيگناهه نه هوندو ، پر هن جو گهر آفتن سان ڀريل هوندو.

12اتي هڪڙو لفظ آهي جيڪو موت سان ڍڪيل آهي :خدا عطا ڪري ته اهو يعقوب جي ورثي ۾ نه ملي .ڇالاءِ   جو اهڙيون سڀ شيون ديندارِيءَ کان پري هونديون ، ۽ اهي پنهنجن گناهن ۾ نه گهٻرائيندا.

13قسم کڻڻ لاءِ پنهنجو وات نہ استعمال ڪر ، ڇالاءِ   جو انهيءَ ۾ گناهہ جو ڪلام آهي.

14پنهنجي پيءُ ۽ ماءُ کي ياد ڪر ، جڏهن تون وڏن ماڻهن ۾ ويهي رهن .انهن جي اڳيان نه وساريو ، ۽ پوءِ توهان پنهنجي رواج سان بيوقوف بڻجي ، ۽ چاهيو ته توهان پيدا نه ٿئي ها ، ۽ توهان جي پيدائش واري ڏينهن تي لعنت ڪريو.

15جيڪو ماڻهو غلط ڳالهين جو عادي آهي ، تنهن جي سڄي زندگي ڪڏهن بہ اصلاح نہ ٿيندي.

16ٻن قسمن جا ماڻهو گناهہ کي وڌائيندا آهن ، ۽ ٽيون غضب آڻيندو :هڪڙو گرم دماغ هڪڙو ٻرندڙ باهہ وانگر آهي ، اهو ڪڏهن بہ ڪڏهن نه بجهندو جيستائين ان کي سڙي نه سگهندو :زنا ڪندڙ پنهنجي جسم جي جسم ۾ ڪڏهن به ختم نه ٿيندو ، جيستائين اهو ٻرندو آهي .باهه

17سڀني ماني زناڪار لاءِ مٺي آهي ، هو مرڻ تائين ڇڏي نہ ڏيندو.

18هڪڙي ماڻهوءَ جو نڪاح ٽوڙي ، دل ۾ ائين چوڻ لڳو تہ” مون کي ڪير ٿو ڏسي؟ مون کي اونداهي ۾ گهيرو ڪيو ويو آهي ، ڀتين مون کي ڍڪي ڇڏيو آهي ، ۽ ڪو به جسم مون کي نٿو ڏسي .مون کي ڊڄڻ جي ڪهڙي ضرورت آهي؟ سڀ کان وڏيڪ منهنجا گناهه ياد نه ڪندو:

19اهو ماڻهو رڳو ماڻهن جي اکين کان ڊڄندو آهي ، ۽ اهو نہ ٿو ڄاڻي تہ خداوند جون اکيون سج کان ڏهہ هزار ڀيرا وڌيڪ روشن آهن ، جيڪي ماڻهن جي سڀني طريقن کي ڏسندا آهن ، ۽ سڀ کان ڳجهي حصن تي غور ڪندا آهن.

20هن کي خبر هئي ته سڀ شيون جڏهن کان پيدا ٿيون آهن .اهڙيءَ طرح انهن جي مڪمل ٿيڻ کان پوءِ هن انهن سڀني ڏانهن ڏٺو.

21هن ماڻهوءَ کي شهر جي گهٽين ۾ سزا ڏني ويندي ، ۽ جتي هن کي شڪ نہ هوندو ، سو ورتو ويندو.

22اهڙيءَ طرح انهيءَ زال سان گڏ هلندو ، جيڪا پنهنجي مڙس کي ڇڏي ڪنهن ٻئي کي وارث بڻائيندي.

23پهريائين ، هن خدا جي قانون جي نافرماني ڪئي آهي .۽ ٻيو ، هن پنهنجي مڙس جي خلاف بغاوت ڪئي آهي؛ ۽ ٽيون ، هوءَ زنا ڪرڻ ۾ ڪنبي ڪيڏي وئي آهي ، ۽ ڪنهن ٻئي مرد جي هٿان ٻار پيدا ڪئي آهي.

24هن کي جماعت ۾ ڪڍيو ويندو ، ۽ سندس ٻارن جي تحقيقات ڪئي ويندي.

25هن جا ٻار روڙ نه ڪڍندا ، ۽ سندس شاخون ميوو نه آڻيندا.

26هوءَ پنهنجي يادگيريءَ کي ڇڏي لعنت هجي ، ۽ سندس ملامت ميٽجي نہ ويندي.

27۽ اهي جيڪي باقي رهندا آهن سي ڄاڻندا آهن تہ خداوند جي خوف کان وڌيڪ ٻيو ڪجهه بهتر ڪونهي ، ۽ اهو ٻيو ڪجهه مٺو ڪونهي جيڪو خداوند جي حڪمن تي ڌيان ڏيڻ کان وڌيڪ آهي.

28خداوند جي پٺيان هلڻ وڏي شان جي ڳالهہ آهي ۽ انهيءَ مان حاصل ٿيڻ وڏي عمر آهي.

باب24

1دانائي پاڻ جي ساراهه ڪندي ، ۽ پنهنجي قوم جي وچ ۾ فخر ڪندي.

2سڀ کان وڌيڪ اعليٰ جي جماعت ۾ هوءَ پنهنجو وات کوليندي ، ۽ سندس طاقت جي اڳيان فتح ٿيندي.

3آءٌ خدا تعاليٰ جي وات مان نڪري آيس ۽ زمين کي ڪڪر وانگر ڍڪي ڇڏيم.

4آءٌ مٿاهين جاين تي رهيس ، ۽ منهنجو تخت ڪڪر جي ٿنڀن ۾ آهي.

5مان اڪيلي سر آسمان جي چوڌاري گهمندو رهيس ، ۽ گهمڻ گهمندو رهيس.

6سمنڊ جي موج ۾ ، سڄي زمين ۾ ، ۽ هر هڪڙي قوم ۽ قوم ۾ ، مون کي هڪڙي ملڪيت حاصل ڪئي.

7انهن سڀني سان مون آرام جي ڳولا ڪئي ، ۽ ڪنهن جي ميراث ۾ رهندس؟

8تنهنڪري هر شيءِ جي خالق مون کي هڪڙو حڪم ڏنو ، ۽ اهو جنهن مون کي ٺاهيو منهنجي خيمي کي آرام ڪرڻ ، ۽ چيو ته ، تنهنجي رهائش يعقوب ۾ هجي ، ۽ تنهنجي ميراث بني اسرائيل ۾.

9هن مون کي شروع کان وٺي دنيا جي اڳيان پيدا ڪيو آهي ۽ آءٌ ڪڏهن بہ ناڪام نہ ٿيندس.

10مون مقدس خيمي ۾ سندس خدمت ڪئي .۽ ائين ئي مون کي سيون ۾ قائم ڪيو ويو.

11اهڙيءَ طرح هن مون کي پياري شهر ۾ آرام ڏنو ۽ يروشلم ۾ منهنجي طاقت هئي.

12۽ مون هڪڙي معزز قوم ۾ جڙي ورتو ، جيتوڻيڪ خداوند جي ميراث جي حصي ۾.

13مون کي لبنس ۾ ديودار وانگر ۽ حرمون جي جبلن تي صنوبر جي وڻ وانگر بلند ڪيو ويو.

14آءٌ عن گادي ۾ کجيءَ جي وڻ وانگر ، يريحو ۾ گلاب جي ٻوٽي وانگر ، وڻندڙ ميدان ۾ زيتون جي وڻن وانگر ، پاڻيءَ جي ڪناري تي ٻرندڙ وڻ وانگر وڏو ٿيس.

15مون کي دارچيني ۽ اسپالٿس جهڙي مٺي بوءِ ڏني ، ۽ مون کي بهترين بوءَ جهڙو بهترين مُر ، گلبنم ، سُلام ، مٺي storax جهڙو ۽ خيمي ۾ لوبان جي ٻاهر جهڙو.

16جهڙيءَ طرح تارپين جي وڻ مان مون پنهنجيون ٽاريون ڏگهيون ڪيون ، ۽ منهنجون ٽاريون عزت ۽ فضل جون شاخون آهن.

17جهڙيءَ طرح انگورن جي وڻ مان وڻندڙ خوشبو پيدا ٿي ، ۽ منهنجا گل عزت ۽ دولت جو ميوو آهن.

18مان صحيح پيار ،خوف ،علم ،۽ پاڪ اميد جي ماءُ آهيان :تنهنڪري ،مان هميشه رهندي ،منهنجي سڀني ٻارن کي ڏنيون ويون آهن ،جن کي سندس نالو ڏنو ويو آهي.
19مون وٽ اچو ،سڀئي جيڪي مون کي چاهيو ٿا ،۽ پاڻ کي منهنجي ميوي سان ڀريو.
20ڇالاءِ جو منهنجو يادگار ماکيءَ کان وڌيڪ مٺو آهي ،۽ منهنجو ورثو ماکيءَ جي ڇت کان وڌيڪ مٺو آهي.
21جيڪي مون کي کائين سي اڃا بکيا رهندا ۽ جيڪي مون کي پيئندا سي اڃا اڃا ٿيندا.
22جيڪو منهنجي فرمانبرداري ڪري ٿو سو ڪڏهن به لڄي نه ٿيندو ،۽ جيڪي مون کان ڪم ڪن ٿا ،سي ڪڏهن به گمراهه نه ٿيندا.
23اهي سڀ شيون سڀ کان مٿاهين خدا جي عهد جو ڪتاب آهن ،حتي اهو شريعت جو موسيٰ حڪم ڏنو هو ته يعقوب جي جماعتن کي ورثي ۾ ملي.
24خداوند ۾ مضبوط ٿيڻ لاء بيوس نه ٿيو .ته جيئن هو توهان جي تصديق ڪري ،هن سان ڳنڍيو ،ڇو ته رب العالمين اڪيلو خدا آهي ،۽ ان کان سواء ٻيو ڪو به نجات ڏيندڙ ناهي.
25هو پنهنجي ڏاهپ سان هر شيءِ کي ڀريندو آهي ،جيئن نئين ميوي جي زماني ۾ فيسن ۽ دجلي وانگر.
26هو سمجهه کي فرات وانگر وڌندو آهي ۽ فصل جي وقت ۾ اردن وانگر.
27هو علم جي نظريي کي روشنيءَ وانگر ظاهر ڪري ٿو ۽ پراڻي زماني ۾ جيون وانگر.
28پهرين ماڻهوءَ هن کي چڱيءَ طرح ڄاتو نه ڪونهي :هاڻي آخري ماڻهوءَ هن کي ڳولي نه سگهندو.
29ڇالاءِ جو هن جا خيال سمنڊ کان وڌيڪ آهن ،۽ سندس نصيحتون وڏي اونهائيءَ کان بهترين آهن.
30آءٌ به ٻاهر نڪري آيو آهيان جيئن درياءَ مان نڪرندڙ ۽ باغ ۾ نڪرندڙ نهر.
31مون چيو ته” آءٌ پنهنجي بهترين باغ کي پاڻي ڏيندس ،۽ پنهنجي باغ جي بستري کي گهڻو پاڻي ڏيندس ،۽ ڏس ،منهنجو نالو درياءُ بڻجي ويو ۽ منهنجو درياءُ سمنڊ بڻجي ويو.
32آءٌ اڃا صبح جو چمڪائڻ لاءِ تعليم ڏيندس ،۽ سندس روشني پري پري موڪليندس.
33آءٌ اڃا تائين انهيءَ عقيدي کي اڳڪٿي ڪري ڇڏيندس ،۽ ان کي هميشه لاءِ ڇڏيندس.
34ڏسو ،مون رڳو پنهنجي لاءِ محنت نه ڪئي آهي ،پر انهن سڀني لاءِ ،جيڪي ڏاهپ جا طلبگار آهن.

باب25

1ٽن شين ۾ مون کي سينگاريو ويو ،۽ خدا ۽ ماڻهن جي اڳيان خوبصورت بيٺو آهيان :ڀائرن جو اتحاد ،پاڙيسري جو پيار ،هڪڙو مڙس ۽ هڪڙي زال جيڪي پاڻ ۾ متفق آهن.
2ٽن قسمن جي ماڻهن کان منهنجي دل نفرت ڪري ٿي ،۽ انهن جي زندگيءَ تي مون کي ڏاڍو ڏک ٿئي ٿو :هڪڙو غريب ماڻهو جيڪو مغرور آهي ،هڪڙو امير ماڻهو جيڪو ڪوڙو آهي ۽ هڪڙو وڏو زنا ڪندڙ جيڪو بدمعاش آهي.
3جيڪڏهن تو پنهنجي جوانيءَ ۾ ڪجهه گڏ نه ڪيو آهي ،ته پوءِ پنهنجيءَ ڄمار ۾ ڪا شيءِ ڪيئن ملندين؟
4اي ڪيڏو نه وڻندڙ آهي جو فيصلو سُڪي وارن لاءِ ۽ پراڻن ماڻهن لاءِ صلاح ڄاڻڻ لاءِ!
5اي بزرگن جي ڏاهپ ڪيتري نه وڻندڙ آهي ،۽ سمجهڻ ۽ صلاح ڏيڻ وارن لاءِ.
6گهڻو تجربو پوڙهن جو تاج آهي ۽ خدا جو خوف سندن شان آهي.
7اهڙا نو شيون آهن جن کي مون پنهنجي دل ۾ خوش ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي ،۽ ڏهون مان پنهنجي زبان سان چوندس :هڪڙو ماڻهو جنهن کي پنهنجي ٻارن جي خوشي آهي .۽ اهو جيڪو جيئرو آهي پنهنجي دشمن جي زوال کي ڏسڻ لاءِ:
8اهو چڱو آهي جيڪو سمجهه واري زال سان رهي ٿو ،۽ جنهن پنهنجي زبان سان نه ڦوڪيو آهي ،۽ جنهن پنهنجي کان وڌيڪ هڪڙي ماڻهوء جي خدمت نه ڪئي آهي.
9چڱو اهو آهي جنهن کي سمجهاڻي ملي آهي ،۽ اهو آهي جيڪو انهن جي ڪنن ۾ ڳالهائي ٿو جيڪي ٻڌندا آهن:
10اي ڪيڏو وڏو آهي اهو جنهن کي ڏاهپ ملي !تنهن هوندي به هن کان مٿي ڪو به نه آهي جيڪو رب کان ڊڄي.
11پر خداوند جي محبت روشنيءَ لاءِ سڀڪنهن شيءِ کي پاسو ڪري ٿي :جيڪو ان کي سنڀالي ٿو ،تنهن کي ڪنهن سان ڀيٽيو وڃي؟
12خداوند جو خوف سندس پيار جي شروعات آهي :۽ ايمان هن سان وابستگي جي شروعات آهي.
13مون کي ڪا آفت ڏي ،سواءِ دل جي آفت ،۽ ڪا بڇڙائي ،پر عورت جي بڇڙائي.
14۽ ڪا مصيبت ،پر انهن جي مصيبت جيڪي مون کان نفرت ڪن ٿا :۽ ڪو انتقام ،پر دشمنن جو انتقام.
15نانگ جي مٿي کان مٿي ڪو مٿو ڪونهي .۽ دشمن جي غضب کان مٿي ڪو به غضب نه آهي.
16مون کي بڇڙي عورت سان گڏ رهڻ جي بجاءِ شينهن ۽ اژدها سان گڏ رهڻ پسند ڪيو.
17عورت جي بڇڙائيءَ سندس منهن بدلائي ٿو ،۽ سندس منهن ٽٽل ڪپڙي وانگر اوندهائي ٿو.
18هن جو مڙس پنهنجي پاڙيسرين ۾ ويهندو .۽ جڏهن اهو ٻڌندو ته اهو تلخيءَ سان سسندو.
19سڀني بڇڙائيءَ کان سواءِ عورت جي بڇڙائيءَ جي پيٽ ۾ ٿورڙي آهي :گنهگار جو حصو مٿس پوي.
20جهڙيءَ ريت سٽيءَ جو چڙهڻ وڏيءَ عمر جي پيرن تائين پهچڻ برابر آهي ،تيئن خاموشيءَ واري ماڻهوءَ لاءِ زال لفظ سان ڀريل آهي.
21عورت جي خوبصورتيءَ تي نگهي نه ،۽ انهيءَ جي لذت جي خواهش نه ڪر.
22جيڪڏهن عورت پنهنجي مڙس کي سنڀالي رکي ٿي ،تڏهن ڪاوڙ ،بي دلي ۽ گهڻي ملامت سان ڀريل آهي.
23هڪ بدڪار عورت جرئت کي گهٽائي ٿي ،سخت منهن ۽ زخمي دل ناهي ٿي :اها عورت جيڪا پنهنجي مڙس کي تڪليف ۾ آرام نه ڪندي ،ڪمزور هٿن ۽ گوڏن کي ڪمزور ڪري ٿي.
24انهيءَ عورت مان ئي گناهه جي شروعات ٿي ۽ انهيءَ جي ڪري ئي اسين سڀ مرون ٿا.
25پاڻيءَ کي پاسو نه ڏيو .نڪي ڪا بڇڙي عورت آزاديءَ جي پرڏيهه ۾ گاديءَ سان.
26جيڪڏهن هوءَ ائين نه ٿي وڃي جيئن تو کي گهريو آهي ،ته هن کي پنهنجو جسم وڍي ڇڏيو ،۽ کيس طلاق جو بل ڏيو ۽ کيس وڃڻ ڏيو.

باب26

1سڀاڳو آهي اهو ماڻهو جنهن کي نيڪ زال آهي ،ڇالاءِ جو هن جي ڏينهن جو تعداد ٻيڻو ٿيندو.
2هڪڙي نيڪ عورت پنهنجي مڙس کي خوش ڪري ٿي ،۽ هو پنهنجي زندگي جا سال امن سان پورو ڪندو.
3سٺي زال هڪڙو سٺو حصو آهي ،جيڪو انهن جي حصي ۾ ڏنو ويندو جيڪي خداوند کان ڊڄن ٿا.
4ماڻهو خواهه امير هجي يا غريب ،جيڪڏهن هن جو دل خداوند لاءِ نيڪ آهي ،ته هو هر وقت خوشيءَ سان خوش رهندو.
5ٽي شيون آهن جن کان منهنجي دل ڊڄي ٿي .۽ چوٿين لاءِ مون کي ڏاڍو ڊپ هو :شهر جي بدمعاشي ،هڪ بي ترتيب ميڙ جو گڏجڻ ،۽ ڪوڙو الزام :اهي سڀ موت کان به بدتر آهن.

6پر دل جو غم ۽ ڏک آهي هڪڙي عورت جيڪا ٻيءَ عورت تي حسد ڪري ٿي ،۽ زبان جو ڪوڙ آهي ،جيڪا سيني سان ڳالهائي ٿي.
7بڇڙي زال هلايل جوئي آهي ،جنهن کيس پڪڙيو ،ڄڻڪ وڇڙيل هو.
8شرابي عورت ۽ ٻالڪپڻ وڏي غضب جو باعث آهي ،۽ پنهنجي شرم کي ڍڪي نه سگھندي.
9عورت جي بي حيائي سندس مغرور شڪلين ۽ پلڪن مان معلوم ٿي سگھي ٿي.
10جيڪڏهن تنهنجي ڌيءَ بي شرم آهي ،ته کيس تنگيءَ ۾ رکو ،متان هو حد کان وڌيڪ آزاديءَ سان پاڻ کي غلط استعمال ڪري.
11بيڪار اکين تي نظر رکو ،۽ حيرت نه ڪريو جيڪڏهن اهو توهان جي خلاف خيانت ڪري.
12هوءَ پنهنجو وات کوليندي ،اڃايل مسافر وانگر ،جڏهن هن کي هڪ چشمو مليو آهي ،۽ هن جي پرسان هر پاڻي پيئندو :هوء هر ويڙهاڪ وٽ ويٺي ،۽ هر تير جي خلاف پنهنجي ترڪ کوليندي.
13زال جو فضل سندس مڙس کي خوش ڪري ٿو ،۽ سندس سمجھدار سندس هڏن کي ٿڪائي ڇڏيندو.
14خاموش ۽ پيار ڪندڙ عورت رب جو تحفو آهي .۽ ڪا به شيءِ ايتري قدر نه آهي جيترو ذهن جي چڱيءَ طرح هدايت ڪئي وڃي.
15هڪڙي شرمسار ۽ وفادار عورت هڪڙو ٻيڻو فضل آهي ،۽ هن جي براعظمي دماغ جو قدر نٿو ڪري سگھجي.
16سج جيئن آسمان ۾ اڀرندو آهي .اهڙي طرح هڪ سٺي زال جي خوبصورتي هن جي گھر جي ترتيب ۾ آهي.
17جيئن صاف روشني مقدس شمعدان تي آهي .اهڙيءَ طرح پختي عمر ۾ منهن جو حسن آهي.
18جيئن سون جا ٿنڀا چانديءَ جي ساڪن تي آهن .اهڙيءَ طرح سٺا پير مستقل دل سان آهن.
19منهنجا پٽ ،پنهنجي عمر جي گلن کي سهڻ .۽ اجنبي کي پنهنجي طاقت نه ڏيو.
20جڏهن تو کي سڄي زمين ۾ ميويدار ملڪيت ملي وڃي ،تڏهن ان کي پنهنجو ٻج پوکيو ،پنهنجي خزاني جي چڱائي تي ڀروسو ڪري.
21تنهنڪري توهان جي نسل جيڪا تون ڇڏيندين ،وڏي ٿيندي ،انهن جي سٺي نسل جي اعتماد سان.
22هڪڙي فاحشي کي ٿڪل سمجھيو ويندو .پر هڪ شادي شده عورت پنهنجي مڙس لاء موت جي خلاف هڪ برج آهي.
23هڪڙي بدڪار عورت هڪڙي بڇڙي ماڻهوء کي هڪڙو حصو ڏنو ويو آهي ،پر هڪڙي ديندار عورت ان کي ڏني وئي آهي جيڪو خداوند کان ڊڃي ٿو.
24بي ايمان عورت بي عزتي ڪري ٿي ،پر ايماندار عورت پنهنجي مڙس جي عزت ڪندي.
25بي شرم عورت ڪتي شمار ٿيندي .پر جيڪا شرمسار ٿئي ٿي سا رب کان ڊڄندي.
26هڪڙي عورت جيڪا پنهنجي مڙس جي عزت ڪري ٿي ،ان کي سڀني کان وڌيڪ عقلمند قرار ڏنو ويندو .پر هوءَ جيڪا هن جي غرور ۾ بي عزتي ڪري ٿي اها سڀني کان بي دين شمار ٿيندي.
27هڪڙي وڏي رڙ ڪندڙ عورت ۽ گاريون ڪڍي دشمنن کي ڀڄڻ لاءِ ڳوليا ويندا.
28اتي ٻه شيون آهن جيڪي منهنجي دل کي غمگين ڪن ٿيون .۽ ٽيون مون کي ناراض ڪري ٿو :هڪ جنگ جو ماڻهو جيڪو غربت جو شڪار آهي .۽ عقل وارا ماڻهو جيڪي مقرر نه ڪيا ويا آهن؛ ۽ جيڪو نيڪيءَ کان گناهه ڏانهن موٽي ٿو .رب اهڙي شخص کي تلوار لاءِ تيار ڪري ٿو.
29هڪڙو سوداگر مشڪل سان پاڻ کي غلط ڪم ڪرڻ کان بچائيندو .۽ ڪڪڙ کي گناهه کان آزاد نه ڪيو ويندو.

باب27

1گھڻن ٿورڙي معاملي لاءِ گناهه ڪيو آهي .۽ جيڪو گھڻائي جي ڳولا ڪندو ،ان جون اکيون ڦري وينديون.
2جيئن پٿر جي ڳنڍين جي وچ ۾ نيل تيزيءَ سان لڪي ٿو .تنهنڪري گناهه خريد ڪرڻ ۽ وڪڻڻ جي وچ ۾ ويجھو آهي.
3جيستائين ڪو ماڻهو خدا جي خوف ۾ پاڻ کي چڱيءَ طرح سنڀالي نه رکندو ،تيستائين سندس گھر جلد ئي ڊاهيو ويندو.
4جهڙيءَ طرح جڏهن ڪو چانورن سان ڇني ٿو ،تڏهن ڪچرو ئي رهي ٿو .تنهنڪري سندس ڳالهين ۾ انسان جي گندگي.
5ڀٺي ،ڪنوار جي برتن کي ثابت ڪري ٿي .تنهنڪري انسان جي آزمائش سندس استدلال ۾ آهي.
6ميوو اعلان ڪري ٿو ته جيڪڏهن وڻ تيار ڪيو ويو آهي؛ ائين ئي انسان جي دل ۾ هڪ غرور جو اظهار آهي.
7ڪنهن ماڻهوءَ جي ساراهه نه ڪج ،ان کان اڳ جو تون کيس ڳالهائي .ڇو ته اهو ماڻهن جي آزمائش آهي.
8جيڪڏهن تون سچائيءَ جي پٺيان هلندين ،تڏهن هن کي حاصل ڪندين ،۽ انهيءَ کي پهريائين ،هڪڙي شاندار ڊگھي چادر وانگر.
9پکي به پنهنجن جهانن کي جهليندا .تنهنڪري سچ انهن ڏانهن موٽندو جيڪي هن ۾ مشق ڪندا آهن.
10جهڙيءَ طرح شينهن شڪار جي انتظار ۾ بيٺو آهي .تنهنڪري انهن لاءِ گناهه آهي جيڪي بدڪاري ڪن ٿا.
11ديندار ماڻهوءَ جو ڪلام هميشه عقل سان هوندو آهي .پر بيوقوف چنڊ وانگر بدلجي ٿو.
12جيڪڏهن تون اڻڄاڻن مان آهين ،وقت جي نگراني ڪر .پر سمجھه وارن ماڻهن جي وچ ۾ هميشه رهو.
13بيوقوفن جون ڳالهيون ڏکوئيندڙ آهن ،۽ انهن جي راند گناهن جي بيوقوفي آهي.
14جيڪو گھڻا قسم کڻندو آهي ،تنهن جون ڳالهيون وار سُڌا ٿي وينديون آهن .۽ سندن جهيڙا هن جي ڪنن کي بند ڪري ڇڏيندا آهن.
15مغرور جو جهيڙو خونريزي آهي ،۽ انهن جون گاريون ڪنن ۾ ڏکوئيندڙ آهن.
16جيڪو ڳجھو ڳولهي ٿو سو پنهنجو ساٿ وڃائي ٿو .۽ ڪڏهن به پنهنجي ذهن ۾ دوست نه ملندو.
17پنهنجي دوست سان پيار ڪر ،۽ ساڻس وفادار رهه ،پر جيڪڏهن تون سندس رازن کي خيانت ڪرين ،ته ان جي پٺيان وڌيڪ نه وڃ.
18ڇاڪاڻ ته هڪڙو ماڻهو پنهنجي دشمن کي ناس ڪري ڇڏيو آهي .تو پنهنجي پاڙيسري جو پيار وڃائي ڇڏيو آهي.
19جهڙيءَ طرح ڪنهن پکيءَ کي پنهنجي هٿ مان ڇڏائيجي ،تيئن تون پنهنجي پاڙيسريءَ کي ڇڏائي ،ٻيهر وري کيس حاصل نه ڪندين.
20هن جي پٺيان نه هليو ،ڇالاءِ جو هو تمام پري آهي .هو ڦندي مان ڀڄي نڪرندڙ رڻ وانگر آهي.
21جيئن زخم لاء ،اهو بند ٿي سگھي ٿو .۽ گاريون ڏيڻ کان پوءِ صلح ٿي سگھي ٿو :پر اهو جيڪو رازن کي دغا ڏني ٿو سو بي اميد آهي.
22جيڪو اکيون ھوڻي ٿو سو بڇڙو ڪم ڪري ٿو ،۽ جيڪو کيس ڄاڻي ٿو سو ڪانئس پري ٿي ويندو.
23جڏهن تون حاضر ٿيندين ،اهو منهُ ڳالهائيندو ،۽ توهان جي لفظن جي ساراهه ڪندو ،پر آخر ۾ هو پنهنجي وات کي ڪلائيندو ۽ توهان جي ڳالهين کي بدنام ڪندو.
24مون کي ڪيترين ئي شين کان نفرت آهي ،پر هن جهڙو ڪجھه به نه .ڇاڪاڻ ته رب هن کان نفرت ڪندو.
25جيڪو پٿر کي مٿاهين تي اڇلائي ٿو ،اهو پنهنجي مٿي تي اڇلائي ٿو .۽ ٺڳيءَ وارو ڌڪ زخم ڪندو.
26جيڪو کڏ کوٽيندو سو منجھس ڪري پوندو ،۽ جيڪو ڦاسي پيو سو منجھس پڪڙيو ويندو.
27جيڪو بڇڙائيءَ جو ڪم ڪندو ،سو مٿس پوندو ،۽ کيس خبر نه پوندي ته اها ڪٿان ايندي.
28ٺٺوليون ۽ ملامتيون مغرور مان آهن .پر انتقام ،شينهن وانگر ،انهن جي انتظار ۾ هوندو.
29جيڪي سڄار جي زوال تي خوش ٿين ٿا ،تن کي ڦاسيءَ ۾ ڦاسايو ويندو .۽ ڏک کين مرڻ کان اڳ کائي ويندا.
30بڇڙائي ۽ غضب ،جيتوڻيڪ اهي گھڻا آهن .۽ گنهگار انسان کي اهي ٻئي هوندا.

باب28

1اهو جيڪو انتقام وٺندو تنهن کي خداوند کان انتقام ملندو ،۽ هو ضرور پنهنجن گناهن کي ياد ۾ رکندو.
2پنهنجي پاڙيسريءَ کي اهو ايذاءُ بخش ،جيڪو هن تو کي ڪيو آهي ،تيئن تنهنجا گناهہ به معاف ڪيا ويندا جڏهن تون دعا ڪندين.
3هڪڙو ماڻهو ٻئي جي خلاف نفرت ٿو ڪري ،ڇا هو رب کان معافي گهرندو آهي؟
4هو ڪنهن ماڻهوءَ تي رحم نہ ٿو ڪري ،جيڪو پاڻ جهڙو آهي ،۽ ڇا هو پنهنجن گناهن جي معافي گهري ٿو؟
5جيڪڏهن اهو آهي جيڪو رڳو جسماني آهي ،نفرت کي پالي ٿو ،ڪير سندس گناهن جي معافي لاء دعا گهرندو؟
6پنهنجو انجام ياد ڪر ،۽ دشمني کي ڇڏي ڏيو .فساد ۽ موت کي ياد ڪريو ،۽ حڪمن ۾ رهو.
7حڪمن کي ياد ڪر ،۽ پنهنجي پاڙيسريء سان ڪا به بغض نه رکو :عظيم ترين جي عهد کي ياد ڪريو ،۽ بيخبريء تي نظر ڦيرايو.
8جهڳڙي کان پاسو ڪر ،۽ تون پنهنجا گناهہ گهٽائيندين ،ڇالاء جو هڪڙو ڪاوڙيل ماڻهو جهڳڙو ڪندو،
9هڪڙو گنهگار ماڻهو دوستن کي پريشان ڪري ٿو ۽ انهن ۾ بحث مباحثو ڪري ٿو جيڪي صلح ۾ آهن.
10جيئن باهہ جو معاملو آهي ،تيئن ساڙي ٿو ،۽ جيئن ماڻهوءَ جي طاقت آهي ،تيئن سندس غضب آهي .۽ سندس دولت موجب سندس ڪاوڙ اڀري .۽ جيترا مضبوط هوندا اهي وڙهندا ،اوترو وڌيڪ اُهي سڙي ويندا.
11تڪڙ ۾ جهڳڙو باهہ ٻاري ٿو ،۽ تڪڙ ۾ وڙهڻ رت وهائي ٿو.
12جيڪڏهن تون چمڪ ڦوڪيندين ته سڙي ويندي ،جيڪڏهن تون مٿس ٿهوڪيندين ته سڙي پوندي ،۽ اهي ٻئي تنهنجي وات مان نڪرندا.
13لعن طعن ڪندڙ ۽ ٻانهون ٻولڻ وارا ،ڇالاءِ جو هنن گهڻن کي ناس ڪري ڇڏيو آهي جيڪي امن ۾ هئا.
14غيبت ڪندڙ زبان گهڻن کي پريشان ڪري ڇڏيو آهي ،۽ انهن کي هڪ قوم کان ٻي قوم ڏانهن ڌڪي ڇڏيو آهي :مضبوط شهرن کي ڊاهي ڇڏيو آهي ،۽ وڏن ماڻهن جي گهرن کي ڊاهيو آهي.
15هڪڙي غيبت ڪندڙ زبان نيڪ عورتن کي ڪڍي ڇڏيو آهي ۽ انهن کي سندن ڪمن کان محروم ڪري ڇڏيو آهي.
16جيڪو اهو ٻڌي ٿو سو ڪڏهن به آرام نه ملندو ۽ ڪڏهن به خاموش رهندو.
17ڇَوَبَ جو وار بدن ۾ نشان ٿو ٻڌائي ،پر زبان جو ڌڪ هڏا ڀڃي ٿو.
18گهڻا ئي تلوار جي هٽ سان ڪريا ويا آهن ،پر ايترا بہ نہ آهن ،جي زبان سان ڪريا ويا آهن.
19چڱو اهو آهي جنهن جو بچاءُ ان جي زهر ذريعي ڪيو وڃي .جنهن نه ان جي جوء کي ڇڪيو آهي ۽ نه ئي هن جي بندن ۾ جڪڙيل آهي.
20ڇالاءِ جو انهيءَ جو جوڙو لوهہ جو آهي ۽ انهيءَ جون پاڙون پيتل جون آهن.
21ان جو موت بڇڙو موت آهي ،قبر ان کان بهتر هئي.
22جيڪي خدا کان ڊڄندا آهن تن تي اهو حڪمراني نہ ڪندو ،نڪي انهن کي ان جي باهہ سان ساڙيو ويندو.
23جهڙيءَ طرح رب کي ڇڏي ڏيڻو پوي ٿو .۽ اهو انهن ۾ سڙي ويندو ،۽ نه بجهبو .اهو انهن تي شينهن وانگر موڪليو ويندو ،۽ انهن کي چيتي وانگر کائي ويندو.
24ڏس ،تون پنهنجي ملڪيت کي ڪنڊن سان ڍڪي ،۽ پنهنجي چانديء ۽ سون کي ڳنڍي،
25۽ پنهنجي لفظن کي ترازو ۾ وزن ڪر ،۽ پنهنجي وات لاء دروازو ۽ بار ٺاهيو.
26خبردار تون انهيءَ طرف نہ ڦاس ،متان انهيءَ جي اڳيان ڪرين ،جيڪو انتظار ۾ آهي.

باب29

1اهو جيڪو مهربان آهي پنهنجي پاڙيسري کي قرض ڏيندو .۽ جيڪو پنهنجي هٿ کي مضبوط ڪري ٿو اهو حڪمن تي عمل ڪري ٿو.
2پنهنجي پاڙيسري کي سندس ضرورت جي وقت قرض ڏيو ،۽ پنهنجي پاڙيسري کي مناسب وقت تي پيهر ادا ڪريو.
3پنهنجي ڳالهہ تي عمل ڪر ۽ ساڻس وفاداريءَ سان سلوڪ ڪر ،۽ توهان کي هميشہ اهو ملندو جيڪو توهان لاءِ ضروري آهي.
4گهڻن ،جڏهن ڪا شيءِ کين قرض ۾ ڏني هئي ،تڏهن اها سمجهي ملي ويئي ،۽ انهن مصيبتن ۾ وجهي ڇڏيائين ،جيڪا سندن مدد ڪري.
5جيستائين هو حاصل ڪري ،اهو هڪڙي ماڻهوء جي هٿ کي چميندو .۽ پنهنجي پاڙيسري جي پئسن لاءِ هو فرمانبرداريءَ سان ڳالهائيندو :پر جڏهن هن کي واپس ڏيڻو پوندو ، هو وقت کي ڊگهو ڪندو ، ۽ غم جا لفظ واپس ڪندو ، ۽ وقت جي شڪايت ڪندو.
6جيڪڏهن هو غالب ٿئي ٿو ،اهو مشڪل سان اڌ حاصل ڪري سگهندو ،۽ اهو ڳڻيو ويندو ڄڻڪ اهو مليو هو :جيڪڏهن نه ،هن کيس پنهنجي پئسو کان محروم ڪيو آهي ،۽ هن کيس بنا سبب دشمن بڻائي ڇڏيو آهي ،اهو کيس لعنت ۽ لعنت سان ادا ڪري ٿو .ريلنگ ۽ عزت لاءِ کيس ذلت ڏيندو.
7تنهنڪري ڪيترن ئي ماڻهن کي قرض ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو آهي ٻين ماڻهن جي بدڪاريءَ لاءِ ،ڇالاءِ جو فريب ٺيڻ جي ڊپ کان.
8تنهن هوندي بہ ڪنهن غريب ماڻهوءَ سان صبر ڪر ۽ مٿس رحم ڪرڻ ۾ دير نہ ڪر.
9غريب جي مدد ڪريو حڪم جي خاطر ،۽ سندس غربت جي ڪري کيس نه ڦيرايو.
10پنهنجا پئسا پنهنجي ڀاءُ ۽ پنهنجي دوست جي لاءِ وڃايو ۽ ان کي پٿر جي هيٺان زنگ نہ لڳڻ ڏيو.
11پنهنجي خزاني کي خدا جي حڪمن جي مطابق رکو ،۽ اهو اوهان کي سون کان وڌيڪ نفعو آڻيندو.
12پنهنجن گودامن ۾ خيرات بند ڪريو ،۽ اهو اوهان کي سڀني مصيبتن کان بچائيندو.
13اهو توهان لاءِ توهان جي دشمنن سان وڙهندو هڪڙو طاقتور ڍال ۽ مضبوط نيري کان بهتر.
14ايماندار ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ جو ضامن آهي ،پر جيڪو بي وقوفي آهي سو کيس ڇڏي ڏيندو.
15پنهنجي ضمانت جي دوستي کي نه وساريو ،ڇالاءِ جو هن تنهنجي لاءِ پنهنجي جان ڏني آهي.
16هڪڙو گنهگار پنهنجي ضمانت جي سٺي ملڪيت کي ختم ڪري ڇڏيندو:
17۽ اهو جيڪو هڪڙو ناشڪرو دماغ آهي اهو کيس خطري ۾ ڇڏي ڏيندو جنهن کيس بچايو.
18سيورٽيشپ ڪيترن ئي سٺين ملڪيتن کي ختم ڪري ڇڏيو آهي ،۽ انهن کي سمنڊ جي موج وانگر ڇڪي ڇڏيو آهي :طاقتور ماڻهن کي انهن جي گهرن مان ڪڍي ڇڏيو آهي ،تنهنڪري اهي ڌارين قومن جي وچ ۾ ڀڄڻ لڳا.
19هڪڙو بڇڙو ماڻهو جيڪو خداوند جي حڪمن جي ڀڃڪڙي ڪري ٿو سو ضمانت ۾ گرهندو ،۽ اهو جيڪو ڪم ڪري ٿو ۽ فائدي لاء ٻين ماڻهن جي پيروي ڪري ٿو سو سوٽ ۾ پئجي ويندو.
20پنهنجي پاڙيسريءَ جي پنهنجي طاقت موجب مدد ڪر ،۽ خبردار ٿجو ته تون پاڻ به انهيءَ ۾ نه پوي.
21زندگيءَ جي سڀ کان وڏي شيءِ پاڻي ،ماني ،ڪپڙا ۽ شرم لڪائڻ لاءِ گهر آهي.
22ڪنهن غريب ماڻهوءَ جي زندگيءَ ،ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ جي گهر جي نازڪ ڀاڃيءَ کان بهتر آهي.
23گهٽ هجي يا گهڻو ،تون راضي رهہ ،متان پنهنجي گهر جي بي عزتي ٻڌي.
24ڇالاءِ جو گهر گهر وڃڻ هڪڙو ڏکوئيندڙ زندگي آهي ،ڇالاءِ جو جتي تون پرديسي آهين اتي پنهنجو وات کوليندينءَ.
25تو کي تفريح ۽ دعوت ڏيو ،۽ ڪو شڪر نه ڪريو ،ان کان سواء توهان کي تلخ لفظ ٻڌندا:

26اي اجنبي ،اچو ۽ ٽيبل ڏي ،۽ مون کي کارايو ،جيڪو تو وٽ تيار آهي.
27اي اجنبي ،معزز ماڻهوءَ کي جاءِ ڏي .منهنجو پاءُ اڃي رهيو آهي ،۽ مون کي پنهنجي گهر جي ضرورت آهي.
28اهي ڳالهيون سمجهڻ واري ماڻهوء لاء ڏکوئيندڙ آهن .گهر جي ڪمرن جي پرورش ،۽ قرض ڏيندڙ جي ملامت.

باب30

1اهو جيڪو پنهنجي پٽ سان پيار ڪري ٿو ،اهو ڪيس بار بار محسوس ڪري ٿو ،انهيءَ لاءِ ته هو آخر ۾ هن لاءِ خوش ٿئي.
2اهو جيڪو پنهنجي پٽ کي سزا ڏيندو ،اهو هن ۾ خوش ٿيندو ،۽ پنهنجي واقفيت ۾ هن لاء خوش ٿيندو.
3اهو جيڪو پنهنجي پٽ کي سيکاريندو آهي دشمن کي غمگين ڪري ٿو ،۽ پنهنجي دوستن جي اڳيان اهو خوش ٿيندو.
4جيتوڻيڪ هن جو پيءُ مري ويو آهي ،پر هو ائين آهي ڄڻ ته مئو ئي نه آهي ،ڇالاءِ جو هن پنهنجي پٺيان هڪڙو ڇڏي ويو آهي جيڪو پاڻ جهڙو آهي.
5جڏهن هو جيئرو رهيو ،تڏهن هن ڪيس ڏٺو ۽ خوش ٿيو ،۽ جڏهن هو مري ويو ،تڏهن غمگين نه ٿيو.
6هن پنهنجي پٺيان پنهنجي دشمنن جي خلاف انتقام وٺڻ وارو ،۽ هڪڙو جيڪو پنهنجي دوستن سان احسان ڪرڻ وارو آهي.
7اهو جيڪو پنهنجي پٽ کي گهڻو ڪري ٿو ،اهو پنهنجي زخم کي ڍڪيندو .۽ هر روئڻ تي سندس پيٽ پريشان ٿي ويندا.
8هڪڙو گهوڙو جيڪو ٽٽل نه آهي ،اهو مضبوط ٿي ويندو آهي ،۽ هڪڙو ٻار پنهنجي لاء ڇڏيل هوندو آهي.
9پنهنجي ٻار کي ڪڪڙ ڪر ،۽ اهو توکي ڊڄي ڇڏيندو :هن سان راند ڪر ،۽ اهو توکي ڳري ٿو.
10هن سان نه هل ،متان هن سان گڏ غمگين رهندؤ ،۽ آخر ۾ پنهنجا ڏند ڪرٽيو.
11هن کي پنهنجي جوانيءَ ۾ آزادي نه ڏي ۽ نڪي سندس بيوقوفيءَ تي اک ڇنڀ.
12سندس ڳچيءَ کي جهڪاءِ ،جڏهن هو ٻار آهي ،تڏهن ڪيس پاسن کان مار ،متان هو ضدي ٿي وڃي ۽ تنهنجي نافرماني ڪري ،تنهنڪري تنهنجي دل ۾ ڏک پهچائي.
13پنهنجي پٽ کي سزا ڏيو ۽ ڪيس محنت ڪرڻ لاءِ پڪڙيو ،متان سندس بدڪاري اوهان لاءِ ڏوهاري ٿئي.
14غريب ماڻهوءَ جو مضبوط ۽ مضبوط هجڻ ،انهيءَ دولتمند ماڻهوءَ کان بهتر آهي ،جنهن جي بدن ۾ مصيبت آهي.
15صحت ۽ بدن جي سٺي ملڪيت سپني سون کان مٿي آهي ،۽ مضبوط بدن لامحدود دولت کان مٿي آهي.
16دل جي خوشيءَ کان مٿانهون ڪا به دولت نه آهي ،۽ نڪي ڪا خوشي دل جي خوشيءَ کان وڌيڪ آهي.
17تلخ زندگي يا مسلسل بيماريءَ کان موت پلو آهي.
18وات بند ٿيل وات تي هاريل لذيذ شيون قبر تي رکيل گوشت وانگر آهن.
19بُت جي اڳيان نذرانو ڪهڙو فائدو؟ ڇالاءِ جو اهو نه کائي سگهي ٿو ۽ نڪي بوءِ ،اهو اهو آهي جيڪو خداوند جي طرفان ستايو ويو آهي.
20هو پنهنجين اکين سان ڏسندو رهيو ۽ رڙ ڪري ٿو ،جهڙيءَ طرح ڪنواريءَ کي پاڪر پائڻ سان.
21پنهنجن دماغ کي سختيء جي حوالي نه ڪر ،۽ پنهنجي مشوري ۾ پاڻ کي تڪليف نه ڏيو.
22دل جي خوشي ماڻهوءَ جي زندگي آهي ،۽ ماڻهوءَ جي خوشي سندس ڏينهن کي ڊگهي ڪري ٿي.
23پنهنجي جان سان پيار ڪر ۽ پنهنجي دل کي تسلي ڏي ،ڏک کي تو کان پري ڪر ،ڇالاءِ جو ڏک گهڻن کي ماريو آهي ،۽ ان ۾ ڪو فائدو ڪونهي.
24حسد ۽ غضب زندگي کي گهٽائي ٿو ،۽ احتياط وقت کان اڳ عمر آڻيندو آهي.
25خوش مزاج ۽ نيڪ دل پنهنجي گوشت ۽ غذا جو خيال رکندو.

باب31

1دولت جي تمنا رکڻ سان گوشت کائي ٿو ،۽ اُن جي پرواه ننڊ کي دور ڪري ٿي.
2خيال رکڻ سان ماڻهوءَ کي ننڊ نه ايندي ،جهڙيءَ طرح بيماري ننڊ پڃي ڇڏيندي آهي.
3دولتمندن کي دولت گڏ ڪرڻ ۾ وڏي محنت آهي .۽ جڏهن هو آرام ڪري ٿو ،هو پنهنجي نازڪ شين سان پريل آهي.
4غريب پنهنجي غريبي جاگير ۾ محنت ڪري ٿو .۽ جڏهن هو ڇڏي ٿو ،هو اڃا تائين محتاج آهي.
5جيڪو سون سان پيار ڪري ٿو سو سچار نه ٿيندو ،۽ جيڪو فساد جي پيروي ڪري ٿو ،اهو اهو ڪافي آهي.
6سون ڪيترن جي بربادي ٿي چڪي آهي ،۽ انهن جي تباهي موجود هئي.
7اها انهن لاءِ ٺڪر آهي ،جيڪي انهيءَ لاءِ قرباني ڪن ٿا ،۽ هر بيوقوف ان سان گڏ ورتو ويندو.
8سڀاڳو آهي اهو دولتمند جيڪو بي عيب مليل آهي ۽ سون جي پٺيان نه ويو آهي.
9اهو ڪير آهي؟ ۽ اسان ڪيس برڪت وارو سڏيندا سين :ڇاڪاڻ ته هن پنهنجي ماڻهن جي وچ ۾ شاندار شيون ڪيون آهن.
10انهيءَ سان ڪنهن کي آزمايو ويو آهي ۽ ڪامل مليو آهي؟ پوء هن کي عزت ڏي .ڪير ناراض ٿي سگهي ٿو ،۽ ڪير ناراض نه ڪيو آهي؟ يا بڇڙو ڪم ڪيو ،۽ نه ڪيو؟
11سندس سامان قائم ڪيو ويندو ،۽ جماعت سندس خيرات جو اعلان ڪندي.
12جيڪڏهن تون وڏي دسترخوان تي ويهين ته ان تي لالچ نه ڪر ۽ ائين نه چئو ته” ان ۾ گهڻو گوشت آهي.
13ياد رکو ته بڇڙي اک بڇڙي شيءِ آهي :۽ اکين کان وڌيڪ بڇڙو ڪهڙو پيدا ٿيو آهي؟ تنهن ڪري اهو هر موقعي تي روئي ٿو.
14پنهنجا هٿ ڊگهو نه ڪر ،جيڏانهن اها نظر اچي ،۽ ان کي وات ۾ نه اڇلائي.
15پنهنجي پاڙيسريءَ جو پاڻ ۾ فيصلو نه ڪر ،۽ هر ڳالهه ۾ سمجهدار رهه.
16کائو جيئن اهو ماڻهو ٿئي ،اهي شيون جيڪي توهان جي اڳيان رکيل آهن .۽ نوٽ کائو ،متان توهان کان نفرت ڪئي وڃي.
17آداب جي خاطر پهريان ڇڏي ڏيو؛ ۽ ناخوش نه ٿيو ،نه ته تون ناراض ٿي.
18جڏهن تون گهڻن جي وچ ۾ ويهين ،تڏهن سڀ کان پهريائين پنهنجو هٿ نه ڪڍ.
19چڱي پاليل ماڻهوءَ لاءِ تمام ٿورڙو ڪافي آهي ،۽ هو پنهنجي بستري تي واءُ گهٽ نه ٿو ڪري.
20سٺي ننڊ اعتدال جي کائڻ سان ايندي آهي :هو صبح جو اٿندو آهي ،۽ هن جي عقل هن سان گڏ آهي :پر ڏسڻ جي تڪليف ،ڪلر ،۽ پيٽ جي درد ،هڪ غير تسلي بخش انسان سان گڏ آهن.
21۽ جيڪڏهن تو کي کائڻ تي مجبور ڪيو ويو آهي ،اٿ ،ٻاهر نڪري ،الٽي ڪر ،۽ آرام ڪر.
22منهنجا پٽ ،منهنجي ڳالهه ٻڌ ،مون کي بي عزتي نه ڪر ،۽ آخر ۾ تون لهندين جيئن مون توکي چيو آهي :توهان جي سڀني ڪمن ۾ جلدي ڪر ،تنهنڪري توهان کي ڪا بيماري نه ايندي.
23جيڪو پنهنجي گوشت جي باري ۾ آزاد آهي ،ماڻهو ڪيس چڱي طرح چوندا آهن .۽ هن جي سٺي هائوسنگ جي رپورٽ کي مڃيو ويندو.
24پر جيڪو پنهنجي گوشت کان بيزار آهي تنهن جي خلاف سڄو شهر گوڙ ڪندو .۽ سندس بخل جي شاهدين تي شڪ نه ڪيو ويندو.
25شراب ۾ پنهنجي بهادري نه ڏيکاري .ڇاڪاڻ ته شراب ڪيترن کي تباهه ڪيو آهي.

26ڏيئيءَ جي ڪنارن ڪي ٻوڙڻ سان ثابت ڪري ٿو ،اهڙيءَ طرح مغرور جي دلين ڪي شرابي ٿي ٿو.
27شراب ماڻهوءَ لاءِ زندگيءَ جيتري سٺي آهي ،جيڪڏهن اها اعتدال سان پيئي وڃي ،ته پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ ڪهڙي زندگي آهي جنهن کي شراب نه آهي؟ ڇاڪاڻ ته اهو ماڻهن کي خوش ڪرڻ لاءِ ٺاهيو ويو هو.
28شراب جي ماپي پيئي ۽ موسم ۾ دل جي خوشي ۽ دماغ جي خوشي آڻيندي.
29پر شراب جو حد کان وڌيڪ نشي ۾ لت پت ،جهڳڙي ۽ جهيڙيءَ سان دماغ کي تلخ ڪري ٿو.
30شرابي بيوقوف جي ڪاوڙ کي ايستائين وڌائيندو آهي ،جيستائين اهو ڏوهه نه ٿو ڪري :اهو طاقت گهٽائي ٿو ۽ زخم ڪري ٿو.
31پنهنجي پاڙيسريءَ کي شراب تي نه ٻوڙيو ،نڪي کيس سندس خوشي ۾ حقير سمجهو ،کيس بي خبريءَ سان ڳالهائڻ نه ڏيو ۽ کيس پيئڻ لاءِ زور سان نه دٻايو.

باب32

1جيڪڏهن تون ڪنهن عيد جو مالڪ بڻج ،تڏهن پاڻ کي مٿي نه ڪر ،پر انهن مان هجي جيئن ٻين مان هڪڙو .انهن لاء محنتي خيال رکو ،۽ پوء ويهي رهيو.
2۽ جڏهن تو هان پنهنجو سمورو ڪم ڪري چڪا آهيو ،پنهنجي جاءِ وٺي وڃو ،ته جيئن تون انهن سان خوش ٿئين ،۽ عيد جي چڱيءَ طرح ترتيب ڏيڻ لاءِ تاج حاصل ڪر.
3ڳالھ ڪر ،تون بزرگ آهين ،ڇالاءِ جو اهو تون ٿئين ٿو ،پر صحيح فيصلي سان .۽ موسيقي کي روڪيو نه.
4جتي ڪو موسيقار هجي ،اتي ڳالهيون نه ٻڌاءِ ۽ وقت کان پهريائين ڏاهپ نه ڏيکاريو.
5شراب جي محفل ۾ موسيقيءَ جي محفل سون ۾ رکيل ڪاربنڪل جي نشاني وانگر آهي.
6جيئن سون جي ڪم ۾ قائم زمرد جو نشان ،تيئن ئي مٺي شراب سان گڏ موسيقيءَ جو راڳ.
7ڳالهاءِ ،جوان ماڻهو ،جيڪڏهن تنهنجي ضرورت هجي :۽ اڃا به مشڪل سان جڏهن توکان ٻه ڀيرا پڇيو وڃي.
8تنهنجي ڳالهه مختصر هجي ،ٿورن لفظن ۾ گهڻو سمجهي .جيئن ڄاڻي ٿو ۽ اڃا تائين پنهنجي زبان رکي ٿو.
9جيڪڏهن تون وڏن ماڻهن مان آهين ،پاڻ کي انهن سان برابر نه ڪر .۽ جڏهن قديم ماڻهو پنهنجي جاءِ تي آهن ،گهڻا لفظ نه استعمال ڪريو.
10ان کان اڳ جو گجگوڙ ٿئي .۽ ان کان اڳ جو شرمسار ماڻهوءَ جو احسان ٿيندو.
11اٿو اٿو ،۽ آخري نه ٿيو .پر بنا دير گهر وڃ.
12اُتي پنهنجو مزو وٺو ۽ جيڪي گهرو سو ڪريو ،پر وڏائيءَ سان گناهه نه ڪر.
13۽ انهن ڳالهين لاءِ انهيءَ کي برڪت ڏي ،جنهن تو کي بڻايو ۽ پنهنجين سڀني شين سان تو کي پورو ڪيو.
14جيڪو خداوند کان ڊڄندو آهي تنهن کي سندس نظم ملندو .۽ جيڪي کيس جلدي ڳوليندا آهن سي فضل ملندا.
15جيڪو شريعت کي ڳوليندو سو ان سان پرجي ويندو ،پر رياڪار ان سان ناراض ٿيندو.
16جيڪي خداوند کان ڊڄندا آهن تن کي انصاف ملندو ،۽ انصاف کي روشنيءَ وانگر روشن ڪندو.
17گنهگار ماڻهوءَ کي ملامت نه ٿيندي ،پر پنهنجي مرضيءَ موجب عذر ڳوليندو آهي.
18هڪڙو مشهور ماڻهو غور ڪندو .پر هڪڙو عجيب ۽ مغرور ماڻهو خوف کان ڊڄي نه ٿو ،جيتوڻيڪ هن پاڻ کان سواءِ مشوري کان ڪم ڪيو آهي.
19مشوري کان سواءِ ڪجهه به نه ڪريو .۽ جڏهن توهان هڪ ڀيرو ڪيو آهي ،توبه نه ڪريو.
20اهڙيءَ طرح نه وڃ جنهن ۾ تون ڪرين ۽ پٿرن ۾ نه اٽڪي.
21صاف طور تي يقين نه رکو.
22۽ پنهنجن ٻارن کان خبردار رهه.
23هر چڱي ڪم ۾ پنهنجي جان تي ڀروسو ڪر .هن لاءِ آهي حڪمن تي عمل ڪرڻ.
24اهو جيڪو خداوند تي ايمان آڻي ٿو ،اهو حڪم تي ڌيان ڏئي ٿو .۽ جيڪو مٿس ڀروسو رکي ٿو ان کان وڌيڪ خراب نه ٿيندو.

باب33

1جيڪو خداوند کان ڊڄي تنهن سان ڪو بڇڙو نه ٿيندو .پر آزمائش ۾ وري به کيس بچائيندو.
2عقلمند ماڻهوءَ کي شريعت کان نفرت نه آهي .پر جيڪو ان ۾ منافق آهي سو طوفان ۾ ٻيڙيءَ وانگر آهي.
3سمجهه وارو ماڻهو شريعت تي ڀروسو رکي ٿو .۽ قانون هن ڏانهن وفادار آهي ،هڪ آيت وانگر.
4تيار ڪر ته ڇا چئجي ،پوءِ تو کي ٻڌو ويندو :۽ هدايت جو پابند ڪر ۽ پوءِ جواب ڏيو.
5بيوقوف جي دل ريل گاڏيءَ وانگر آهي .۽ هن جا خيال هڪ ڦرندڙ محور وانگر آهن.
6گهوڙي جو گهوڙو ٺٺولين ڪندڙ دوست وانگر هوندو آهي ،جيڪو مٿس ويهي رهندو آهي تنهن جي هيٺان هوندو آهي.
7ڇو هڪڙو ڏينهن ٻئي کان وڌيڪ آهي ،جڏهن سال جي هر ڏينهن جي روشني سج جي آهي؟
8خداوند جي ڄاڻ سان اهي الڳ ٿي ويا :۽ هن موسمن ۽ عيدن کي تبديل ڪيو.
9انهن مان ڪن کي اعليٰ ڏينهن بنايائين ،انهن کي پاڪ ڪيائين ،۽ ڪن کي عام ڏينهن ڪيائين.
10۽ سڀ ماڻهو زمين مان آهن ،۽ آدم زمين مان پيدا ٿيو.
11گهڻي ڄاڻ ۾ خداوند انهن کي ورهايو آهي ،۽ انهن جي طريقن کي مختلف بڻائي ڇڏيو آهي.
12انهن مان ڪن کي برڪت ۽ بلند ڪيائين ۽ ڪن کي پاڪ ڪيائين ۽ پاڻ کي ويجهو ڪيائين ،پر انهن مان ڪن کي لعن طعن ڪري هيٺ لاٿو ۽ پنهنجن جڳهن تان ڦري ويا.
13جهڙيءَ طرح مٽيءَ ڪنڀار جي هٿ ۾ آهي ،انهيءَ لاءِ ته ان کي پنهنجي مرضيءَ سان ٺاهيو ،تيئن ماڻهوءَ انهيءَ جي هٿ ۾ آهي ،جنهن کيس ٺاهيو آهي ، انهيءَ لاءِ ته جيئن انهن کي چڱو ڏئي.
14نيڪيءَ کي برائيءَ جي خلاف ،۽ زندگي موت جي خلاف ،اهڙيءَ طرح ديندار گنهگار جي خلاف آهي ،۽ گنهگار دينندار جي خلاف آهي.
15تنهنڪري خدا جي سڀني ڪمن کي ڏسو .۽ ٻه ۽ ٻه آهن ،هڪ ٻئي جي خلاف.
16مون کي سڀ کان آخر ۾ جاڳايو ويو ،جيئن انگورن جي گڏ ڪرڻ وارن جي پٺيان گڏ ڪري ٿو :خداوند جي نعمت سان مون کي فائدو ڏنو ،۽ انگورن جي گڏ ڪرڻ واري وانگر پنهنجي شراب جي حوض کي ڀريو.
17غور ڪريو ته مون رڳو پنهنجي لاءِ نه ،پر انهن سڀني لاءِ محنت ڪئي ،جيڪي سيکاري رهيا آهن.
18اي قوم جا وڏا ماڻهو ،مون کي ٻڌو ۽ پنهنجي ڪنن سان ٻڌو ،اي جماعت جا حڪمرانو.
19پنهنجي پٽ ۽ زال کي ،پنهنجي ڀاءُ ۽ دوست کي ،جيستائين تون جيئرو آهين ،تنهن تي اختيار نه ڪر ۽ پنهنجو مال ڪنهن ٻئي کي نه ڏي ،متان اهو توکان توبهه ڪري ،۽ تون وري ساڳيءَ طرح دعا گهرين.

20جيستائين تون جيئرو آهين ۽ تو ۾ سانس آهي ،پاڻ کي ڪنهن جي حوالي نه ڪر.
21چالاڪ جو اهو بهتر آهي ته اوهان جا ٻار تو کي ڳولين ،انهيءَ کان سواءِ ته انهن جي مهربانيءَ تي قائم رهو.
22پنهنجن سڀني ڪمن ۾ پنهنجو پاڻ کي اوليت ڏي .پنهنجي عزت ۾ ڪو داغ نه ڇڏي.
23جڏهن تون پنهنجا ڏينهن پورو ڪندين ۽ پنهنجي زندگي پوري ڪندين ،تنهن وقت پنهنجو ورثو ورهائي ڇڏ.
24چارا ،لٺ ۽ بار ،گڏهه لاءِ آهن .۽ ماني ،اصلاح ،۽ ڪم ،نوڪر لاء.
25جيڪڏهن تون پنهنجي نوڪر کي محنت ڪرڻ لاءِ مقرر ڪندين ،تو کي آرام ملندو ،پر جيڪڏهن تون کيس بيڪار ڇڏيندين ،ته هو آزاديءَ جي طلب ڪندو.
26جُوءُ ۽ ڪُنڊا ڳچيءَ کي جهڪائيندا آهن ،اهڙيءَ طرح بڇڙي نوڪر لاءِ ايذاءُ ۽ عذاب آهن.
27هن کي محنت ڪرڻ لاءِ موڪليو ،ته جيئن هو بيڪار نه ٿئي .چالاڪ جو بيڪار تمام گهڻو بڇڙو سيکاري ٿو.
28هن کي ڪم تي لڳايو ،جيئن هن لاء مناسب آهي :جيڪڏهن اهو فرمانبردار نه آهي ،ته وڌيڪ ڳري بيڙيون وجهو.
29پر ڪنهن سان به زيادتي نه ڪجو .۽ بغير بغير ڪجھ به نه ڪريو.
30جيڪڏهن تو وٽ ڪو نوڪر هجي ته اهو پنهنجو پاڻ جهڙو هجي ،چالاڪ جو تو کيس قيمت سان خريد ڪيو آهي.
31جيڪڏهن تنهنجو ڪو نوڪر آهي ته ان کي پاڻ سمجهو ،چالاڪ جو توهان کي انهيءَ جي پنهنجي جان جي ضرورت آهي ،جيڪڏهن تون کيس بڇڙائي ڏيندين ۽ هو توکان ڀڄندو ،پوءِ تون کيس ڳولڻ لاءِ ڪهڙي طرف ويندين؟

باب34

1عقل کان خالي ماڻهوءَ جون اميدون بيڪار ۽ ڪوڙا آهن ،۽ خواب بيوقوفن کي اٿاريندا آهن.
2جيڪو خوابن تي ڌيان ڏئي ٿو ،اهو انهيءَ جهڙو آهي ،جيڪو پاڇي کي پڪڙي ،واءَ جي پٺيان هلندو آهي.
3خوابن جي رويا هڪڙي شيءِ جي ٻي شيءِ سان مشابهت رکي ٿي ،جهڙيءَ طرح هڪ منهن جو منهن.
4ناپاڪ شيءِ مان ڪهڙي شيءِ کي پاڪ ڪري سگهجي ٿو؟ ۽ ان شيءِ مان جيڪا ڪوڙي آهي ،ان مان ڪهڙو سچ اچي سگهي ٿو؟
5وحي ،قياس ۽ خواب ،اجايا آهن ،۽ دل ائين پائني ٿي ،جيئن عورت جي دل ڏک ۾ آهي.
6جيڪڏهن اهي نه موڪليا ويا آهن سڀ کان مٿاهينءَ کان تنهنجي ملاقات ۾ ،پنهنجي دل انهن تي نه رک.
7چالاڪ جو خوابن گهڻن کي ٺڳيو آهي ،۽ جيڪي انهن تي ڀروسو رکن ٿا ،سي ناڪام ٿيا آهن.
8شريعت ڪوڙ کان سواءِ ڪامل ملندي ،۽ ڏاهپ ايماندار وات لاءِ ڪامل آهي.
9هڪڙو ماڻهو جيڪو سفر ڪري چڪو آهي گهڻيون شيون ڄاڻي ٿو .۽ جنهن وٽ گهڻو تجربو هوندو سو حڪمت جو اعلان ڪندو.
10جنهن کي تجربو نه آهي اهو ٿورڙو ڄاڻي ٿو ،پر جنهن سفر ڪيو آهي سو سمجهدار آهي.
11سفر ڪندي مون ڪيتريون ئي شيون ڏٺيون .۽ مان سمجهان ٿو ته مان بيان ڪري سگهان ٿو.
12مون کي اڪثر موت جو خطرو هو ،پر انهن شين جي ڪري مون کي بچايو ويو.
13جيڪي خداوند کان ڊڄندا آهن تن جو روح جيئرو رهندو .چالاڪ جو انهن جي اميد انهيءَ ۾ آهي جيڪو ڪين بچائي ٿو.
14جيڪو خداوند کان ڊڄي ٿو سو نه ڊڄندو ۽ نه ڊڄندو .ڇاڪاڻ ته هو سندس اميد آهي.
15سڀاڳو آهي انهيءَ جو روح جيڪو خداوند کان ڊڄي ٿو ،ڪنهن ڏانهن نهاري؟ ۽ سندس طاقت ڪير آهي؟
16چالاڪ جو خداوند جون نظرون انهن تي آهن جيڪي ساڻس پيار ڪن ٿا ،اهو انهن لاءِ زبردست حفاظت ۽ مضبوط رهڻ آهي ،گرميءَ کان بچاءُ ،۽ سج کان اڊائي وڃي ڍڪڻ ،ٿڪاءُ کان بچاءُ ۽ ڪِرڻ کان مدد آهي.
17اهو روح کي بلند ڪري ٿو ،۽ اکين کي روشن ڪري ٿو :هو صحت ،زندگي ۽ نعمت ڏئي ٿو.
18جيڪو غلطيءَ سان حاصل ڪيل شيءِ کي قربان ڪري ٿو ،ان جي نذراني مذاق آهي .۽ ظالم ماڻهن جا تحفا قبول نه ڪيا ويا آهن.
19خدا تعاليٰ بدڪارن جي نذراني کان راضي نه آهي .نه ئي هو قربانين جي ڪثرت سان گناهه لاءِ راضي ٿيو آهي.
20جيڪو غريبن جي مال جو نذرانو کڻي ٿو سو ائين ٿو ڪري ،جيڪو پنهنجي پيءُ جي اکين اڳيان پٽ کي ماري ٿو.
21محتاجن جي ماني انهن جي زندگي آهي :جيڪو ان کي ٺڳي ٿو سو خوني ماڻهو آهي.
22جيڪو پنهنجي پاڙيسريءَ جي جيئڻ جو سامان کڻي ٿو سو کيس ماري ٿو .۽ جيڪو پنهنجي مزدوري جي مزدور کي خيانت ڪري ٿو اهو خونريزي آهي.
23جڏهن هڪڙو ٺهي ٿو ۽ ٻيو ٺهي ٿو ،تڏهن انهن کي محنت کان سواءِ ٻيو ڪهڙو فائدو آهي؟
24جڏهن هڪڙو دعا گهري ۽ ٻيو لعنت ڪري ،تڏهن خداوند ڪنهن جو آواز ٻڌندو؟
25جيڪو ميت کي هٿ لڳڻ کان پوءِ پاڻ کي ڌوئي ٿو ،سو جيڪڏهن ان کي وري ڇهي ٿو ،تنهن جي ڌوئڻ جو ڪهڙو فائدو؟
26پوءِ ڇا هڪڙو ماڻهو آهي جيڪو پنهنجن گناهن جي لاءِ روزو رکي ٿو ۽ وري وڃي ٿو ۽ ائين ئي ڪري ٿو :سندس دعا ڪير ٻڌندو؟ يا سندس عاجزي ڪرڻ کيس ڇا فائدو آهي؟

باب35

1جيڪو شريعت تي عمل ڪري ٿو سو ڪافي قربانيون آڻي ٿو :جيڪو حڪم تي عمل ڪري ٿو سو امن جي قرباني پيش ڪري ٿو.
2اهو جيڪو بدلو ڏئي ٿو سنو اٽو پيش ڪري ٿو .۽ جيڪو خيرات ڏئي ٿو سو ساراهه ڪري ٿو.
3بڇڙائيءَ کان پاسو ڪرڻ رب کي وڻندڙ شيءِ آهي .۽ بي انصافيءَ کي ڇڏي ڏيڻ هڪ ڪفارو آهي.
4تون خداوند جي اڳيان خالي ظاهر نه ٿيندين.
5چالاڪ جو اهي سڀ شيون انهيءَ حڪم جي ڪري ٿيڻيون آهن.
6سچار جو نذرانو قربان گاهه کي ٿلهو بڻائي ٿو ،۽ انهيءَ جو مٺو ذائقو خدا جي اڳيان آهي.
7عادل ماڻهوءَ جي قرباني قبول آهي .۽ ان جي يادگار کي ڪڏهن به وساري نه سگهندو.
8خداوند کي چڱيءَ نظر سان عزت ڏي ،۽ پنهنجي هٿن جي پهرين ميوي کي گهٽ نه ڪر.
9توهان جي سڀني تحفن ۾ هڪڙو خوش مزاج ظاهر ڪر ،۽ پنهنجو ڏهون حصو خوشيءَ سان وقف ڪر.
10سڀ کان مٿاهين کي ڏيو جيئن هن تو کي مالامال ڪيو آهي .۽ جيئن توهان حاصل ڪيو آهي ،هڪ خوش نگاهه سان ڏيو.
11چالاڪ جو خداوند بدلو ڏيندو ۽ توکي ست ڀيرا وڌيڪ ڏيندو.
12تحفن سان خراب ڪرڻ جو خيال نه ڪريو .ان لاءِ هن کي حاصل نه ٿيندو :۽ بي انصافي قرباني تي ڀروسو نه ڪريو .ڇاڪاڻ ته رب جج آهي ،۽ هن سان گڏ ماڻهن جي عزت ناهي.
13هو غريب جي خلاف ڪنهن به ماڻهوءَ کي قبول نه ڪندو ،پر مظلوم جي دعا ضرور ٻڌندو.
14هو بي اولاد جي دعا کي حقير نه سمجهندو .۽ نه ڪي بيواهه ،جڏهن هوءَ پنهنجي شڪايت ظاهر ڪري.

15چا ان رنگن جا ڳوڙها نه ٿا وهجن؟ ۽ ڇا سندس روئڻ ان جي خلاف نه آهي جيڪو انهن کي ڳرهڻ جو سبب بڻائيندو؟
16اهو جيڪو خداوند جي خدمت ڪري ٿو ،اهو قبول ڪيو ويندو ،۽ سندس دعا ڪڪرن تائين پهچندي.
17عاجز جي دعا ڪڪرن کي چڪي ٿي ،۽ جيستائين اهو ويجهو نه اچي ،تيستائين کيس تسلي نه ٿيندي .۽ نه نڪرندو ،جيستائين اعليٰ ترين ڏسندو انصاف سان فيصلو ڪندو ۽ فيصلو ڪندو.
18ڇالاءِ جو خداوند سست نه ٿيندو ،نڪي غالب انهن لاءِ صبر ڪندو ،جيستائين هو بي رحمن جي ڳچيءَ ۾ نہ ماريو ،۽ قوم کي انتقام جو بدلو نه ڏئي . جيستائين هو مغرور ماڻهن جي ميڙ کي نه هٽائي ،۽ ظالمن جي عصا کي ٽوڙي ڇڏي.
19ايستائين جو هو هر ماڻهوءَ کي سندس ڪمن موجب ۽ ماڻهن جي ڪمن جو سندن اوزارن موجب بدلو ڏئي .جيستائين هن پنهنجي قوم جي سببن جو فيصلو ڪيو ،۽ انهن کي پنهنجي رحمت ۾ خوش ڪيو.
20رحمت مصيبت جي وقت ۾ موسمي آهي ،جيئن خشڪي جي وقت ۾ مينهن جا ڪڪر.

باب36

1اسان تي رحم ڪر ،اي خداوند سڀني جا خدا ،۽ اسان کي ڏسو:
2۽ پنهنجو خوف انهن مڙني قومن تي موڪليو جيڪي توهان کي نه ڳوليندا آهن.
3اجنبي قومن جي خلاف پنهنجو هٿ وڌايو ،۽ انهن کي توهان جي طاقت ڏسڻ ڏي.
4جهڙيءَ طرح تون انهن جي اڳيان اسان ۾ پاڪ ظاهر ٿيو آهين ،تيئن تون انهن جي وچ ۾ اسان جي اڳيان ساراهيو.
5وَلَنْ تَعْلَمُونَ جَمِيعُ الْمُسْتَقِينَ ،إِنَّ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا إِلَيْهِ!
6نيون نشانيون ڏيکاريو ۽ ٻيا عجيب عجيب ڪم ڪر :پنهنجي هٿ ۽ پنهنجي ساڄي ٻانهن جي واکاڻ ڪر ،تہ اهي تنهنجا عجيب ڪم بيان ڪن.
7ڪاوڙ وڌو ،۽ غضب وجهو :دشمن کي هٽايو ،۽ دشمن کي ناس ڪريو.
8ٿوري وقت خاطر ،عهد کي ياد ڪر ،۽ انهن کي پنهنجي شاندار ڪمن کي بيان ڪرڻ ڏيو.
9جيڪو بچي وڃي سو باھ جي غضب ۾ کائي وڃي .۽ انهن کي تباهه ڪرڻ ڏيو جيڪي ماڻهن تي ظلم ڪن ٿا.
10غير قومن جي سردارن جي مٿو هيٺان مارو ،جيڪي چون ٿا تہ اسان کان سواءِ ٻيو ڪوبہ ڪونهي.
11يعقوب جي سڀني قبيلن کي گڏ ڪري ،انهن کي وارث ڪر ،جيئن شروع کان وٺي.
12اي خداوند ،انهن ماڻهن تي رحم ڪر ،جيڪي تنهنجي نالي سان سڏيا وڃن ٿا ،۽ بني اسرائيل تي ،جن کي تو پنهنجي پهرين پٽ جو نالو رکيو آهي.
13اي يروشلم تي رحم ڪر ،تنهنجو پاڪ شهر ،تنهنجي آرام جي جاءِ.
14سيون کي پنهنجي ناقابل بيان ڪلامن سان ڀريو ،۽ پنهنجي قوم کي پنهنجي شان سان.
15انهن جي شاهدي ڏي ،جيڪي تو وٽ شروع کان وٺي آهن ،۽ انهن نبين کي اٿاري ،جيڪي تنهنجي نالي تي ٿيا آهن.
16جيڪي تنهنجا انتظار ڪن ٿا تن کي اجر ڏيو ۽ تنهنجا نبي سچا ثابت ٿين.
17اي پالڻهار ،پنهنجي ٻانهن جي دعا ٻڌي ،پنهنجي ٻانهن جي دعا جي مطابق ،پنهنجي قوم تي هارون جي برڪت جي مطابق ،جيڪي زمين تي رهندا آهن سي سڀ ڄاڻن ٿا ته تون ئي خداوند ،ابدي خدا آهين.
18پيٽ سڄو گوشت کائي ٿو ،پر هڪڙو گوشت ٻئي کان بهتر آهي.
19جهڙيءَ طرح تالو مختلف قسم جا گوشت چکندو آهي ،تيئن ڪوڙين ڳالهين کي سمجهڻ واري دل آهي.
20بدصورت دل ڳري ٿي پوي ٿي ،پر تجربيڪار ماڻهو کيس بدلو ڏيندو.
21هڪڙي عورت کي هر مرد کي ملندو ،پر هڪڙي ڌيءَ کان ٻيءَ کان بهتر آهي.
22عورت جي خوبصورتي منهن کي خوش ڪري ٿي ،۽ مرد ان کان وڌيڪ ٻيو ڪجھ به نه پياريندو آهي.
23جيڪڏهن هن جي زبان ۾ مهرباني ،حليم ۽ آرام آهي ،تہ پوءِ هن جو مڙس ٻين ماڻهن جهڙو نہ آهي.
24جنهن کي زال ملي ٿي ،تنهن کي هڪڙي ملڪيت ،پنهنجي جهڙي مدد ۽ آرام جو ستون آهي.
25جتي ڪو ڏيڍ نه آهي ،اُتي مال ڦري ٿو ،۽ جنهن کي زال ڪونهي ،سو ماتم ڪندو رهندو.
26انهيءَ چڱيءَ طرح ٺهيل چور تي ڪير اعتبار ڪندو ،جيڪو شهر کان ٻئي شهر ڦري ٿو؟ پوءِ ڪير مڃيندو انهيءَ ماڻهوءَ جو جنهن جو ڪو گهر ئي ڪونهي ۽ جتي رات ٿئي اتي رهي؟

باب37

1هر دوست چوندو آهي تہ” آءٌ بہ سندس دوست آهيان ،پر هڪڙو دوست آهي ،جيڪو رڳو نالي ۾ دوست آهي.
2ڇا اهو موت جو غم نه آهي ،جڏهن ڪو ساٿي ۽ دوست دشمن ٿي وڃي؟
3اي بڇڙا تصور ،تون ڪٿان آيو آهين زمين کي ٺڳيءَ سان ڍڪڻ لاءِ؟
4هڪڙو ساٿي آهي ،جيڪو دوست جي خوشحاليءَ ۾ خوش ٿئي ٿو ،پر مصيبت جي وقت ۾ سندس خلاف ٿيندو.
5هڪڙو ساٿي آهي ،جيڪو پنهنجي پيٽ جي لاءِ پنهنجي دوست جي مدد ڪري ٿو ،۽ دشمن جي خلاف بڪڪول ڪڻندو آهي.
6پنهنجي دل ۾ پنهنجي دوست کي نه وساريو ،۽ پنهنجي دولت ۾ ان کان بي خبر نه رهه.
7هر ڪو صلاحڪار صلاح کي ساراهي ٿو .پر ڪجهه آهن جيڪي پاڻ لاءِ صلاح ڏين ٿا.
8مشير کان خبردار رهو ،۽ ڄاڻو ته ان کان پهريائين ته کيس ڪهڙي ضرورت آهي .ڇاڪاڻ ته هو پنهنجي لاءِ صلاح ڪندو .ائين نه ٿئي ته هو توتي لوٽ وجهي،
9۽ تو کي چئو ،تنهنجو رستو سٺو آهي ،۽ ان کان پوءِ هو ٻئي پاسي بيٺو ،ڏسڻ لاءِ توهان کي ڇا ٿيندو.
10انهيءَ سان صلاح نہ ڪج ،جنهن کي توتي شڪ هجي ،۽ پنهنجي صلاح کي اهڙيءَ کان لڪايو ،جيڪو توسان حسد ڪري.
11نڪي ڪنهن اهڙي عورت سان صلاح ڪجو ،جنهن کي هٿ هٽي ،جنهن سان کيس حسد ٿئي .نه ئي جنگ جي معاملن ۾ بزدل سان .۽ نه ئي واپار جي حوالي سان واپار سان؛ ۽ نڪي وڪڻڻ جي خريدار سان؛ ۽ نڪي شڪر جي حسد ڪندڙ ماڻهوءَ سان .۽ نڪي بي رحم ماڻهوءَ سان مهرباني ڪري .۽ نڪي ڪنهن ڪم جي سستيءَ سان .۽ نه ئي ڪم مڪمل ڪرڻ جي هڪ سال لاءِ ملازمت سان؛ ۽ نڪي وڌيڪ ڪاروبار جي بيڪار نوڪر سان :صلاح جي ڪنهن به معاملي ۾ انهن کي نه ٻڌو.
12پر هميشہ انهيءَ ديندار ماڻهوءَ سان گڏ رهو ،جنهن کي تون ڄاڻين ٿو تہ خداوند جي حڪمن تي عمل ڪندي ،جنهن جو دماغ تنهنجي مرضيءَ موجب آهي ، ۽ جيڪڏهن تون ڳچيءَ ۾ پئجي وينءَ ته توسان غمگين رهندو.
13۽ پنهنجي دل جي صلاح کي قائم رکو ،ڇالاءِ جو ٻيو ڪوبہ ماڻهو توکان وڌيڪ وفادار ڪونهي.
14ڇالاءِ جو ڪنهن ماڻهوءَ جو دماغ ڪنهن وقت کيس ست نگهبانن کان وڌيڪ ٻڌائيندو ،جيڪي مٿئين ٽاور ۾ ويٺا آهن.
15۽ اهو سڀ کان وڌيڪ اعليٰ کان دعا گهرو ،ته هو تنهنجي واٽ سچائيءَ سان ڏيکاري.

16هر ڪم کان اڳ عقل کي ، ۽ هر ڪم کان اڳ صلاح ڏيو.
17چهرو دل جي بدلجڻ جي نشاني آهي.
18چار شيون ظاهر ٿين ٿيون :چڱا ۽ بڇڙا ،زندگي ۽ موت ،پر زبان انهن تي هميشه حڪومت ڪري ٿي.
19اهو هڪڙو آهي جيڪو سياڻو آهي ۽ گهڻن کي سيکاري ٿو ،پر پنهنجي لاءِ بيڪار آهي.
20هڪڙو آهي جيڪو لفظن ۾ حڪمت ڏيکاري ٿو ، ۽ نفرت آهي :اهو سڀ کاڌي کان محروم ٿيندو.
21چالاءِ جو هن کي خدا جي طرفان فضل نہ ڏنو ويو آهي ،چالاءِ جو هو هر طرح جي ڏاهپ کان محروم آهي.
22ٻيو پاڻ لاءِ عقلمند آهي .۽ سمجهڻ جا ميوا سندس وات ۾ قابل تعريف آهن.
23عقلمند ماڻهو پنهنجي قوم کي سيکاري ٿو .۽ سندس سمجھ جو ميوو ناڪام نہ ٿيندو.
24عقلمند انسان برڪت سان پرجي ويندو .۽ جيڪي بہ کيس ڏسندا سي کيس خوش سمجهندا.
25ماڻهوءَ جي زندگيءَ جا ڏينهن ڳڻي سگهجن ٿا ،پر بني اسرائيل جا ڏينهن بيشمار آهن.
26هڪڙو عقلمند ماڻهو پنهنجي قوم ۾ عزت جو وارث ٿيندو ،۽ سندس نالو هميشه رهندو.
27منهنجا پٽ ،پنهنجي جان کي پنهنجي زندگي ۾ ثابت ڪر ،۽ ڏسو تہ ان لاءِ ڇا آهي ،۽ اهو ان کي نہ ڏيو.
28چالاءِ جو سڀ شيون سڀني ماڻهن لاءِ فائديمند نہ آهن ،نڪي هر ڪنهن جي دل کي هر شيءِ ۾ خوشي آهي.
29ڪڏهن بہ لذيذ شيءِ ۾ بي سڪون نہ رهو ۽ نڪي ماني‌ءَ تي لالچ.
30چالاءِ جو گهڻو گوشت کائڻ سان بيماريون پيدا ٿينديون آهن ،۽ سرفنگ ڪرڻ سان ڪلر ٿي ويندو.
31سرفنگ ڪرڻ سان ڪيترائي برباد ٿي ويا آهن .پر جيڪو نصيحت وٺي ٿو ،سو پنهنجي زندگي ڊگهي ٿو.

باب38

1طبيب جي عزت ڪريو انهيءَ لاءِ جو هن جي لاءِ انهيءَ لاءِ آهي جو اوهان کي هن مان فائدو حاصل ٿئي ٿو ،ڇاڪاڻ تہ خداوند کيس پيدا ڪيو آهي.
2چالاءِ جو سڀ کان مٿاهين شفا اچي ٿو ،۽ اهو بادشاهہ جي عزت حاصل ڪندو.
3طبيب جي مهارت سندس مٿي کي مٿي ڪندي ،۽ وڏن ماڻهن جي نظر ۾ اهو ساراهيو ويندو.
4خداوند زمين مان دوائون پيدا ڪيون آهن .۽ اهو جيڪو عقلمند آهي انهن کان نفرت نہ ڪندو.
5ڇا پاڻيءَ کي ڪاٺيءَ سان مٺو نہ ڪيو ويو ،انهيءَ لاءِ تہ انهيءَ جي فضيلت معلوم ٿئي؟
6۽ هن ماڻهن کي مهارت ڏني آهي ،انهيءَ لاءِ تہ هو پنهنجي شاندار ڪمن ۾ عزت وارو ٿئي.
7اهڙيءَ طرح هو ماڻهن کي شفا ڏيندو آهي ۽ انهن جا ڏک دور ڪري ٿو.
8اهڙن مان اپوٿيڪيري ناهہ ناهيندو آهي؛ ۽ سندس ڪم جي ڪا بہ پڄاڻي نہ آهي .۽ ان کان سڄي زمين تي امن آهي،
9منهنجا پٽ ،پنهنجي بيماريءَ ۾ غفلت نہ ڪر ،پر خداوند کان دعا ڪر ،۽ هو توکي شفا ڏيندو.
10گناهہ کان پاسو ڪر ۽ پنهنجن هٿن کي سڌو ڪر ،۽ پنهنجي دل کي سڀني بڇڙائيء کان صاف ڪر.
11هڪڙو مٺو ذائقو ڏيو ،۽ سٺي اٽي جي يادگار؛ ۽ ٿلهي جو نذرانو ڏيو ،جيئن نہ هجي.
12پوءِ طبيب کي جاءِ ڏي ،چالاءِ جو هن کي پالڻهار ئي پيدا ڪيو آهي ،هو توکان پري نہ ٿئي ،چالاءِ جو تو کي هن جي ضرورت آهي.
13هڪڙو وقت آهي جڏهن انهن جي هٿن ۾ سٺي ڪاميابي آهي.
14چالاءِ جو اهي بہ خداوند کان دعا گهرندا تہ هو انهيءَ کي ڪامياب ڪري ،جيڪي هو آسانيءَ ۽ علاج لاءِ ڏين ٿا ۽ زندگيءَ کي ڊگهو ڪري.
15جيڪو پنهنجي ناهيندڙ جي اڳيان گناهہ ڪري ،سو طبيب جي هٿ ۾ پوي.
16منهنجا پٽ ،مرڻ تي ڳوڙها ڳاڙي ،۽ ماتم ڪرڻ شروع ڪريو ،جڻ تہ تو پاڻ کي وڏو نقصان پهچايو آهي .۽ پوءِ سندس لاش کي رسم مطابق ڍڪيو ،۽ سندس دفن ڪرڻ ۾ غفلت نہ ڪيو.
17تڪڙ ۾ روءِ ،وڏي واڪي ڪر ،۽ ماتم ڪر ،جيئن هو لائق آهي ،۽ هڪ بہ ڏينهن ،متان توکان بڇڙي ڳالهہ ڪئي وڃي ،۽ پوءِ پنهنجي ڳڇيءَ لاءِ آرام ڪر.
18چالاءِ جو ڳوڙهيءَ مان موت اچي ٿو ،۽ دل جو ڳرو ٿيڻ طاقت کي ٽوڙي ٿو.
19مصيبت ۾ بہ غم رهي ٿو ،۽ غريب جي زندگي دل جي لعنت آهي.
20دل تي سختي نہ ڪريو ،ان کي هٽايو ،۽ آخري پڄاڙيء ۾ شامل ڪريو.
21ان کي نہ وساريو ،چالاءِ جو وري ڪوبہ موٽڻ ڪونهي :تون هن سان چڱائي نہ ڪر ،پر پاڻ کي ڏکائي.
22منهنجو فيصلو ياد ڪر ،چالاءِ جو تنهنجو بہ ائين ئي ٿيندو .ڪالهه منهنجي لاءِ ،۽ اڄ تنهنجي لاءِ.
23جڏهن مئل آرام ۾ هجي ،تڏهن سندس ياد اچي وڃي .۽ کيس تسلي ڏني وڃي ،جڏهن سندس روح ڪائنس هليو وڃي.
24سيکاريل ماڻهوءَ جي ڏاهپ فرصت جي موقعي سان ايندي آهي ،۽ جنهن وٽ ٿورو ڪاروبار هوندو سو عقلمند ٿيندو.
25اُن کي ڪيئن دانائي ملندي ،جيڪا هل کي هلائي ،جيڪا ڳاڏيءَ ۾ فخر ڪري ،جيڪو ڍڳن کي هلائي ،پنهنجي ڪمن ۾ مشغول رهي ،۽ جنهن جي ڳالهہ ٻڪرين جي هجي؟
26هو پنهنجي دماغ کي دٻائڻ لاءِ ڏئي ٿو .۽ ڪيئنن کي چاري ڏيڻ لاءِ محنتي آهي.
27تنهنڪري هر هڪ ڪاريگر ۽ ڪاريگر ،جيڪو ڏينهن رات محنت ڪري ٿو ،۽ اهي جيڪي مهرون ڪٽڻ ۽ ڳنڍڻ وارا آهن ،۽ اهي وڏيون قسمون ناهڻ جا شوقين آهن ،۽ پاڻ کي جعلي تصويرن جي حوالي ڪري ٿو ،۽ هڪڙي ڪم کي پورو ڪرڻ لاءِ تيار آهن.
28نوڪر بہ نڙ جي پرسان ويهي ،۽ لوهہ جي ڪم تي غور ڪري ،باهہ جو بخار سندس گوشت کي برباد ڪري ٿو ،۽ هو بهٺي جي گرمي سان وڙهي ٿو ، هٿن ۽ نهڙي جو آواز هميشه سندس ڪنن ۾ آهي .اکيون اجا تائين ان شيءِ جي نمونن کي ڏسن ٿيون جيڪي هو ناهي ٿو .هو پنهنجي ڪم کي پورو ڪرڻ لاءِ پنهنجي ذهن کي ترتيب ڏئي ٿو ،۽ ان کي مڪمل طور تي پالش ڪرڻ لاءِ ڏسي ٿو:
29اهڙيءَ طرح ڪنڀار پنهنجي ڪم تي ويهي رهيو آهي ۽ پنهنجي پيرن سان ڦيٿي کي گهمائي ٿو ،جيڪو هميشہ پنهنجي ڪم تي هوشيار رهندو آهي ،۽ پنهنجو سڀ ڪم عدد جي حساب سان ڪري ٿو.
30هو پنهنجي هٿ سان مٽيءَ کي ناهي ٿو ،۽ پنهنجي طاقت کي پنهنجي پيرن اڳيان جهڪي ٿو .هو ان جي اڳواٽي ڪرڻ لاءِ پاڻ کي لاڳو ڪري ٿو .۽ هو بهتري کي صاف ڪرڻ لاءِ محنتي آهي:
31اهي سڀيئي پنهنجي هٿن تي ڀروسو ڪن ٿا ،۽ هر ڪو پنهنجي ڪم ۾ عقلمند آهي.
32انهن کان سواءِ ڪو شهر آباد ٿي نہ ٿو سگهي ،۽ اهي نہ رهندا جتي گهرندا ،نڪي مٿي چڙهندا.
33انهن کي عوامي صلاح ۾ طلب نہ ڪيو ويندو ،نڪي جماعت ۾ مٿاهين ويهندا :اهي نہ ججن جي سيٽ تي ويهندا ،۽ نڪي فيصلي جي سزا کي سمجهندا : اهي انصاف ۽ فيصلي جو اعلان نٿا ڪري سگهن .۽ اهي نہ ملندا جتي مثالون ڳالهايا ويندا آهن.
34پر اهي دنيا جي حالت کي قائم رکندا ،۽ انهن جون سڀ خواهشون انهن جي ڪم ۾ آهن.

باب39

1پر اهو جيڪو پنهنجي دماغ کي خدا جي شريعت تي ڌيان ڏئي ٿو ۽ ان جي ڌيان ۾ مشغول رهندو ،سو قديم زماني جي سڀني علمن جي ڳولا ڪندو ۽ اڳڪٿين ۾ مشغول رهندو.
2هو مشهور ماڻهن جي ڳالهين تي عمل ڪندو :۽ جتي بهترين مثالون هونديون ،اتي هو بہ هوندو.
3اهو ڳجهو ڳولهيندو ڳجهو ڳجهو ڳجهارتن جو ،۽ ڳجهو ڳجهو ٿي اونداهين مثالن ۾.
4هو وڏن ماڻهن جي وچ ۾ خدمت ڪندو ،۽ سردارن جي اڳيان حاضر ٿيندو :هو عجيب ملڪن مان سفر ڪندو .ڇاڪاڻ ته هن انسانن جي وچ ۾ چڱائي ۽ برائي جي ڪوشش ڪئي آهي.
5هو پنهنجي دل کي انهيءَ خداوند ڏانهن پهريائين ،جنهن کيس بڻايو آهي ،۽ سڀ کان وڏيڪ مٿاهينءَ کان دعا گهرندو ،دعا ۾ پنهنجو وات کوليندو ۽ پنهنجن گناهن لاءِ دعا گهرندو.
6جڏهن عظيم رب گهرندو ،هو سمجهه جي روح سان پرجي ويندو :هو حڪمت وارو جملا وجهندو ،۽ پنهنجي دعا ۾ رب جو شڪرانو ادا ڪندو.
7هو پنهنجي صلاح ۽ علم کي سڌو رستو ڏيکاريندو ،۽ پنهنجي رازن ۾ غور ڪندو.
8هو اهو ظاهر ڪندو جيڪو هن سکيو آهي ،۽ خدا جي عهد جي شريعت ۾ فخر ڪندو.
9گهڻا ئي سندس سمجهه جي ساراهه ڪندا .۽ جيستائين دنيا قائم رهندي ،ان کي ختم نه ڪيو ويندو .هن جي يادگار دور نه ٿيندي ،۽ هن جو نالو نسل در نسل زندهه رهندو.
10قومون سندس ڏاهپ ڏيکارينديون ،۽ جماعت سندس ساراهہ بيان ڪندي.
11جيڪڏهن هو مري ويندو تہ اهو هڪڙو هزارن کان وڌو نالو ڇڏيندو ،۽ جيڪڏهن هو جيئرو رهندو ،اهو اهو وڌائيندو.
12اڃا مون کي وڌيڪ چوڻو آهي ،جيڪو مون سوچيو آهي .ڇالاءِ   جو مان چنڊ وانگر پرجي ويو آهيان.
13منهنجي ڳالهہ ٻڌو ،اي پاڪ ٻار ،۽ اُڀريو جڻ گلاب جي ٻوٽي ۾ اُڀريو.
14۽ توهان کي خوشبوءِ جي خوشبوءِ وانگر خوشبوءِ ڏيو ۽ لولي وانگر خوشبوءِ وڌو ،خوشبوءِ موڪليو ۽ ساراهه جا گيت ڳايو ،رب کي سندس سڀني ڪمن ۾ برڪت ڏيو.
15هن جي نالي جي واکاڻ ڪريو ،۽ پنهنجن چپن جي گيتن ۽ بربطن سان سندس ساراهہ بيان ڪريو ،۽ هن جي واکاڻ ڪرڻ ۾ توهان هن طريقي سان چوندا:
16خداوند جا سڀ ڪم بيحد چڱا آهن ،۽ جيڪو حڪم ڪندو سو مقرر وقت تي پورو ٿيندو.
17۽ ڪو به نه چوندو" ،هي ڇا آهي؟ اهو ڇو آهي؟ ڇاڪاڻ ته مناسب وقت تي اهي سڀئي ڳوليا ويندا :هن جي حڪم تي پاڻي هڪ ڍير وانگر بيٺو هو ،۽ هن جي وات جي لفظن تي پاڻي جا ذخيرا.
18سندس حڪم موجب ،جيڪو کيس وڻي سو ٿئي ٿو .۽ ڪو به روڪي نٿو سگهي ،جڏهن هو بچائيندو.
19سڀني جسمن جا ڪم هن جي اڳيان آهن ۽ ڪابہ شيءِ سندس اکين کان لڪائي نہ ٿي سگهي.
20هو ابد کان ابد تائين ڏسي ٿو .۽ هن جي اڳيان ڪجھ بہ عجيب نہ آهي.
21ماڻهوءَ کي اهو نہ چوڻ گهرجي تہ” هي ڇا آهي؟ اهو ڇو آهي؟ ڇاڪاڻ ته هن سڀني شين کي انهن جي استعمال لاء ٺاهيو آهي.
22هن جي برڪت سڪي زمين کي درياهہ وانگر ڍڪي ڇڏيو ،۽ ان کي سيلاب وانگر پاڻي ڏنو.
23جيئن هن پاڻيءَ کي لوڻ ۾ بدلائي ڇڏيو آهي ،تيئن غير قومون سندس غضب جا وارث ٿيندا.
24جيئن سندس واٽون پاڪ لاءِ پڌريون آهن .پوءِ اهي بڇڙن لاءِ ٺڳ آهن.
25ڇالاءِ   جو سٺيون شيون شروع کان ئي پيدا ٿيون آهن ،اهڙيءَ طرح گنهگارن لاءِ بڇڙا آهن.
26ماڻهوءَ جي سڄي زندگيءَ جي استعمال لاءِ اهم شيون آهن پاڻي ،باهہ ،لوهہ ۽ لوڻ ،ڪڻڪ جو اٽو ،ماکي ،کير ،انگور جو رت ،تيل ۽ ڪپڙا.
27اهي سڀ شيون ديندارن لاءِ چڱائيءَ لاءِ آهن ،تنهنڪري اهي گنهگارن لاءِ بڇڙا ٿي وڃن ٿيون.
28اهي روح آهن جيڪي انتقام لاءِ پيدا ڪيا ويا آهن ،جيڪي پنهنجي غضب ۾ سخت زخمن تي پيا آهن .تباهي جي وقت ۾ ،اهي پنهنجي طاقت کي اونڌهه ڪن ٿا ،۽ ان جي غضب کي راضي ڪن ٿا جنهن انهن کي ٺاهيو.
29باهہ ،ڳاڙهو ،۽ ڏڪار ۽ موت ،اهي سڀ انتقام لاءِ پيدا ڪيا ويا.
30جهنگلي جانورن جا ڏند ،وڇون ،نانگ ۽ تلوار ،جيڪي بڇڙن کي تباهي جي سزا ڏين ٿا.
31اهي سندس حڪم ۾ خوش ٿيندا ،۽ زمين تي تيار هوندا ،جڏهن ضرورت پوندي .۽ جڏهن انهن جو وقت اچي ويندو ،اهي سندس ڪلام جي پڇڪڙي نه ڪندا.
32تنهنڪري مون شروع کان ئي پڪو ارادو ڪيو ۽ انهن ڳالهين تي سوچيم ۽ انهن کي لکڻ ۾ ڇڏي ڏنو.
33خداوند جا سڀ ڪم چڱا آهن ،۽ هو هر ضرورت جي شيءِ مقرر وقت تي ڏيندو.
34انهيءَ لاءِ تہ ڪو ماڻهو نہ چئي سگهي تہ” هي انهيءَ کان وڌيڪ خراب آهي ،ڇالاءِ   جو وقت گذرڻ سان گڏ اهي سڀئي چڱيءَ طرح مڃيا ويندا.
35تنهنڪري پوري دل ۽ وات سان خداوند جي واکاڻ ڪريو ۽ خداوند جي نالي جي واکاڻ ڪريو.

باب40

1هر هڪ ماڻهوءَ لاءِ وڏي مصيبت پيدا ڪئي وئي آهي ،۽ آدم جي اولاد تي هڪڙو ڳرو جوڙو آهي ،جنهن ڏينهن کان اهي پنهنجي ماءُ جي پيٽ مان نڪرندا ،انهيءَ ڏينهن تائين ،جنهن ڏينهن تائين هو سڀني شين جي ماءُ ڏانهن موٽندا.
2انهن کي ايندڙ شين جو تصور ،۽ موت جو ڏينهن ،انهن جي سوچن کي پريشان ڪري ٿو ،۽ دل ۾ خوف پيدا ڪري ٿو.
3انهيءَ جي طرف کان جيڪو جلوي جي تخت تي ويٺو آهي ،انهيءَ ڏانهن ،جيڪو زمين ۽ خاڪ ۾ لڪل آهي.
4انهيءَ وٽان جيڪو واڱڻائي ۽ تاج پائڻ وارو آهي ،انهيءَ لاءِ ،جنهن کي ڪپڙو پهريائين.
5غضب ،حسد ،مصيبت ۽ بي آرامي ،موت جو خوف ۽ ڪاوڙ ۽ جهيڙا ،۽ بستري تي آرام ڪرڻ وقت سندس رات جي ننڊ ،سندس علم کي تبديل ڪري ٿو.
6هن کي ٿوري يا ڪجهہ بہ آرام نہ آهي ،پوءِ هو ننڊ ۾ آهي ،جيئن ڏينهن جاڳرتا ،دل جي رويا ۾ پريشان ،ڄڻ ڪنهن جنگ مان ڀڄي ويو هو.
7جڏهن سڀ ڪجهه محفوظ آهي ،هو جاڳي ٿو ،۽ حيران ٿي ويو آهي ته خوف ڪجهه به نه هو.
8اهڙيون ڳالهيون سڀني انسانن سان ٿين ٿيون ،انسان توڙي حيوان ،۽ اهو گناهگارن تي ست ڀيرا وڌيڪ آهي.
9موت ،خونريزي ،جهيڙو ۽ تلوار ،آفتون ،ڏڪار ،مصيبت ۽ عذاب.
10اهي شيون بدڪارن لاءِ پيدا ڪيون ويون آهن ،۽ انهن جي خاطر ٻوڏ آئي.
11سڀ شيون جيڪي زمين مان آهن سي وري زمين ڏانهن ڦرنديون ،۽ جيڪي پاڻيءَ مان آهن سي سمنڊ ۾ موٽي وڃن ٿا.
12سڀ رشوت ۽ ناانصافي کي ختم ڪيو ويندو ،پر سچو معاملو هميشه رهندو.
13ظالمن جو مال درياهہ وانگر سڪي ويندو ،۽ زور سان غائب ٿي ويندو ،جيئن مينهن جي وڏي گجگوڙ.

14جڏهن هو پنهنجو هٿ کوليندو تہ هو خوش ٿيندو ،تنهنڪري ڏوهاري ناس ٿيندا.
15بدڪارن جا ٻار گهڻيون شاخون نه ڪيندا ،پر سخت پٿر تي ناپاڪ پاڙن وانگر آهن.
16هر پاڻيءَ ۽ درياءَ جي ڪنارن تي اپرندڙ گهاس کي سڀني گاهه جي اڳيان اڇلايو ويندو.
17فَخَلَتَ مِنَ الْفَوْلَةِ الْمَوْلِيَةِ ،وَرَحْمَةً فِي الْأَرْضِ.
18محنت ڪرڻ ۽ ان تي راضي رهڻ ته ماڻهوءَ وٽ آهي ،سهڻي زندگي آهي ،پر جنهن کي خزانو مليو ٿو سو انهن ٻنهي کان مٿي آهي.
19ٻار ۽ شهر جي اڏاوت هڪڙي ماڻهوءَ جي نالي سان جاري آهي :پر هڪڙي بي عيب زال انهن ٻنهي کان مٿي شمار ٿئي ٿي.
20شراب ۽ موسيقي دل کي خوش ڪن ٿا ،پر حڪمت جي محبت انهن ٻنهي کان مٿي آهي.
21نلڪي ۽ ٿلهو مٺو راڳ ڳائيندا آهن ،پر انهن ٻنهي جي مٿان مٺي زبان آهي.
22تنهنجي اک سهڻي ۽ خوبصورتي گهري ٿي ،پر ٻنهي اناج کان وڌيڪ آهي جڏهن ته اهو سائو آهي.
23دوست ۽ ساٿي ڪڏهن به خراب نه ٿا ملن ،پر انهن ٻنهي کان مٿي زال مڙس سان گڏ آهي.
24ڀائر ۽ مدد مصيبت جي وقت جي خلاف آهن :پر خيرات انهن ٻنهي کان وڌيڪ پهچائيندو.
25سون ۽ چانديءَ جي پيرن کي مضبوط بڻائي ٿو ،پر صلاح انهن ٻنهي کان مٿي آهي.
26دولت ۽ طاقت دل کي بلند ڪن ٿا ،پر خداوند جو خوف انهن ٻنهي جي مٿان آهي :خداوند جي خوف ۾ ڪا به ضرورت نه آهي ،۽ ان کي مدد وٺڻ جي ضرورت نه آهي.
27خداوند جو خوف هڪڙو ميويدار باغ آهي ،۽ کيس سڀني جلال کان مٿي ڍڪي ٿو.
28منهنجا پٽ ،فقير جي زندگي نه گذاري .مرڻ کان بهتر آهي ته پڇڻ کان.
29انهيءَ جي زندگيءَ جو دارومدار ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ جي دسترخوان تي آهي ،انهيءَ کي زندگيءَ ۾ شمار نہ ڪيو وڃي .ڇالاءِ جو هو پاڻ کي ٻين ماڻهن جي گوشت سان ناپاڪ ڪري ٿو ،پر هڪڙو عقلمند ماڻهو ان کان بچندو.
30بي شرم جي وات ۾ پڇڻ مٺي آهي ،پر هن جي پيٽ ۾ باهه ساڙي ويندي.

باب41

1اي موت ،تنهنجي ياد ڪيئن ڪهڙي آهي انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ ،جيڪو پنهنجي مال ۾ آرام سان جيئندو آهي ،انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ جنهن کي ڪجهہ بہ نہ آهي ، جنهن کي تڪليف ڏئي ،۽ جنهن وٽ هر شيءِ ۾ خوشحالي آهي :هائو ،انهيءَ لاءِ جيڪو اڃا حاصل ڪري سگهي ٿو .گوشت
2اي موت ،قبول آهي تنهنجي سزا مسڪينن لاءِ ،۽ انهيءَ لاءِ جنهن جي طاقت ختم ٿي آهي ،جيڪو هاڻي آخري عمر ۾ آهي ،۽ سڀني شين کان بيزار آهي ،۽ انهيءَ لاءِ جيڪو نااميد آهي ۽ صبر وڃائي ويٺو آهي.
3موت جي سزا کان نه ڊڄ ،انهن کي ياد ڪر جيڪي توکان اڳ ٿيا آهن ۽ جيڪي پوءِ به اچن ٿا .ڇالاءِ جو اهو رب جو حڪم آهي سڀني ماڻهن تي.
4۽ تون خدا جي رضا جي خلاف ڇو آهين؟ قبر ۾ ڪا به پڇا ڳاڇا نه آهي ،ڇا تون ڏهه ،هڪ سئو ،يا هزار سال جيئرو آهين.
5گنهگارن جا ٻار گهڻا ٻار آهن ،۽ اهي جيڪي بدڪارن جي رهائش ۾ رهڻ وارا آهن.
6گنهگارن جي اولاد جي ميراث ناس ٿي ويندي ،۽ انهن جي نسل کي هميشه لاء بدنام ڪيو ويندو.
7ٻار بي ديني پيءُ جي شڪايت ڪندا ،ڇالاءِ جو هن جي ڪري ڪين ملامت ٿيندي.
8افسوس آهي اوهان لاءِ اي بي دين ماڻهن ،جن خدا جي شريعت کي ڇڏي ڏنو آهي !ڇالاءِ جو جيڪڏهن توهان وڌندا ،اهو توهان جي تباهيءَ ڏانهن ٿيندو.
9۽ جيڪڏهن اوهين ڄائو آهيو ،توهان هڪڙو لعنت سان پيدا ٿيندا ،۽ جيڪڏهن اوهين مرندا ،توهان جو حصو لعنت آهي.
10سڀيئي جيڪي زمين جا آهن سي وري زمين ڏانهن ڦرندا ،تنهنڪري بي ديني لعنت کان تباهيءَ ڏانهن ويندا.
11ماڻهن جو ماتم انهن جي جسمن تي آهي ،پر گنهگارن جو نالو مٽجي ويندو.
12پنهنجي نالي جو خيال رکو .ڇالاءِ جو اهو اوهان سان گڏ هزارن کان مٿي سون جي وڏي خزاني تائين جاري رهندو.
13سٺي زندگيءَ ۾ ٿورا ڏينهن آهن ،پر سٺو نالو هميشہ قائم رهي ٿو.
14منهنجا ٻار ،اطمينان سان نظم رکو ،ڇالاءِ جو ڏاهپ جيڪا ڳجهي آهي ۽ اهو خزانو جيڪو ڏسڻ ۾ نہ ٿو اچي ،انهن ٻنهي مان ڪهڙو فائدو؟
15اهو ماڻهو جيڪو پنهنجي بيوقوفي کي لڪائيندو آهي اهو بهتر آهي انهيءَ ماڻهوءَ کان جيڪو پنهنجي ڏاهپ کي لڪائيندو آهي.
16تنهنڪري منهنجي ڳالهہ موجب شرمسار ٿيو ،ڇالاءِ جو اهو ڇڱو نہ آهي جو سڄيءَ بي شرميءَ کي برقرار رکي .نه ته اهو هر شيءِ ۾ مڪمل طور تي منظور ٿيل آهي.
17پيءُ ۽ ماءُ جي اڳيان زنا کان شرمسار ٿيو :۽ شهزادي ۽ طاقتور انسان جي اڳيان ڪوڙ کان.
18اجج ۽ حڪمران جي سامهون هڪ جرم؛ هڪ جماعت ۽ ماڻهن جي اڳيان بي انصافي؛ توهان جي ساٿي ۽ دوست جي اڳيان ناانصافي سان معاملو ڪرڻ؛
19۽ چوري جي جڳہ جي حوالي سان جتي تون رهين ٿو ،۽ خدا جي سچائي ۽ سندس عهد جي حوالي سان؛ ۽ گوشت تي پنهنجي ڪلهي سان ٽيڪ ڏيڻ؛ ۽ ڏيڻ ۽ وٺڻ لاءِ نفرت؛
20۽ انهن جي اڳيان خاموشي آهي جيڪي تو کي سلام ڪن ٿا .۽ هڪ فاحشي کي ڏسڻ لاء؛
21۽ پنهنجو منهن پنهنجي مائٽن کان ڦرڻ لاءِ .يا هڪ حصو يا تحفو وٺڻ؛ يا ڪنهن ٻئي مرد جي زال کي ڏسڻ لاء.
22يا پنهنجي نوڪريءَ سان گهڻو مشغول هجي ،۽ سندس بستري جي ويجهو نہ اچي .يا دوستن جي اڳيان تقرير ڪرڻ جو؛ ۽ تو کي ڏيڻ کان پوءِ ،نه ملامت ڪر.
23يا وري ورجائڻ ۽ ڳالهائڻ جو جيڪو تو ٻڌو آهي؛ ۽ راز پڌرو ڪرڻ.
24تنهنڪري تون سچ پچ شرمسار ٿيندين ۽ سڀني ماڻهن جي اڳيان راضي ٿيندين.

باب42

1انهن ڳالهين تي تون شرمسار نہ ٿيو ۽ ڪنهن کي بہ گناهہ ڪرڻ قبول نہ ڪر.
2خدا جي قانون جو ،۽ سندس عهد؛ ۽ بي دين کي انصاف ڏيڻ لاءِ فيصلي جو؛
3پنهنجي ساٿين ۽ مسافرن سان حساب ڪتاب؛ يا دوستن جي ورثي جو تحفو؛
4توازن ۽ وزن جي درستگي؛ يا گهڻو يا ٿورو حاصل ڪرڻ؛
5۽ واپارين جي بي پرواهه وڪرو؛ ٻارن جي تمام گهڻي اصلاح؛ ۽ برائي نوڪر جي پاسي کي خون ڪرڻ لاء.
6يقينن رکڻ سٺو آهي ،جتي هڪ بڇڙي زال آهي .۽ چپ ڪريو ،جتي ڪيترائي هٿ آهن.
7سڀ شيون تعداد ۽ وزن ۾ ڏيو .۽ اهو سڀ ڪجهه لکت ۾ رکو جيڪو توهان ڏيو ٿا ،يا وصول ڪريو ٿا.
8بيوقوف ۽ بيوقوف ۽ انتهائي پوڙهيءَ کي خبر ڏيڻ ۾ شرم نه ڪر ،جيڪي نوجوانن سان وڙهندا آهن ،اهڙيءَ طرح تون سچ پچ سيکاريندين ۽ سڀني جيئرن ماڻهن لاءِ مقبول ٿيندين.

9پيءُ ڌيءَ لاءِ جاڳي ٿو ،جڏهن ڪنهن کي خبر نه آهي .۽ هن جي سنڀال ننڊ کي دور ڪري ٿو :جڏهن هوءَ جوان آهي ،نه ته هوءِ پنهنجي عمر جي گلن کي وڃائي ڇڏيو .۽ شادي ڪئي پئي وڃي ،متان هن کي نفرت ڪئي وڃي:
10هن جي ڪنواريءَ ۾ ،متان هو ناپاڪ ٿئي ۽ پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ ٻار پيدا ٿئي .۽ مڙس هجي ،متان هوءَ پاڻ سان بدسلوڪي ڪري .۽ جڏهن هوءَ شادي ڪري ٿي ،متان هوءَ بنجر رهي.
11بي شرم ڌيءَ جو خاص خيال رک ،متان اهو تو کي تنهنجي دشمنن لاءِ ٺٺولي جو سبب بڻائي ،شهر ۾ ڪوڙي ڳالهائي ،ماڻهن ۾ ملامت جو سبب بڻجي ،۽ ماڻهن جي اڳيان تو کي شرمسار ڪري.
12هر هڪ بدن جي خوبصورتي کي ڏسو ۽ عورتن جي وچ ۾ نه ويهو.
13ڇالاءِ جو پوشاڪ مان ڪهڙو نڪرندو آهي ۽ عورتن مان بڇڙائي.
14مڙس جي ڇرپيءَ کان بهتر آهي ،سهڻي عورت ،مان چوان ٿو ،جيڪا بي شرمي ۽ ملامت ڪري ٿي.
15هاڻي آءٌ خداوند جي ڪمن کي ياد ڪندس ۽ انهن شين کي بيان ڪندس جيڪي مون ڏٺا آهن :خداوند جي لفظن ۾ سندس ڪم آهن.
16سج جيڪو روشني ڏئي ٿو ،سڀني شين تي نظر رکي ٿو ،۽ ان جو ڪم خداوند جي جلال سان ڀريل آهي.
17خداوند پاڪ ماڻهن کي اهو اختيار نه ڏنو آهي ته اهي پنهنجن مڙني عجيب ڪمن کي بيان ڪن ،جن کي قادرِمطلق پالڻهار مضبوطيءَ سان ٺهرايو آهي ، انهيءَ لاءِ ته جيڪي ڪجهه آهي سو سندس جلال لاءِ قائم ٿئي.
18هو گهرا ۽ دل ڳولي ٿو ،۽ انهن جي ٺڳيءَ تي غور ڪري ٿو ،ڇالاءِ جو خداوند سڀ ڪجهه ڄاڻي ٿو ،۽ هو دنيا جي نشانين کي ڏسي ٿو.
19هو انهن ڳالهين کي بيان ڪري ٿو جيڪي اڳي آهن ۽ ايندڙ لاءِ ،۽ لڪايل شين جا قدم ظاهر ڪري ٿو.
20هن کان ڪابہ ڳالهہ لڪل نہ آهي ،نڪي ڪا ڳالهہ ڪانئس لڪل آهي.
21هن پنهنجي ڏاهپ جي شاندار ڪمن کي سينگاريو آهي ،۽ اهو ازل کان ابد تائين آهي :هن لاءِ ڪجهه به شامل نه ٿو ڪري سگهجي ،نڪي گهٽائي سگهجي ٿو ،۽ هن کي ڪنهن صلاحڪار جي ضرورت نه آهي.
22واهہ ،سندس سڀ ڪم ڪيڏا نه وڻندڙ آهن !۽ اهو ته ماڻهو هڪ چمڪ تائين به ڏسي سگهي ٿو.
23اهي سڀ شيون جيئرا آهن ۽ هميشه تائين هر طرح جي استعمال لاءِ رهن ٿيون ،۽ اهي سڀيئي فرمانبردار آهن.
24سڀ شيون هڪ ٻئي جي خلاف بيٺيون آهن :۽ هن ڪنهن بہ شيءِ کي ناقص نہ بڻايو آهي.
25هڪڙي شيءِ چڱائي کي قائم ڪري ٿي يا ٻي :۽ ڪير سندس شان کي ڏسڻ سان ڀرجي ويندو؟

باب43

1مٿاهين جو فخر ،پڌرو آسمان ،آسمان جو حسن ،پنهنجي شاندار نمائش سان؛
2سج جڏهن ظاهر ٿئي ٿو ،پنهنجي اڀرڻ تي هڪڙو شاندار اوزار بيان ڪري ٿو ،سڀ کان وڌيڪ اعلي آهي.
3منجهند جو ملڪ سڪي ٿو ،۽ ڪير ان جي ٻرندڙ گرمي کي برداشت ڪري سگهي ٿو؟
4هڪڙو ماڻهو ڀٽي وجهي گرميءَ جي ڪم ۾ آهي ،پر سج جبلن کي ٽي ڀيرا وڌيڪ ساڙي ٿو .ٻرندڙ بخارات کي ڦوڪيندي ،۽ روشن شعاعن کي موڪلڻ سان ،اهو اکين کي مدهم ڪري ٿو.
5عظيم آهي اهو رب جنهن ان کي بڻايو .۽ سندس حڪم تي جلدي ڊوڙندو آهي.
6هن چنڊ کي بہ پنهنجي موسم ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ وقت جي اعلان ۽ دنيا جي نشاني بڻائي ڇڏيو.
7چنڊ مان عيد جي نشاني آهي ،هڪڙي روشني جيڪا سندس ڪمال ۾ گهٽجي ٿي.
8اهو مهينو هن جي نالي سان سڏيو وڃي ٿو ،هن جي بدلجڻ ۾ عجيب طور تي وڌي رهيو آهي ،مٿين لشڪر جو هڪ اوزار آهي ،آسمان جي آسمان ۾ چمڪندڙ آهي.
9آسمان جو حُسن ،تارن جو جلوو ،هڪڙو زيور آهي جيڪو خداوند جي اعليٰ جاين تي روشني ڏئي ٿو.
10خدا پاڪ جي حڪم تي اهي پنهنجي حڪم تي بيهي رهندا ،۽ پنهنجين واچن ۾ ڪڏهن بہ هوش نہ ڪندا.
11قوس قزح ڏانهن نهارو ،۽ ان جي ساراهہ ڪريو جنهن ان کي ناهيو .تمام خوبصورت ان جي روشني ۾ آهي.
12اهو آسمان کي هڪڙي شاندار دائري سان گهيرو ڪري ٿو ،۽ خدا جي هٿن ان کي موڙي ڇڏيو آهي.
13پنهنجي حڪم سان هو برف کي الڳ ڪري ٿو ،۽ پنهنجي فيصلي جي روشني تيزيءَ سان موڪلي ٿو.
14ان جي ذريعي خزانو کوليا ويندا آهن ۽ ڪڪر پکين وانگر اڏامي ويندا آهن.
15هو پنهنجي وڏي طاقت سان ڪڪرن کي مضبوط ڪري ٿو ۽ ڪڪرن کي ننڍڙو ڪري ٿو.
16هن جي نظر ۾ جبل لڏي ويندا آهن ،۽ هن جي مرضيءَ سان ڏکڻ هواءُ وهندو آهي.
17گجگوڙ جو آواز زمين کي ڏوڏي ٿو ،ائين ئي اتر وارو طوفان ۽ واءُ ،جيئن پکي اڏامندا آهن ،هو برف کي ڇڙوڇڙ ڪري ڇڏيندو آهي ۽ اُن جو هيٺ ڪرڻ جهڙيءَ طرح ٽڙندڙن جي روشنيءَ وانگر آهي.
18اُن جي اڇوت جي خوبصورتيءَ تي اکيون عجب ۾ پئجي وينديون آهن ،۽ دل ان جي برسات تي حيران ٿيندي آهي.
19ڪڪر جهڙي لوڻ وانگر زمين تي هاريو ،۽ ٿلهي ٿي ،ٿلهي دڙي جي چوٽي تي لهي ٿو.
20جڏهن اتر جي ٿڌي هواءَ وهي ٿي ۽ پاڻي برف ۾ ضم ٿي وڃي ٿو ،تڏهن اها پاڻيءَ جي هر هڪڙي گڏهيءَ تي بيهي رهي ٿي ،۽ پاڻيءَ کي سيني جي پليٽ وانگر ڍڪي ٿي.
21اهو جبلن کي ساڙي ٿو ،بيابان کي ساڙي ٿو ،۽ گهاس کي باهہ وانگر کائي ٿو.
22سڀني لاءِ هڪڙو موجوده علاج اهو آهي جيڪو تيزيءَ سان اچڻ وارو ڪوهہ آهي ،هڪڙو اوس جيڪو گرميءَ کان پوءِ تازگي بخشي ٿو.
23هو پنهنجي مشوري سان اونهين کي راضي ڪري ٿو ۽ اُن ۾ ٻيٽ پوکي ٿو.
24جيڪي سمنڊ تي هلندا آهن سي ان جي خطري بابت ٻڌائيندا آهن .۽ جڏهن اسان ان کي پنهنجن ڪنن سان ٻڌون ٿا ،اسان ان تي حيران ٿي وڃون ٿا.
25ڇالاءِ جو انهيءَ ۾ عجيب ۽ عجيب ڪم آهن ،جن ۾ هر قسم جا هر قسم جا جانور ۽ ڪيڏا پيدا ڪيا ويا آهن.
26هن جي وسيلي انهن جي پڇاڙيءَ ۾ چڱي ڪاميابي آهي ،۽ سندس ڪلام سان سڀ شيون ٺهيل آهن.
27اسان گهڻو ڳالهائي سگهون ٿا ،پر اڃا بہ مختصر اچي سگهون ٿا :تنهنڪري مجموعي طور تي ،هو سڀ ڪجهه آهي.
28اسان ڪيئن ڪري سگهون ٿا سندس وڏائي؟ ڇاڪاڻ تہ هو پنهنجي سڀني ڪمن کان عظيم آهي.
29خداوند خوفناڪ ۽ تمام وڏو آهي ،۽ سندس قدرت عجيب آهي.
30جڏهن اوهين پنهنجي پالڻهار جي واکاڻ ڪريو ،جيترو توهان ڪري سگهوٿا ڪيس بلند ڪريو .ڇالاءِ جو اڃا تائين هو تمام گهڻو اڳتي وڌندو :۽ جڏهن اوهين ڪيس بلند ڪريو ،پنهنجي سڄي طاقت رکي ،۽ نہ ٿڪجو .ڇاڪاڻ تہ توهان ڪڏهن بہ ڪافي پري نہ ٿا سگهو.
31ڪنهن هن کي ڏٺو آهي ،انهيءَ لاءِ تہ هو اسان کي ٻڌائي؟ ۽ ڪير هن جي تعريف ڪري سگهي ٿو جيئن هو آهي؟
32انهن کان بہ وڏيون وڏيون شيون اڃا لڪايل آهن ،ڇالاءِ جو اسان هن جا ٿورا ئي ڪم ڏٺا آهن.
33ڇالاءِ جو خداوند سڀ شيون ناهيو آهي .۽ ديندار کي عقل ڏنو اٿس.

باب44

1اچو ته هاڻي انهن مشهور ماڻهن ۽ پنهنجن ابن ڏاڏن جي واکاڻ ڪريون جن اسان کي ڄاتو.
2خداوند شروع کان وٺي پنهنجي وڏي قدرت جي وسيلي انهن جي وسيلي وڏو جلال ڪيو آهي.
3جيئن پنهنجي بادشاهت ۾ حڪمراني ڪندڙ ماڻهو، پنهنجي طاقت جي ڪري مشهور هئا، پنهنجي سمجهه سان صلاحون ڏيندا هئا، ۽ اڳڪٿيون ڪندا هئا:
4ماڻهن جا اڳواڻ پنهنجي صلاحن سان ۽ پنهنجي علم جي علم سان ماڻهن لاءِ ملن ٿا، عقلمند ۽ فصيح انهن جون هدايتون آهن:
5جيئن ته موسيقيءَ جا سُر معلوم ڪيا، ۽ لکت ۾ آيتون پڙهيائون:
6مالدار ماڻهو جيڪي قابليت سان گڏ آهن، پنهنجي گهرن ۾ امن سان رهندا آهن:
7اهي سڀيئي پنهنجن نسلن ۾ عزت وارا هئا، ۽ پنهنجي وقت جا جلال هئا.
8انهن مان اهڙا آهن، جن پنهنجي پٺيان هڪڙو نالو ڇڏيو آهي، انهيءَ لاءِ ته سندن ساراهه ڪجي.
9۽ ڪي اهڙا آهن، جن کي يادگار ڪونهي. جيڪي تباهه ٿي ويا آهن، ڄڻ ته اهي ڪڏهن به نه هئا. ۽ ائين ٿي ويا آهن ڄڻ ته اهي ڪڏهن پيدا ئي نه ٿيا هئا . ۽ سندن اولاد سندن پٺيان.
10پر اهي مهربان ماڻهو هئا، جن جي سچائيءَ کي نه وساريو ويو آهي.
11انهن جي ٻج سان هميشه سٺي ورثي ۾ رهندو، ۽ سندن اولاد عهد ۾ رهندا.
12انهن جو ٻج تيزيءَ سان بيهي رهيو آهي، ۽ سندن اولاد سندن خاطر.
13انهن جو ٻج هميشه تائين قائم رهندو، ۽ سندن شان و شوڪت کي ميٽجي نه ويندو.
14انهن جا لاش سلامتيءَ سان دفن ٿيل آهن. پر انهن جو نالو هميشه لاءِ زنده رهندو.
15ماڻهو پنهنجي ڏاهپ جي باري ۾ ٻڌائيندا، ۽ جماعت پنهنجي ساراهه بيان ڪندي.
16حنوڪ خداوند کي راضي ڪيو، ۽ ترجمو ڪيو ويو، جيڪو سڀني نسلن لاء توبه جو مثال بڻجي ويو.
17نوح کي ڪامل ۽ صالح مليو. غضب جي وقت ۾ هن کي دنيا جي بدلي ۾ ورتو ويو؛ تنهن ڪري هن کي ڇڏي ڏنو ويو جيئن زمين تي بچيل، جڏهن ٻوڏ آئي.
18هن سان هڪڙو هميشه وارو واعدو ڪيو ويو، جيڪو سڀيئي گوشت سيلاب کان وڌيڪ برباد نه ٿيندو.
19ابراهيم ڪيترن ئي ماڻهن جو وڏو پيءُ هو، سندس شان ۾ ٻيو ڪوبه نه هو.
20جنهن سڀ کان مٿاهينءَ جي قانون کي سنڀاليو، ۽ ساڻس واعدو ڪيو هو: اهو عهد پنهنجي جسم ۾ قائم ڪيو. ۽ جڏهن هو ثابت ٿيو ته هو وفادار مليو.
21تنهنڪري هن کيس قسم کڻي يقين ڏياريو، ته هو پنهنجي ٻج ۾ قومن کي برڪت ڏيندو، ۽ کيس زمين جي مٽيءَ وانگر وڌائيندو، پنهنجي ٻج کي تارن وانگر بلند ڪندو، ۽ انهن کي سمنڊ کان سمنڊ تائين وارث بڻائيندو، ۽ نديءَ کان وٺي زمين جي انتها تائين.
22اسحاق سان گڏ هن پنهنجي پيءُ ابراهيم جي خاطر سڀني ماڻهن جي برڪت ۽ عهد کي قائم ڪيو، ۽ اهو يعقوب جي مٿي تي رکيائين. هن هن کي پنهنجي نعمت ۾ تسليم ڪيو، ۽ هن کي هڪ ورثو ڏنو، ۽ هن جا حصا ورهائي؛ ٻارهن قبيلن مان هن انهن کي ورهايو.

باب45

1هن مان هڪڙو رحمدل ماڻهو ڪڍيو، جيڪو سڀني ماڻهن جي نظر ۾ پسند ڪيو ويو، يعني موسيٰ، جيڪو خدا ۽ ماڻهن جو پيارو آهي، جنهن جي يادگيري برڪت واري آهي.
2هن کيس جلويدار بزرگن جهڙو بڻائي ڇڏيو ۽ سندس عظمت ڪئي، انهيءَ ڪري جو سندس دشمن کيس ڊڄڻ لڳا.
3هن پنهنجي لفظن سان عجائبات کي ختم ڪري ڇڏيو ۽ هن کي بادشاهن جي نظر ۾ جلوي وارو بڻائي ڇڏيو، ۽ کيس پنهنجي قوم لاء هڪڙو حڪم ڏنو، ۽ کيس پنهنجي شان جو حصو ڏيکاريائين.
4هن کي پنهنجي وفاداريءَ ۽ حليميءَ ۾ پاڪ ڪيائين ۽ کيس سڀني ماڻهن مان چونڊيو.
5هن کيس پنهنجو آواز ٻڌو، کيس اونداهي ڪڪر ۾ آندو، ۽ کيس پنهنجي سامهون حڪم ڏنائين، يعني زندگيءَ جو قانون ۽ علم، انهيءَ لاءِ ته هو يعقوب کي سندس عهد ۽ بني اسرائيل کي سندس فيصلا سيکاري.
6هن هارون کي بلند ڪيو، جيڪو هن جهڙو هڪ مقدس ماڻهو هو، جيتوڻيڪ هن جي ڀاء، لاوي جي قبيلي مان.
7هڪڙو هميشه وارو واعدو هن سان ڪيو ۽ کيس ماڻهن جي وچ ۾ پادريءَ ڏني. هن کيس خوبصورت زيورات سان سينگاريو، ۽ کيس جلال جي چادر سان ڍڪيو.
8هن مٿس ڪامل شان رکيو. ۽ کيس مضبوط ڪپڙن سان، برچين سان، ڊگهي چادر ۽ افود سان.
9۽ هن کيس انار ۽ گهڻن سون جي گهنٽرن سان چوڌاري گهيرو ڪيو، جيئن هو هليو ويو اتي هڪڙو آواز ۽ گوڙ ٿيو، جيڪو هيڪل ۾ ٻڌو وڃي، پنهنجي قوم جي ٻارن جي يادگار لاء.
10پاڪ پوشاڪ، سون، نيري ريشم ۽ واڱڻائي سان، ڪنگائي جو ڪم، عدالت جي سيني جي تختي سان، اوريم ۽ تميم سان.
11مڙيل لال رنگ جي ڪاريگر جو ڪم، قيمتي پٿرن سان ٺهيل مُهرن جهڙو ۽ سون ۾ جڙيل، زيور جو ڪم، جنهن تي بني اسرائيل جي قبيلن جي تعداد جي يادگار لاءِ لکيل لکيل آهي.
12هن مٿيءَ تي سون جو هڪڙو تاج ٺاهيو، جنهن ۾ پاڪيزگي، عزت جو زيور، قيمتي ڪم، اکين جون خواهشون، سٺيون ۽ خوبصورت شيون لکيل هيون.
13هن کان اڳ ڪوبه اهڙو ڪونهي، نڪي ڪنهن اجنبي انهن کي پهريو هو، پر رڳو هن جي ٻارن ۽ سندس ٻارن جا ٻار هميشه لاءِ پيا هئا.
14انهن جون قربانيون پوريءَ طرح سان روزانو ٻه ڀيرا کائيندا وڃن.
15موسيٰ کيس پاڪ ڪيو، ۽ مٿس پاڪ تيل سان مسح ڪيو: اهو هن لاءِ دائمي عهد جي ذريعي مقرر ڪيو ويو آهي، ۽ سندس ٻج لاءِ، جيستائين آسمان قائم رهن، تيستائين اهي سندس خدمت ڪن ۽ پادريءَ جي عهدي کي انجام ڏين، ۽ هن جي نالي تي ماڻهن کي برڪت ڏي.
16هن کيس انهن سڀني جيئرن ماڻهن مان چونڊيو، جيڪو خداوند کي قربان ڪرڻ، بخور ۽ خوشبوءِ جي خوشبوءِ، يادگار بڻائڻ لاءِ، پنهنجي قوم لاءِ صلح ڪرائڻ لاءِ.
17هن کيس پنهنجا حڪم ۽ حڪمن جي قانونن ۾ اختيار ڏنائين، ته هو يعقوب کي شاهديون سيکاري، ۽ بني اسرائيل کي پنهنجي قانونن ۾ آگاهه ڪري.
18اجنبي گڏجي هن جي خلاف سازشون ڪيون ۽ رڻ پٽ ۾ کيس بدنام ڪيائون، ايتري قدر جو داٿن ۽ ابيرون جي پاسي وارن ماڻهن ۽ ڪور جي جماعت کي ڪاوڙ ۽ غضب سان پڙڪايو.
19اهو خداوند ڏٺو، ۽ اهو کيس ناراض ڪيو، ۽ پنهنجي غضب جي غضب ۾ اهي برباد ٿي ويا: هن انهن تي عجيب ڪم ڪيو، انهن کي باهه جي باهه سان ساڙي ڇڏيو.
20پر هن هارون کي وڌيڪ عزت وارو بڻايو، ۽ کيس ورثو ڏنو، ۽ هن ۾ ورهائي وڌو. خاص ڪري هن گهڻو ڪري ماني تيار ڪئي:
21ڇالاءِ جو اهي خداوند جي قربانين مان کائيندا آهن، جيڪي هن کيس ۽ سندس ٻج کي ڏنيون آهن.

22پر ماڻهن جي ملڪ ۾ هن کي ڪوبہ ميراث ڪونهي ،نڪي ماڻهن ۾ هن جو ڪو حصو هو ،ڇالاءِ جو خداوند پاڻ سندس حصو ۽ ميراث آهي.

23جلال ۾ ٽيون نمبر فينيس پٽ الاعزر جو آهي ،ڇالاءِ جو هو خداوند جي خوف ۾ جوش ۽ دليريءَ سان اٿي بيٺو هو ،جڏهن ماڻهو موٽي ويا ۽ بني اسرائيل لاءِ صلح ڪيو.

24تنهنڪري هن سان صلح جو واعدو ڪيو ويو هو ،تہ هو پاڪدامن ۽ پنهنجي قوم جو سردار ٿئي ،۽ اهو ۽ سندس نسل کي هميشه لاءِ پادريءَ جي عزت حاصل ٿئي.

25يهوداه جي قبيلي جي دائود پٽ يسيٰ سان ڪيل واعدي موجب ،بادشاهہ جي ميراث رڳو سندس نسل کي هئڻ گهرجي ،اهڙيءَ طرح هارون جي ميراث پڻ سندس نسل کي هئڻ گهرجي.

26خدا تو کي پنهنجي دل ۾ ڏاهپ ڏئي پنهنجي قوم جو سچائيءَ سان فيصلو ڪر ،انهيءَ لاءِ تہ انهن جون سٺيون شيون ناس نہ ٿين ۽ سندن شان هميشه قائم رهي.

باب46

1عيسيٰ جو پٽ نياٽي جنگين ۾ بهادر هو ۽ اڳڪٿين ۾ موسيٰ جو جانشين هو ،جنهن کي خدا جي چونڊيل ماڻهن کي بچائڻ ۽ انهن دشمنن جو بدلو وٺڻ لاءِ خدا جي چونڊيلن کي بچائڻ لاءِ وڏو بڻايو ويو هو .تہ جيئن هو بني اسرائيل کي سندن ميراث ۾ رکي.

2جڏهن هن پنهنجا هٿ مٿي کنيا ۽ شهرن جي خلاف تلوار ڊگهائي ،تڏهن هن کي ڪيترو نہ جلوو ٿيو!

3ان کان اڳ ڪير انهيءَ لاءِ بيٺو هو؟ ڇالاءِ جو خداوند پاڻ پنهنجي دشمنن کي هن ڏانهن وٺي آيو.

4ڇا سج پنهنجي وس آهر واپس نہ ويو؟ ۽ هڪ ڏينهن بہ نہ هئا؟

5هن تمام اعليٰ رب کي سڏيو ،جڏهن دشمنن کيس هر طرف کان دٻايو .۽ عظيم رب کيس ٻڌو.

6وَيَجَعَلَ مِنَ الظَّالِمِينَ قَوْمِ الْعَالَمِينَ ،۽ بيت حورون جي لڙائيءَ ۾ هن انهن کي ناس ڪري ڇڏيو ،جيڪي مزاحمت ڪندا هئا ،انهيءَ لاءِ تہ قومن کي سندن سڀي طاقت معلوم ٿئي ،ڇاڪاڻ تہ هو خداوند جي نظر ۾ وڙهيو هو ، .۽ هو غالب جي پٺيان لڳو.

7موسيٰ جي زماني ۾ پڻ ،هن ۽ يفن جي پٽ ڪالب ڀاڄه جو ڪم ڪيو ،جنهن ۾ انهن جماعت کي روڪيو ،۽ ماڻهن کي گناهہ کان روڪيو ،۽ ٻچڙن جي گوڙ ڪندڙ کي راضي ڪيو.

8۽ ڇهہ لک ماڻهن مان جيڪي پيادل آهن ،انهن ٻنهي کي ورثي ۾ آڻڻ لاءِ محفوظ ڪيو ويو ،ايتري قدر جو کير ۽ ماکي سان وهندڙ ملڪ ڏانهن.

9خداوند ڪالاب کي پڻ طاقت ڏني ،جيڪو ساڻس گڏ سندس پوڙهاپ تائين رهيو ،تنهنڪري هو زمين جي بلندين تي داخل ٿيو ،۽ سندس ٻج ان کي ورثي ۾ حاصل ڪيو.

10تہ جيئن سڀئي بني اسرائيل ڏسن تہ خداوند جي پيروي ڪرڻ چڱو آهي.

11۽ ججن جي باري ۾ ،هر هڪڙي نالي سان ،جن جي دل ۾ زنا نہ ٿي ،۽ نہ ئي خداوند کان جدا ٿي ،انهن جي يادگيري برڪت وارو آهي.

12انهن جا هڏا پنهنجي جاءِ تان ڦٽي نڪرندا رهن ،۽ انهن جو نالو سندن اولاد تي قائم رهي.

13سموئيل ،خداوند جو نبي ،پنهنجي پالڻهار جو پيارو ،هڪڙي بادشاهت قائم ڪئي ،۽ پنهنجي قوم تي اميرن کي مسح ڪيو.

14خداوند جي شريعت سان هو جماعت جو انصاف ڪندو هو ۽ خداوند يعقوب جي عزت ڪندو هو.

15سچائيءَ جي ڪري کيس سچو نبي مليو ۽ سندس ڪلام جي ڪري معلوم ٿيو تہ هو رويا ۾ وفادار آهي.

16هن زبردست خداوند کي سڏيو ،جڏهن سندس دشمنن کيس هر طرف کان دٻايو ،جڏهن هو کير ڏيندڙ گهيرو پيش ڪيو.

17۽ خداوند آسمان مان گوڙ ڪيو ،۽ وڏي آواز سان سندس آواز ٻڌو.

18هن صور جي حڪمرانن ۽ فلستين جي سڀني سردارن کي ناس ڪري ڇڏيو.

19۽ پنهنجي ڊگهي ننڊ کان اڳ خداوند ۽ سندس مسيح جي آڏو احتجاج ڪيو ،مون ڪنهن ماڻهوءَ جو سامان نہ ورتو آهي ،ايتري قدر جو هڪڙو جوڙو ،۽ ڪنهن ماڻهوءَ مٿس الزام نہ هڻو.

20۽ هن جي مرڻ کان پوءِ هن پيشنگوئي ڪئي ،۽ بادشاهہ کي سندس پڇاڙي ڏيکاريائين ،۽ پنهنجي آواز کي زمين مان نبوت ۾ بلند ڪيو ،ماڻهن جي بڇڙائيءَ کي ختم ڪرڻ لاءِ.

باب47

1۽ ان کان پوءِ ناٿن داؤد جي زماني ۾ نبوت ڪرڻ لاءِ اٿي.

2جهڙيءَ طرح سلامتيءَ جي قربانيءَ مان ٿلهي کسي ويندي آهي ،تيئن دائود کي بني اسرائيلن مان چونڊيو ويو هو.

3هو شينهن سان کيڏندو هو جيئن ٻارن سان ،۽ رڇن سان جيئن گهٽن سان.

4ڇا هو ڪنهن ديويءَ کي نہ ماريو ،جڏهن هو اڃا جوان هو؟ ۽ ڇا هن ماڻهن کان بيزاري ختم نہ ڪئي ،جڏهن هن پنهنجا هٿ گُليءَ جي پٿر سان اُٿاريا ،۽ گوليٿ جي فخر کي ماريو؟

5ڇالاءِ جو هن تمام مٿاهين خداوند کي سڏيو .۽ هن کيس پنهنجي ساڄي هٿ ۾ طاقت ڏني تہ انهيءَ طاقتور ويڙهيءَ کي مارڻ ،۽ پنهنجي قوم جو سينگ قائم ڪري.

6تنهنڪري ماڻهن کيس ڏهہ هزارن سان عزت ڏني ۽ خداوند جي نعمتن ۾ سندس ساراهہ ڪيائون ،انهيءَ ڪري جو هن کيس جلال جو تاج ڏنو.

7ڇالاءِ جو هن دشمنن کي هر طرف کان ناس ڪري ڇڏيو ،۽ فلستين کي پنهنجي دشمنن کي ناس ڪري ڇڏيو ،۽ اڄ ڏينهن تائين انهن جي سڱ کي ٽوڙي ڇڏيو.

8پنهنجن سڀني ڪمن ۾ هن خدا جي پاڪ ذات جي ساراهہ جلال جي لفظن سان ڪئي .هن پنهنجي پوري دل سان گيت ڳايا ،۽ ان سان پيار ڪيو جنهن کيس ٺاهيو.

9هن قربان گاهہ جي اڳيان گائڪن کي بہ مقرر ڪيو ،تہ جيئن اهي پنهنجن آوازن سان مٺو راڳ ڳائين ۽ هر روز پنهنجن گيتن ۾ ساراهين.

10هن انهن جي عيدن کي سينگاريو ،۽ آخري وقت تائين خاص وقت مقرر ڪيائين ،تہ جيئن اهي سندس پاڪ نالي جي ساراهہ ڪن ۽ هيڪل ۾ صبح کان آواز اچي.

11خداوند هن جا گناهہ ڪڍي ڇڏيا ،۽ پنهنجي سينگ کي هميشه لاءِ بلند ڪيو :هن کيس بادشاهن جو عهدو ڏنو ،۽ بني اسرائيل ۾ جلال جو تخت.

12هن کان پوءِ هڪڙو هوشيار پٽ پيدا ٿيو ،۽ هن جي خاطر هوءَ وڏيءَ جاءِ تي رهي.

13سليمان امن واري وقت ۾ حڪومت ڪئي ،۽ عزت ڏني وئي .ڇالاءِ جو خدا هن جي چوڌاري خاموشي اختيار ڪئي آهي ،انهيءَ لاءِ تہ هو پنهنجي نالي تي هڪڙو گهر ٺاهي ۽ هميشہ لاءِ پنهنجو مقدس جاءِ تيار ڪري.

14تون پنهنجي جوانيءَ ۾ ڪهڙيءَ طرح عقلمند هئين ۽ سيلاب وانگر ،سمجهہ سان ڀريل هئين!

15تنهنجي روح سڄي زمين کي ڍڪي ڇڏيو ،۽ توهان ان کي اونداهين مثالن سان ڀريو آهي.

16تنهنجو نالو پري تائين ٻيٽن ڏانهن ويو .۽ تنهنجي سلامتيءَ لاءِ تون محبوب هئين.

17تنهنجي گيتن ،محاورن ،مثالن ۽ تشريحن تي ملڪ توکي عجب ۾ پئجي ويا.
18تو خداوند خدا جي نالي سان ،جيڪو بني اسرائيل جو خداوند خدا سڏيو وڃي ٿو ،تو سون کي ٽين وانگر گڏ ڪيو ۽ چاندي کي سيڊ وانگر وڌايو.
19تو عورتن جي اڳيان پنهنجو ڪنڌ جهڪو ڪيو ،۽ پنهنجي جسم جي ڪري تو کي تابع ڪيو ويو.
20تو پنهنجي عزت کي داغدار ڪيو ۽ پنهنجي ٻج کي ناپاڪ ڪيو ،تنهنڪري تو پنهنجي ٻارن تي غضب نازل ڪيو ،۽ پنهنجي بيوقوفيءَ تي غمگين ٿيو.
21تنهنڪري بادشاهت ورهائجي وئي ۽ افرائيم مان هڪڙي باغي بادشاهت حڪومت ڪئي.
22پر خداوند پنهنجي ٻاجهه کي ڪڏهن به ڇڏي نه ڏيندو ،نڪي هن جو ڪوبه ڪم ناس ٿيندو ،نڪي پنهنجي چونڊيل نسل کي ختم ڪندو ،۽ انهيءَ جو ٻج
جيڪو ساڻس پيار ڪري ٿو ،سو ڪڏهن به نه ڪيندو ،تنهنڪري هن يعقوب کي هڪڙو بچيل حصو ڏنو .۽ ان مان دائود ڏانهن جڙ.
23اهڙيءَ طرح سليمان پنهنجي ابن ڏاڏن سان گڏ رهيو ،۽ پنهنجي اولاد مان رابعام ،ماڻهن جي بيوقوفيءَ ۽ بي سمجهيءَ کي ڇڏي ويو ،جنهن پنهنجي مشوري
سان ماڻهن کي ڦري ڇڏيو .نباط جو پٽ يروبام پڻ هو ،جيڪو بني اسرائيل کي گناهه ڪيو ،۽ افرايم کي گناهه جو رستو ڏيکاريو:
24۽ انهن جا گناهه تمام گهڻو وڌي ويا ،جيڪي انهن کي ملڪ مان ڪڍيو ويو.
25ڇالاءِ جو انهن سيني بڇڙائيءَ کي ڳولي رهيو هو ،جيستائين مٿن انتقام آيو.

باب48

1پوءِ الياس نبيءَ باهه وانگر اٿي بيٺو ۽ سندس ڪلام ڏيئا وانگر سڙي ويو.
2هن انهن تي سخت ڏڪار آندو ۽ پنهنجي جوش سان انهن جو تعداد گهٽائي ڇڏيو.
3خداوند جي ڪلام سان هن آسمان کي بند ڪيو ۽ ٽي دفعا باهه هيٺ لاٿو.
4اي الياس ،تو کي پنهنجي عجيب ڪمن ۾ ڪيئن عزت ڏني وئي !۽ ڪير تو وانگر شان ڪري سگهي ٿو!
5جنهن هڪ مئل ماڻهوءَ کي موت مان جيئرو ڪيو ۽ سندس روح کي مئلن جي جاءِ مان جيئرو ڪيو ،خدا جي ڪلام سان:
6جيڪو بادشاهن کي تباهي ۾ آڻيندو آهي ،۽ معزز ماڻهن کي انهن جي بستري تان.
7جنهن سينا ۾ خداوند جي ملامت ٻڌي ،۽ هورب ۾ انتقام جو فيصلو:
8جيڪو بدلو وٺڻ لاءِ بادشاهن کي مقرر ڪري ٿو ۽ ان کان پوءِ ڪامياب ٿيڻ لاءِ نبي ڪري ٿو:
9جنهن کي باهه جي واءُ ۾ کنيو ويو ،۽ ٻرندڙ گهوڙن جي رٿ ۾.
10جن کي سندن وقتن ۾ ملامت ڪرڻ لاءِ مقرر ڪيو ويو هو ،انهيءَ لاءِ ته خداوند جي فيصلي جي غضب کي ٿڌي ،ان کان اڳ جو اهو غضب ۾ اچي ،۽
پيءُ جي دل کي پٽ ڏانهن موٽائي ،۽ يعقوب جي قبيلن کي بحال ڪري.
11سڀاڳا آهن اُهي جن تو کي ڏٺو ۽ پيار ۾ ننڊون ڪيون .چو ته اسان ضرور جيئنداسين.
12اهو الياس هو ،جيڪو واء سان ڍڪيل هو ،۽ ايليسس پنهنجي روح سان پرجي ويو ،جيستائين هو جيئرو رهيو ،هو ڪنهن به شهزادي جي موجودگيءَ سان
نه هليو ويو ،نڪي ڪو کيس تابع ڪري سگهيو.
13ڪوبه لفظ مٿس غالب اچي نه سگهيو .۽ هن جي موت کان پوء هن جي جسم جي نبوت ڪئي.
14هن پنهنجي زندگيءَ ۾ عجيب ڪم ڪيا ۽ سندس موت تي سندس ڪم شاندار هئا.
15انهن سيني ڳالهين لاءِ ماڻهن نه پنهنجن گناهن کان توبهه ڪئي ،نڪي پنهنجن گناهن کان ،تيستائين اهي ڦري ويا ۽ پنهنجي ملڪ مان ڪڍيا ويا ۽ سڄي
دنيا ۾ پکڙجي ويا ،پر دائود جي گهراڻي ۾ هڪڙو ننڍڙو ماڻهو ۽ حاڪم رهيو: .
16جن مان ڪن اهو ڪم ڪيو جيڪو خدا کي پسند هو ۽ ڪن وري گناهه وڌائي ڇڏيا.
Ezekias 17پنهنجي شهر کي مضبوط ڪيو ،۽ ان جي وچ ۾ پاڻي ڪٺي آيو :هن لوهه سان سخت پٿر کوٽي ،۽ پاڻيء لاء کوهه ٺاهي.
18هن جي وقت ۾ سنهيريب آيو ،۽ رابسيس کي موڪليو ،۽ پنهنجو هٿ صيون جي خلاف وڌايو ،۽ وڏي فخر سان چيو.
19پوءِ انهن جون دليون ۽ هٿ ڏڪڻ لڳا ۽ اهي دردن ۾ ائين پيا ،جيئن عورتون پيٽ ۾ پيون پيون.
20پر انهن خداوند کي سڏيو ،جيڪو ٻاجهارو آهي ،۽ پنهنجا هٿ هن ڏانهن ڊگها ڪيا ،۽ هڪڙو ئي پاڪ خدا انهن کي آسمان مان ٻڌو ،۽ ايسي جي وزارت
جي ذريعي انهن کي بچايو.
21هن اشورين جي لشڪر کي ماريو ۽ سندس ملائڪ انهن کي ناس ڪري ڇڏيو.
22ڇالاءِ جو حزقيا اهو ڪم ڪيو هو ،جيڪو خداوند کي پسند هو ،۽ پنهنجي پيءُ دائود جي طريقن ۾ مضبوط هو ،جيئن عيسيٰ نبيءَ ،جيڪو پنهنجي
خواب ۾ وڏو ۽ وفادار هو ،کيس حڪم ڏنو هو.
23هن جي زماني ۾ سج پوئتي هليو ويو ،۽ هن بادشاهه جي عمر ڊگهي ڪئي.
24هن چڱيءَ طرح ڏٺو ته آخر ڇا ٿيڻو آهي ،۽ انهن کي تسلي ڏني ،جيڪي سيون ۾ ماتم ڪندا هئا.
25هن ظاهر ڪيو ته هميشه لاءِ ڇا ٿيڻو آهي ۽ ڳجهيون شيون يا ڪڏهن اينديون.

باب49

1جوسيا جي يادگيري ان عطر جي ٺهيل آهي ،جيڪا عطر جي فن سان ٺهي ٿي :اها سڀني وات ۾ ماکيءَ وانگر مٺي آهي ۽ شراب جي محفل ۾ موسيقيءَ
وانگر آهي.
2هن ماڻهن جي بدلجڻ ۾ پاڻ کي سچائيءَ سان هلايو ،۽ بدڪاريءَ جا گهڻا ڪم ڪڍي ڇڏيائين.
3هن پنهنجي دل کي خداوند ڏانهن هدايت ڪئي ،۽ بي دين جي زماني ۾ خدا جي عبادت کي قائم ڪيو.
4دائود ۽ حزقياس ۽ يوسياس کان سواءِ سڀيئي عيبدار هئا ،ڇالاءِ جو انهن سڀ کان وڌيڪ مٿاهينءَ جي شريعت کي ڇڏي ڏنو ،ايستائين جو يهوداه جا
بادشاهه ناڪام ٿيا.
5تنهنڪري هن انهن جي طاقت ٻين کي ڏني ،۽ انهن جو شان هڪڙي عجيب قوم کي ڏنو.
6انهن مقدس جاءِ جي چونڊيل شهر کي ساڙي ڇڏيو ۽ يرمياس جي پيشنگوئي موجب گهٽين کي ويران ڪري ڇڏيو.
7ڇالاءِ جو هنن ساڻس بڇڙائي ڪئي ،جيڪو ان جي باوجود هڪڙو نبي هو ،جنهن کي پنهنجي ماءُ جي پيٽ ۾ پاڪ ڪيو ويو ،انهيءَ لاءِ ته هو پاڙ پٽي ،
ڏک ۽ ناس ڪري .۽ اهو پڻ ٺاهيو ،۽ پوکي.
8اهو ئي حزقيل هو جنهن اهو شاندار رويا ڏٺو ،جيڪو کيس ڪروبمز جي رٿ تي ڏيکاريو ويو هو.
9ڇالاءِ جو هن مينهن جي شڪل هيٺ دشمنن جو ذڪر ڪيو ۽ انهن کي هدايت ڪئي جيڪي سڌيءَ طرح هلندا هئا.
10۽ ٻارهن نبين مان ،يادگار کي برڪت ڏي ،۽ انهن جي هڏا پنهنجي جاء کان ٻاهر نڪرڻ ڏيو ،ڇاڪاڻ ته انهن جيڪب کي تسلي ڏني ،۽ انهن کي يقين
ڏياريو.
11اسان زوروابيل کي ڪيئن وڌايو؟ جيتوڻيڪ هو ساڄي هٿ تي هڪ نشاني وانگر هو:

12اهڙيءَ طرح عيسيٰ جو پٽ يوسيدڪ هو ،جنهن پنهنجي زماني ۾ گهر ٺاهيو ۽ خداوند لاءِ هڪڙو مقدس هيڪل ٺهرايو ،جيڪو هميشه جي جلال لاءِ تيار ڪيو ويو هو.
13۽ چونديل ماڻهن ۾ نيمياس پڻ هو ،جنهن جي نالي جو وڏو نالو آهي ،جنهن اسان جي لاءِ اُپاريون ،جيڪي ڊهي ويون ،۽ دروازا ۽ بار ٺاهيا ۽ اسان جي برباديءَ کي وري اُپاريائون.
14پر زمين تي حنوڪ جهڙو ڪوبه ماڻهو پيدا نه ٿيو .چاڪاڻ ته هن کي زمين مان ڪڍيو ويو هو.
15نڪي اتي ڪوبه جوان پيدا ٿيو ،جيڪو يوسف جهڙو گورنر هو ،جيڪو پنهنجي ڀائرن جو حاڪم هو ،ماڻهن جي رهائش لاءِ هو ،جنهن جا هڏا خداوند جي حوالي ڪيا ويا هئا.
16سيم ۽ سيٿ ماڻهن ۾ وڏي عزت وارا هئا ،۽ اهڙيءَ طرح آدم سڀني مخلوقات ۾ سڀ کان وڌيڪ جاندار هو.

باب50

1شمعون وڏي سردار ڪاهن ،اونياس جو پٽ ،جنهن پنهنجي زندگيءَ ۾ گهر جي وري مرمت ڪئي ۽ پنهنجي ڏينهن ۾ هيڪل کي مضبوط ڪيو.
2۽ هن جي بنياد کان ٻيڻو اوچائي ،هيڪل جي چوڌاري ڀت جو بلند قلعو ٺاهيو ويو.
3هن جي ڏينهن ۾ پاڻيءَ جي حاصل ڪرڻ لاءِ حوض ،سمنڊ جهڙي قطب نما ۾ ،ٽتل جي تختن سان ڍڪيل هو.
4هن هيڪل جو خيال رکيو ته اهو ڪري نه پوي ،۽ شهر کي گهيرو ڪرڻ لاءِ مضبوط ڪيو.
5مقدس مان نڪرندي ماڻهن جي وچ ۾ سندس ڪيتري عزت ٿي.
6هو ڪڪر جي وچ ۾ صبح جو تارو ۽ مڪمل چنڊ وانگر هو.
7جيئن سڀ کان مٿاهينءَ جي مندر تي سج اڀري ٿو ،۽ ڪڪرن جي روشنيءَ ۾ قوس قزح وانگر.
8۽ جيئن سال جي بهار ۾ گلاب جي گلن وانگر ،دريائن جي پاڻيء جي ڪنارن وانگر ،۽ اونهاري جي موسم ۾ لوبان وڻ جي شاخن وانگر:
9جيئن بخور ۾ باهه ۽ بخور ،۽ سون جي هڪڙي برتن وانگر ،هر قسم جي قيمتي پٿرن سان گڏ.
10۽ زيتون جي وڻ وانگر جيڪو ميوو ڏئي ٿو ،۽ صنوبر جي وڻ وانگر ،جيڪو ڪڪرن تائين وڌي ٿو.
11جڏهن هو عزت جو پوشاڪ پهريائين ۽ جلال جي ڪمال سان پهريائين ،تڏهن مقدس قربان گاهه ڏانهن ويو ،تڏهن انهيءَ پاڪيءَ جي پوشاڪ کي عزت بخشيائين.
12جڏهن هن اهي حصا ڪاهنن جي هٿن مان ڪڍيا ،تڏهن هو پاڻ قربان گاهه جي چوٽيءَ تي بيٺو ،جنهن جي چوڌاري لِبنَس جي ديودار جي ٻڪريءَ وانگر گهيرو ڪيو ويو .۽ کجين جا وڻ جيئن سندس چوڌاري ڦري ويا.
13اهڙيءَ طرح هارون جا سڀ پٽ پنهنجي شان ۾ هئا ۽ خداوند جا نذرانا پنهنجن هٿن ۾ ،بني اسرائيل جي سڄي جماعت جي اڳيان هئا.
14۽ قربان گاهه جي خدمت ختم ڪري ،انهيءَ لاءِ ته هو سڀ کان مٿاهين قادرِمطلق جي نذراني کي سينگاري.
15هن پنهنجو هٿ پيالي ڏانهن وڌايو ۽ انگور جو رت هاريو ،انهيءَ قربان گاهه جي پيرن تي هڪڙو خوشبودار خوشبوءِ سڀني کان وڏي بادشاهه ڏانهن هاريو.
16پوءِ هارون جي پٽن واڪا ڪيا ۽ چانديءَ جا توتارا وڄايائون ۽ وڏو گوڙ ٻڌايائون ،انهيءَ لاءِ ته خدا تعاليٰ جي يادگيريءَ لاءِ.
17تڏهن سڀيئي ماڻهو تڪڙ ۾ اچي منهن پر ڪري زمين تي ڪري پيا پنهنجي خداوند خدا قادرِمطلق جي عبادت ڪرڻ لاءِ.
18ڳائڻ پڻ پنهنجي آوازن سان ساراهه ڳايا ،مختلف قسم جي آوازن سان گڏ مٺو راڳ ڳايو ويو.
19۽ ماڻهن خداوند ،سڀ کان مٿاهين ،انهيءَ جي اڳيان دعا گهري ،جيڪو مهربان آهي ،تيستائين دعا گهرندا رهيا ،جيستائين خداوند جي تقدير ختم ٿي وئي ،۽ اهي سندس خدمت مڪمل ڪري چڪا آهن.
20پوءِ هو هيٺ لهي ويو ۽ پنهنجا هٿ مٿي کڻي بني اسرائيلن جي سڄي جماعت جي مٿان رکيائين ،انهيءَ لاءِ ته هو پنهنجن چپن سان خداوند جي واکاڻ ڪن ۽ سندس نالي تي خوش ٿين.
21اهي ٻئي ڀيري سجدو ڪرڻ لاءِ جهڪيائون ،انهيءَ لاءِ ته انهن کي خدا کان برڪت ملي.
22تنهنڪري هاڻي توهان سڀني جي خدا جي واکاڻ ڪريو ،جيڪو صرف عجيب ڪم ڪري ٿو هر هنڌ ،جيڪو اسان جي ڏينهن کي پيٽ مان وڌائي ٿو ،۽ پنهنجي رحم جي مطابق اسان سان پيش ڪري ٿو.
23اهو اسان کي دل جي خوشي عطا ڪري ،۽ اهو امن ٿي سگهي اسان جي ڏينهن ۾ اسرائيل ۾ هميشه لاء.
24انهيءَ لاءِ ته هو اسان سان پنهنجي ٻاجھ جي تصديق ڪري ،۽ پنهنجي وقت تي اسان کي بچائي!
25ٻه قسم جون قومون آهن جن کي منهنجي دل نفرت ڪري ٿي ،۽ ٽيون قومون ڪونهي.
26اهي جيڪي سامريه جي جبل تي ويٺا آهن ،۽ اهي جيڪي فلستين ۾ رهن ٿا ،۽ اهي بيوقوف ماڻهو جيڪي سيخم ۾ رهن ٿا.
27يروشلم جي سيراچ جي پٽ عيسيٰ هن ڪتاب ۾ سمجهه ۽ علم جي تعليم لکي آهي ،جنهن پنهنجي دل مان ڏاهپ ڪڍي.
28سڀاڳو آهي اهو جيڪو انهن شين تي عمل ڪندو .۽ اهو جيڪو انهن کي پنهنجي دل ۾ رکي ٿو سياڻو ٿي ويندو.
29ڇالاءِ جو جيڪڏهن هو انهن تي عمل ڪندو ته هو هر شيءِ لاءِ مضبوط ٿيندو ،ڇالاءِ جو خداوند جي روشني انهيءَ جي اڳواٽي ڪري ٿي ،جيڪو ديندار کي دانائي ڏئي ٿو .برڪت وارو نالو رب جو هميشه لاءِ .آمِيْنَ آمِيْنَ.

باب51

1عيسيٰ پٽ سيراچ جي دعا .مان توهان جو شڪرگذار ڪندس ،اي پالڻهار ۽ بادشاهه ،۽ توهان جي ساراهه ڪندس ،اي خدا منهنجي نجات ڏيندڙ ،مان توهان جي نالي جي ساراهه ڪندس:
2ڇالاءِ جو تون منهنجو محافظ ۽ مددگار آهين ،۽ منهنجي جسم کي تباهيءَ کان ،۽ زبان جي ڦهليءَ کان ،۽ ڪوڙ ٺاهڻ وارن چپن کان ،۽ منهنجي مخالفن جي خلاف منهنجو مددگار آهين.
3۽ مون کي انهن جي ڪثرت جي ڪري ،تنهنجي نالي جي رحمت ۽ عظمت جي ڪري ،انهن جي ڏندن کان جيڪي مون کي کائي وڃڻ لاءِ تيار هئا ،۽ انهن جي هٿن کان ،جيڪي منهنجي جان جي ڳولا ۾ هئا ،۽ انهن ڪيترن ئي مصيبتن کان ،جن کي منهنجي زندگيءَ جي طلب هئي .مون وٽ هيو؛
4هر طرف کان باهه جي دٻجڻ کان ،۽ انهيءَ باهه جي وچ مان جيڪا مون نه ٻاري.
5دوزخ جي پيٽ جي اونهائي کان ،گندي زبان کان ۽ ڪوڙ ڳالهائڻ کان.
6بادشاهه تي هڪڙي ناحق زبان جي الزام سان ،منهنجو روح موت جي ويجهو اچي ويو ،منهنجي زندگي هيٺان دوزخ جي ويجهو هئي.
7انهن مون کي هر پاسي کان گهيرو ڪيو ،۽ ڪوبه ماڻهو مون کي مدد ڪرڻ وارو ڪونهي ،مون ماڻهن جي مدد جي ڳولا ڪئي ،پر ڪوبه ڪونهي.
8پوءِ مون سوچيو ته تنهنجي ٻاجھ تي ،اي پالڻهار ،۽ تنهنجي پراڻي ڪمن تي ،تون ڪيئن ٿو بچائين ،جن کي تنهنجي انتظار ۾ آهي ،۽ کين دشمنن جي هٿن کان بچائين ٿو.
9پوءِ مون پنهنجيون دعائون زمين تان مٿي کنيون ،۽ موت کان ڇوٽڪاري لاءِ دعا گهريائين.

10مون پنهنجي پالڻهار کي سڏيو ،ته هو مون کي منهنجي مصيبت جي ڏينهن ۾ ،۽ فخر جي وقت ۾ ،جنهن مهل ڪوبہ مدد نہ هو.
11آءٌ هميشہ تنهنجي نالي جي ساراهہ ڪندس ،۽ شڪرگذاريءَ سان سندس ساراهہ ڪندس .۽ پوءِ منهنجي دعا ٻڌي وئي:
12چالاءِ جو تو مون کي تباهيءَ کان بچايو ،۽ مون کي بڇڙي وقت کان بچايو ،تنهنڪري آءٌ تنهنجي شڪرگذاري ڪندس ۽ تنهنجي ساراهہ ڪندس ،۽ انهن جي نالي کي برڪت ڏيندس ،اي خداوند.
13جڏهن آءٌ اجا ننڍو هوس يا ڪڏهن پرديس ويو هوس ،تڏهن دعا گهرندو هوس تہ پڌريءَ طرح ڏاهپ جي طلب ڪئي اٿم.
14مون هيڪل جي اڳيان هن لاءِ دعا گهري ،۽ آخر تائين هن کي ڳوليندو رهندس.
15ايستائين جو گل کان وٺي انگور جي پوکي ٿيڻ تائين ،منهنجي دل هن ۾ خوش رهي آهي :منهنجو پير صحيح رستي تي هليو ،منهنجي جوانيءَ کان مون هن جي ڳولا ڪئي.
16مون ڪنن کي ٿورو جهڪو ڪيو ،۽ ان کي قبول ڪيو ،۽ تمام گهڻو سکيو.
17مون کي ان ۾ فائدو ٿيو ،تنهنڪري آءٌ انهيءَ جي ساراهہ ڪندس جيڪو مون کي ڏاهپ ڏئي ٿو.
18چالاءِ جو مون ارادو ڪيو هو تہ انهيءَ جي پٺيان هلندس ،۽ دل سان انهيءَ جي پيروي ڪئي اٿم ،جيڪا چڱي آهي .پوءِ مان شرمسار نه ٿيندس.
19منهنجو روح هن سان وڙهيو آهي ،۽ منهنجي عملن ۾ آء صحيح هئس :مون پنهنجا هٿ مٿي آسمان ڏانهن ٻگها ڪيا ،۽ پنهنجي بيخبريءَ تي ماتم ڪيو.
20مون پنهنجي روح کي هن ڏانهن هليو ،۽ مون کي هن کي پاڪائي ۾ مليو :مون کي پنهنجي دل شروع کان وٺي ساڻس شامل ڪيو آهي ،تنهنڪري مون کي نه وساريو ويندو.
21منهنجي دل هن کي ڳولهڻ ۾ پريشان هئي ،تنهنڪري مون کي چڱي ملڪيت ملي آهي.
22خداوند مون کي پنهنجي انعام لاء هڪڙي زبان ڏني آهي ،۽ مان ان سان سندس ساراهہ ڪندس.
23اوهين اڻ پڙهيل منهنجي ويجهو اچو ۽ علم جي گهر ۾ رهو.
24اوهين سست ڇو ٿي پيا آهيو ۽ انهن ڳالهين کي ڇا ٿا چئو ،چالاءِ جو اوهان جا روح اڃايل آهن؟
25مون پنهنجو وات کوليو ۽ چيو تہ” هن کي پئسن کان سواءِ پاڻ لاءِ خريد ڪريو.
26پنهنجي ڳچيءَ هيٺان وجهو ،۽ پنهنجي روح کي هدايت حاصل ڪرڻ ڏيو :اهو هٿ ۾ ڳولڻ مشڪل آهي.
27پنهنجين اکين سان ڏس ،مون کي ڪهڙيءَ گهٽ محنت آهي ،۽ مون کي گهڻو آرام مليو آهي.
28وڏي پئماني تي سکيا حاصل ڪريو ۽ ان جي مدد سان گهڻو سون حاصل ڪريو.
29تنهنجو روح هن جي رحمت ۾ خوش ٿئي ۽ سندس ساراهہ ڪندي شرمائجي نہ.
30پنهنجو ڪم پهريائين ڪريو ،۽ هو پنهنجي وقت تي اوهان کي پنهنجو اجر ڏيندو.